

**RAINFOREST
ALLIANCE
SÜRDÜRÜLEBİLİR
TARIM STANDARDI
ARAZİ GEREKLİLİKLERİ**

RAINFOREST ALLIANCE HAKKINDA

Rainforest Alliance, doğayı korumak, üreticilerin ve orman topluluklarının yaşamlarını daha iyiye götürmek için, sosyal güçlerden ve piyasa güçlerinden yararlanarak daha sürdürülebilir bir dünya yaratmaktadır.

Çeviri Konusunda Sorumluluk Reddi

Çeviride yer alan bilgilerin tam anlamlarına ilişkin herhangi bir sorunuz olduğunda netleştirmek için resmi İngilizce versiyona başvurun. Çeviriden kaynaklanan uyuşmazlıklar veya anlam farkları bağlayıcı değildir ve denetim veya sertifikasyon açısından herhangi bir etkisi yoktur.

Daha fazla bilgi edinmek mi istiyorsunuz?

Rainforest Alliance hakkında daha fazla bilgi edinmek için, www.rainforest-alliance.org sitesine bakın veya info@ra.org adresiyle iletişime geçin

Düzenleme tarihi

30 Haziran 2020

Yürürlük tarihi

1 Temmuz 2021

Geçerlik tarihi

Bildirilinceye kadar

Geliştiren

Rainforest Alliance Standartlar ve Güvence Departmanı

Onaylayan

Tedarik Zinciri Yetkili Müdürü, Standartlar Komisyonu ve Yönetim Kurulu adına

Bağlantılı olduğu diğer dökümanlar (varsa dökümanların kodu ve adı)

SA-S-SD-2-VI Rainforest Alliance Sürdürülebilir Tarım Standardı, Tedarik Zinciri Gereklilikleri

Yerini aldığı dökümanlar

Grup ve çoklu grup sertifikasyonu için UTZ Davranış Kuralları Versiyon 1.1, 2015
Bireysel ve çoklu arazi sertifikasyonu için UTZ Davranış Kuralları Versiyon 1.1, 2015
ve ilgili modüller
Tarım ürünleri ve hayvansal üretimle uğraşan araziler ve gruplar için Rainforest Alliance Sürdürülebilir Tarım Standardı, Versiyon 1.2, 2017

Bent veya gereklilik numarası ve metni (varsa)

Geçerli değil

Aşağıdakilere uygulanır

Arazi sertifika sahipleri

Ülke/Bölge

Hepsi

Ürünler

Ağaç ürünleri (örneğin kahve ve kakao), çay, meyveler (örneğin muz, hindistan cevizi ve ananas), sert kabuklu yemişler (örneğin fındık) ve kesme çiçekler. Sebzeler ve palmye: onaya tabidir.

Kuruluş tipleri

Küçük ve büyük araziler

İÇİNDEKİLER

GİRİŞ

Vizyonumuz	4
2020 Sertifikasyon Programı	5
Arazi Gerekliliklerinin Yapısı	6
Temel Gereklilikler ve Akıllı Ölçümleri Anlamak	7
Gerekliliklere Genel Bakış	9
Sertifikasyon süreci	10
İlerleme sürecine genel bakış	13
Beklenen sonuçlar	14
Bu dökümanın kullanılması	15

BÖLÜM 1: YÖNETİM

1.1 Yönetim	17
1.2 İdare	18
1.3 Risk Değerlendirmesi ve Yönetim Planı	22
1.4 İç Denetim ve Öz Değerlendirme	24
1.5 Şikayet Mekanizması	26
1.6 Cinsiyet Eşitliği	27
1.7 Genç Üreticiler ve İşçiler	29

BÖLÜM 2: İZLENEBİLİRLİK

2.1 İzlenebilirlik	31
2.2 Çevrimiçi Platformda İzlenebilirlik	33
2.3 Kütle Denkliği	34

BÖLÜM 3: GELİR VE ORTAK SORUMLULUK

3.1 Üretim Maliyeti ve Geçinmeye Yeterli Gelir	36
3.2 Sürdürülebilirlik Farkı	37
3.3 Sürdürülebilirlik Yatırımları	39

4

BÖLÜM 4: ARAZİ İŞLETME

4.1 Ekim/Dikim ve Rotasyon	41
4.2 Budama ve Ağaç Ürünlerinin Yenilenmesi	42
4.3 Genetiği Değiştirilmiş Organizmalar (GDO'lar)	43
4.4 Toprağın Verimliliği ve Korunması	44
4.5 Entegre Zararlı Yönetimi (EZY)	46
4.6 Tarımsal Kimyasalların Yönetimi	48
4.7 Hasat ve Hasat Sonrası Uygulamaları	52

BÖLÜM 5: SOSYAL

5.1 Çocuk İşçiliği, Zorla Çalıştırma, Ayrımcılık, İşyerinde Şiddet ve Taciz Konularında Değerlendirme ve Yönlendirme Yaklaşımı	55
5.2 Dernek Kurma ve Toplu Pazarlık Özgürlüğü	59
5.3 Ücretler ve Sözleşmeler	60
5.4 Geçinmeye Yeterli Ücret	63
5.5 Çalışma Koşulları	64
5.6 Sağlık ve Güvenlik	66
5.7 Konaklama ve Yaşam Koşulları	69
5.8 Topluluklar	72

BÖLÜM 6: ÇEVRE

6.1 Ormanlar, Diğer Doğal Ekosistemler ve Sit Alanları	74
6.2 Doğal Ekosistemlerin ve Bitki Örtüsünün Korunması ve Geliştirilmesi	75
6.3 Akarsuya Kıyısı Olan Tampon Bölgeler	77
6.4 Yaban Hayatın ve Biyolojik Çeşitliliğin Korunması	78
6.5 Su Yönetimi ve Suyun Korunması	79
6.6 Atık Su Yönetimi	80
6.7 Atık Yönetimi	81
6.8 Enerji Verimliliği	82
6.9 Sera Gazlarının Azaltılması	83

40

Ekler

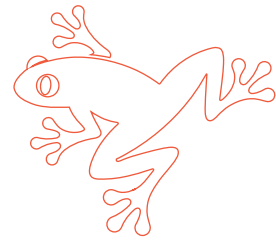
1 Sözlük	1
2 Yönetim Kapasitesi Değerlendirme Aracı	2
3 Arazi Risk Değerlendirmesi Aracı	3
4 İyileştirme Protokolü	4
5 Geçinmeye Yeterli Gelir Aracı ve Metodolojisi	5
6 İzlenebilirlik ve Ortak Sorumluluk	6
7 Tarımsal İlaçlar Yönetimi	7
8 Maaş Tablosu Aracı	8
9 Ücret Miktarını ve Geçinmeye Yeterli Ücretle Aradaki Farkı Ölçme Metodolojisi	9
10 Ülkelere Göre Çizelgeler	10
11 Özgür, Önceden ve Bilgilendirilmiş Rıza (FPIC) Süreçleri	11
12 Dönüşüm Yapılmaması Durumundaki Gereklilikler Hakkında Ek Ayrıntılar	12

Kılavuz

Genel Kılavuz	
A Yönetim Kapasitesi Değerlendirme Aracı Nasıl Kullanılır	
B Yönetim Planı Şablonu	
C Grup Üreticisi Kaydı	
D İşçi Kaydı	
E Haritalar	
F GPS ve Çokgenler	
G Cinsiyet eşitliği	
H Verim Tahmini	
I EZY Stratejisi	
J Budama	
K Toprak Matrisi	
L Değerlendirme ve Yönlendirme Yaklaşımı	
M Konaklama ve Yaşam Koşulları	
N Doğal Ekosistemler ve Bitki Örtüsü	
O Enerji Verimliliği	
P GHG Emisyonlarının Azaltılması	

GİRİŞ

VİZYONUMUZ

REIMAGINING CERTIFICATION (SERTİFİKASYONUN YENİDEN TANIMLANMASI)

2018'de Rainforest Alliance ile UTZ'nin birleşmesi, deneyimlerimizi birleştirerek şimdi sürdürülebilir tarımın ve ilgili tedarik zincirlerinin karşı karşıya kaldığı güçlüklerle uygun sertifikasyon konusunda geleceğe dönük, güçlü bir yaklaşım geliştirmek için doğal bir dönüm noktası oldu.

'Reimagining certification' (sertifikasyonun yeniden tanımlanması), bir dizi temel ilkeye dayanan, uzun vadeli vizyonumuzdur: sürekli geliştirme, verilere dayalı yaklaşım, riske dayalı güvence, bağlamsallaştırma ve ortak sorumluluk.

2020 SÜRDÜRÜLEBİLİR TARIM STANDARTI: ARAZİ GEREKLİLİKLERİ

Sürdürülebilir tarıma olan ihtiyaç hiçbir zaman şimdiki kadar büyük olmamıştı. Arazi Gereklilikleri, sürdürülebilir tarım konusunda bir çerçeve oluşturmak ve belirli bir dizi yenilik sunmak suretiyle, üreticilerin daha iyi ürünler üretmesine, iklim değişikliğine adapte olmasına, verimliliklerini arttırmasına, kendilerine sürdürülebilirlik performanslarına ulaşmaya yönelik hedefler koymasına ve en önemli risklerine yönelik yatırımları hedeflemesine yardımcı olabilir. Arazi Gereklilikleri sertifika sahiplerinin, tarımın olumlu sosyal, çevresel ve ekonomik etkisini maksimuma çıkarmasına yardımcı olacak şekilde tasarlanmıştır. Ayrıca, üreticilere geçim kaynaklarını geliştirmeleri, yaşadıkları ve çalıştıkları arazileri korumaları konusunda gelişmiş bir çerçeve sunar.

Sürdürülebilir Tarım Standardı'nın Arazi Gereklilikleri, Sertifikasyonun Yeniden Tanımlanması vizyonumuza yönelik ilk adım olarak, gerekliliklerin her sertifika sahibinin koşullarına uyarlandığı bağlamsallaştırılmış bir paket, sürdürülebilirlik risklerinin saptanmasına ve yönetilmesine yönelik güçlendirilmiş risk değerlendirmesi ve sürdürülebilir üretim ve sürdürülebilirlik hedeflerine ulaşmaya yönelik yatırımların hedeflenmesi için üreticileri ödüllendirmeye yönelik paylaşılmış sorumluluk gereklilikleri gibi birçok yenilik getirmektedir. Rainforest Alliance web sitesindeki '2020 Sürdürülebilir Tarım Standardı – Giriş' dökümanında, bu yenilikler ayrıntılı olarak ele alınmıştır.

Arazi Gereklilikleri ve Tedarik Zinciri Gereklilikleri bir arada, Rainforest Alliance Sürdürülebilir Tarım Standardı'nı oluşturur. Arazi sertifikası sahipleri için geçerli olabilecek gereklilikler, Arazi Gereklilikleri dökümanından alınmıştır. Tedarik Zinciri sertifikası sahipleri için geçerli olabilecek gereklilikler, Tedarik Zinciri Gereklilikleri dökümanından alınmıştır. Dolayısıyla, bu iki dökümandaki numaralandırmada arada boşluklar olabilir.

STANDART GELİŞTİRME

Rainforest Alliance, ISEAL'de asil üyedir. 2020 Sürdürülebilir Tarım Standardı, ilgili kısımları itibariyle, dökümanların konuya odaklı, saydam olması ve tarafların çıkarları arasında denge gözetmesine dikkat edilerek ISEAL Doğru Uygulamalar Konusunda Standart Belirleyici Kurallar (Standard-Setting Code of Good Practice) dökümanına uygun şekilde geliştirilmiştir.

2020 SERTİFİKASYON PROGRAMI

Rainforest Alliance 2020 Sertifikasyon Programı, sertifikasyonun yeniden tanımlanmasına yönelik yaklaşımımızın temelini oluşturur. Yeni standart, güvence sistemi ve ilgili veriler ve teknoloji sistemleri, tüm dünyada sürdürülebilir tarımsal

üretim ve tedarik zincirlerine destek vermek için temel bir araç olarak Rainforest Alliance sertifikasyonundan yararlanan çok sayıda insana ve işletmeye daha fazla değer sunacak şekilde tasarlanmıştır.

2020 Sertifikasyon Programı'mız, birbiriyle bağlantılı olarak çalışacak şekilde tasarlanmış üç ana bileşenden oluşur:

SÜRDÜRÜLEBİLİR TARIM STANDARDI

GÜVENCE SİSTEMİ

VERİ SİSTEMLERİ VE ARAÇLARI

ARAZİ GEREKİLİKLERİ

TEDARİK ZİNCİRİ GEREKİLİKLERİ

Ekler (bağlayıcı):

Sertifika alabilmek için eklerin içeriğine uymak zorunludur.

Kılavuzlar (bağlayıcı değil):

Kullanıcıların gereklilikleri anlamasına, yorumlamasına ve uygulamaya koymasına yardımcı olan ancak denetimler için bağlayıcı olmayan dökümanlar.

- **Sertifikasyon Kuralları**, denetçilerin arazi ve tedarik zinciri gerekliliklerine uygunluğu nasıl değerlendireceğini belirlemeye yöneliktir;
- **Denetim Kuralları**, sertifikasyon kuruluşlarının tutarlı şekilde en yüksek kalitede Rainforest Alliance denetimleri yapmasını sağlamaya yöneliktir;
- **Sertifikasyon Kuruluşlarını Yetkilendirme Kuralları**, hangi kuruluşların Rainforest Alliance standardı uyarınca denetim yapabileceğini belirlemeye yöneliktir
- **Sertifikasyon Kuruluşu Personeline İlişkin Gereklilikler**

Arazi ve Tedarik Zinciri düzeyindeki sertifika sahipleri, üyelik kayıtlarını yapmak, denetim süreçlerini yönetmek ve sertifikalı ürünlerin satış işlemlerini kayda geçirmek için yeni bir BT platformundan yararlanır.

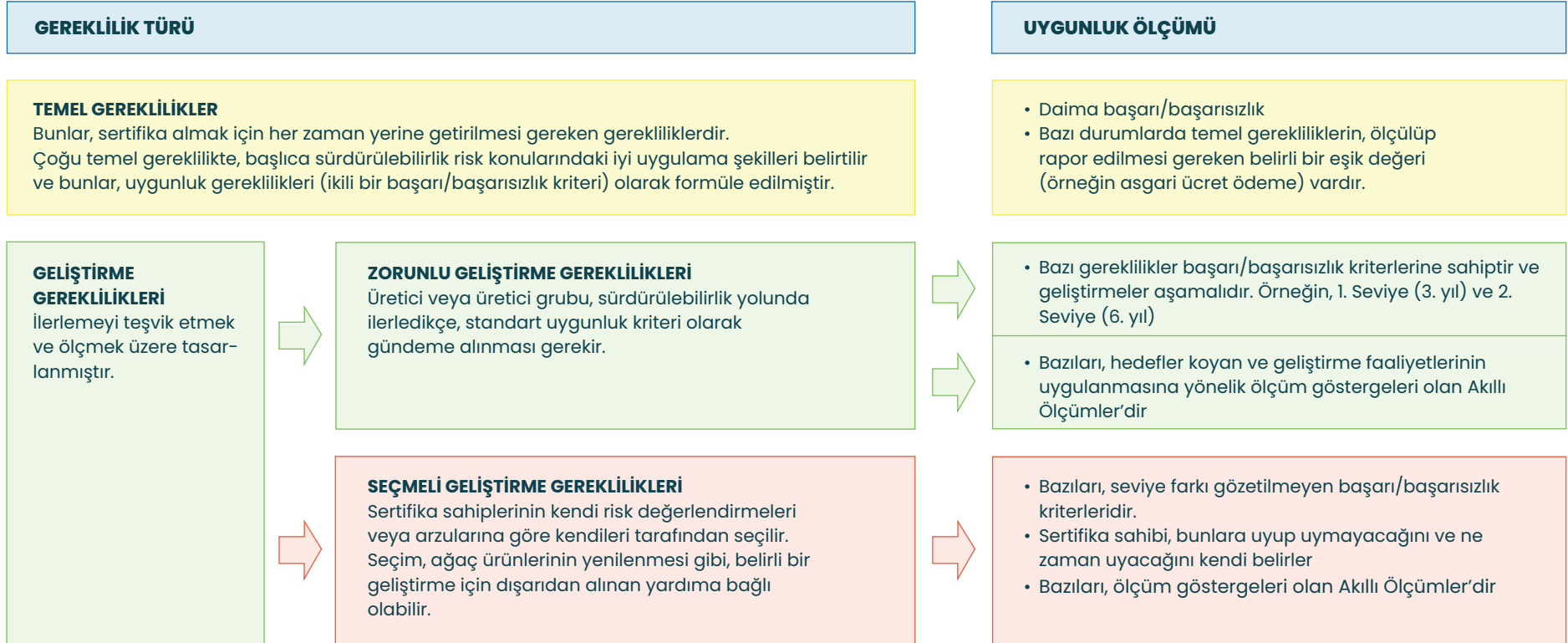
BT tabanlı yeni araçlar, Sürdürülebilir Tarım Standardı uyarınca sürdürülebilirlik performansını daha iyi izleyebilmeleri ve yönetebilmeleri için üreticilerin, sertifika sahiplerinin ve tedarik zinciri aktörlerinin kullanımına aşamalı olarak sunulacaktır.

ARAZİ GEREKLİLİKLERİNİN YAPISI

Sertifikasyon programımız, sürdürülebilir tarım konusunda kararlılığa sahip olan üreticiler için tasarlanmıştır ve sürekli gelişme, sürdürülebilirliğin temel prensiplerinden biridir: arazi gereklilikleri, bu hedeflere hizmet etmeye yöneliktir. Uygulama

şekilleri konusundaki talimatlara ek olarak, sürdürülebilirlik sonuçlarına yönelik geliştirmelerin mümkün kılınmasına ve ölçülmesine odaklanılmıştır. Arazi Gereklilikleri, üç türden gereklilik içerir: temel gereklilikler, zorunlu

geliştirmeler ve seçmeli gereklilikler. Bütün konularda başarı/başarısızlık gereklilikleri vardır. Bunlara, birçok yeni 'Akıllı Ölçümler' eklenmiştir.

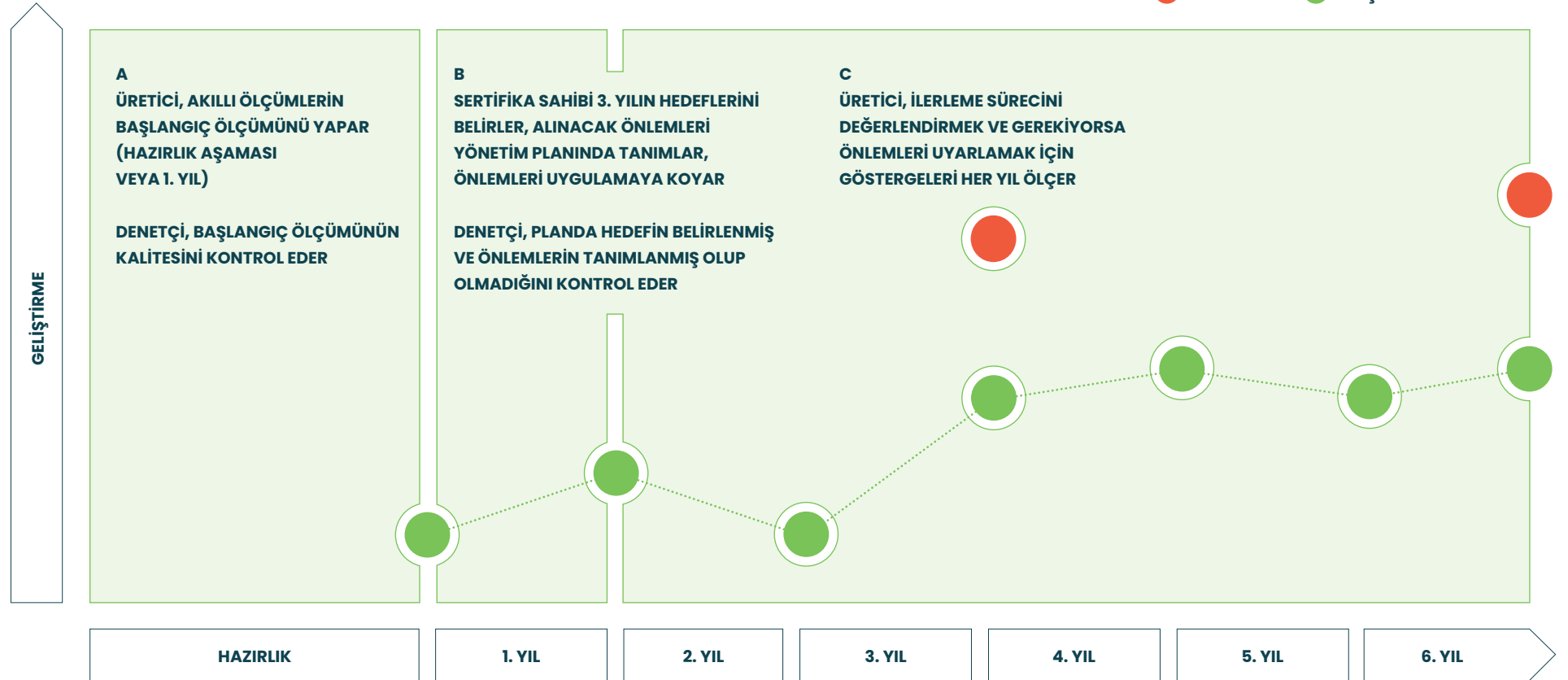
TEMEL GEREKLİLİKLER VE AKILLI ÖLÇÜMLERİ ANLAMAK

Bu dökümanın temelini, sürdürülebilir tarımın başlıca alanlarına yönelik temel gereklilikleri oluşturur. Önceki Rainforest Alliance ve UTZ standartlarının kritik ve zorunlu kriterlerinde olduğu gibi, sertifika alabilmek için bunlara daima uyulması gerekir. Temel gerekliliklerde, başlıca

sürdürülebilirlik konularındaki iyi uygulama şekilleri belirtilir ve bunlar, bazen belirli bir eşik değeri içeren ve başarı/başarısızlık kriterleriyle değerlendirilen gereklilikler olarak formüle edilmiştir. Ayrıca, başarı/başarısızlık yaklaşımının uygulandığı zorunlu geliştirme gereklilikleri de vardır.

Ancak, Reimagining Certification vizyonumuz, sürdürülebilirlik standartlarında alışlagelmiş 'başarı/başarısızlık' yaklaşımının ötesine geçerek verilere dayalı kavrayış ve ilerleme sürecinin daha hassas şekilde ölçülmesine dayalı olarak sürekli gelişmeyi teşvik etmeyi hedefler. Bu amaçla, gerekliliklere yeni bir yaklaşım getirdik: Akıllı Ölçümler.

● HEDEF ● ÖLÇÜLEN GÖSTERGE

Akıllı Ölçümler nasıl çalışır

Akıllı ölçümler, bağlama özel verilere dayalı sürekli gelişmeyi bünyelerine entegre etmeyi sağlayacak, yapılandırılmış bir yöntem sunmayı hedefler.

Akıllı Ölçümler'de, Rainforest Alliance tarafından belirlenmiş, önceden tanımlanmış hedefler yoktur. Onun yerine, bu göstergelere yönelik hedefleri üreticilerin kendileri belirler ve bu gelişmeleri hayata geçirmek için gereken uygun önlemleri kendileri tanımlar.

Üreticiler (gerekliliğe bağlı olarak) 0. veya 1. yılda bir başlangıç değerlendirmesi yürütür ve bu göstergelere yönelik hedefleri tanımlar, hedeflere ulaşmak için gereken önlemleri uygulamaya koyar, ardından hedeflere yönelik ilerleme sürecini takip altına alır.

Üreticiler, her yıl ilerleme sürecini değerlendirmek ve hiç ilerleme görülmediği veya az ilerleme kaydedildiği takdirde faaliyetleri uyarlamak için gösterge verilerinden yararlanır. Bu sayede üreticiler bir geribildirim döngüsü elde ederek uygulama şekillerini sürekli olarak geliştirme olanağı bulur.

Akıllı Ölçüm Verilerinin Denetlenmesi

- Zorunlu akıllı ölçüm göstergeleri için: verilerin ve alınan önlemlerin kalitesi, güvence süreci aracılığıyla doğrulanır. Gösterge verilerinin ölçülen seviyesi, sertifikasyon kararını etkilemez. Ancak, hiç veri toplanmadığı veya verilerin kalitesi düşük olduğu takdirde bunun sertifikasyon üzerinde sonuçları olabilir. Rainforest Alliance, gösterge verilerini öğrenim amacıyla ve bu göstergeler için bağlama ve ürüne özel optimum seviyeleri belirlemek için kullanır. Belirlenen bu seviyeler, sertifika sahipleri tarafından, kendi gelişmelerine ilişkin birer referans olarak kullanılır.
- Seçmeli akıllı ölçüm geliştirmeleri için, sertifika sahipleri, doğrulanmış olan akıllı ölçümlere ilişkin verileri isterlerse kendi profillerinde yayınlayabilir veya dış iletişimlerinde kullanabilir.

Sertifikasyon kuruluşu, başlangıç ölçümlerinin ve sonraki yıllık ölçümlerin yürütülüp yürütülmediğini kontrol eder, daha sonra verilerin kalitesini doğrular. Gözetim denetimlerinde, yıllık izlemenin yapıp yapılmadığı ve verilerin öğrenim için kullanılıp kullanılmadığı kontrol edilir. Akıllı ölçüm gereklilikleriyle ilgili bu gözetim denetimlerinin amacı, verilerin kalitesi ve öğrenim ve geliştirme amacıyla kullanımı hakkında sertifika sahiplerine geribildirim sunmaktır.

Sertifika Sahibi profilleri

Araziler ve gruplar için sertifika sahibi profili, sürdürülebilirlik performansı ve geliştirmeler hakkındaki iletişimde kullanılacak, başka bir yeniliktir. Sertifika Sahibi profilleri, standardın verileri ve göstergeleriyle şekillendirilir ve üreticilerin, kendi aldıkları sonuçları, karşılaştıkları güçlükleri ve gerçekleştirdikleri geliştirmeleri sergilemesine olanak verir. Profil, sürekli gelişmeyi teşvik etmeye, üreticileri güçlendirmeye, sertifikalı ürüne talep yaratmaya ve tedarik zinciri yatırımlarını kanalize etmeye yarayan değerli bir araç olabilir.

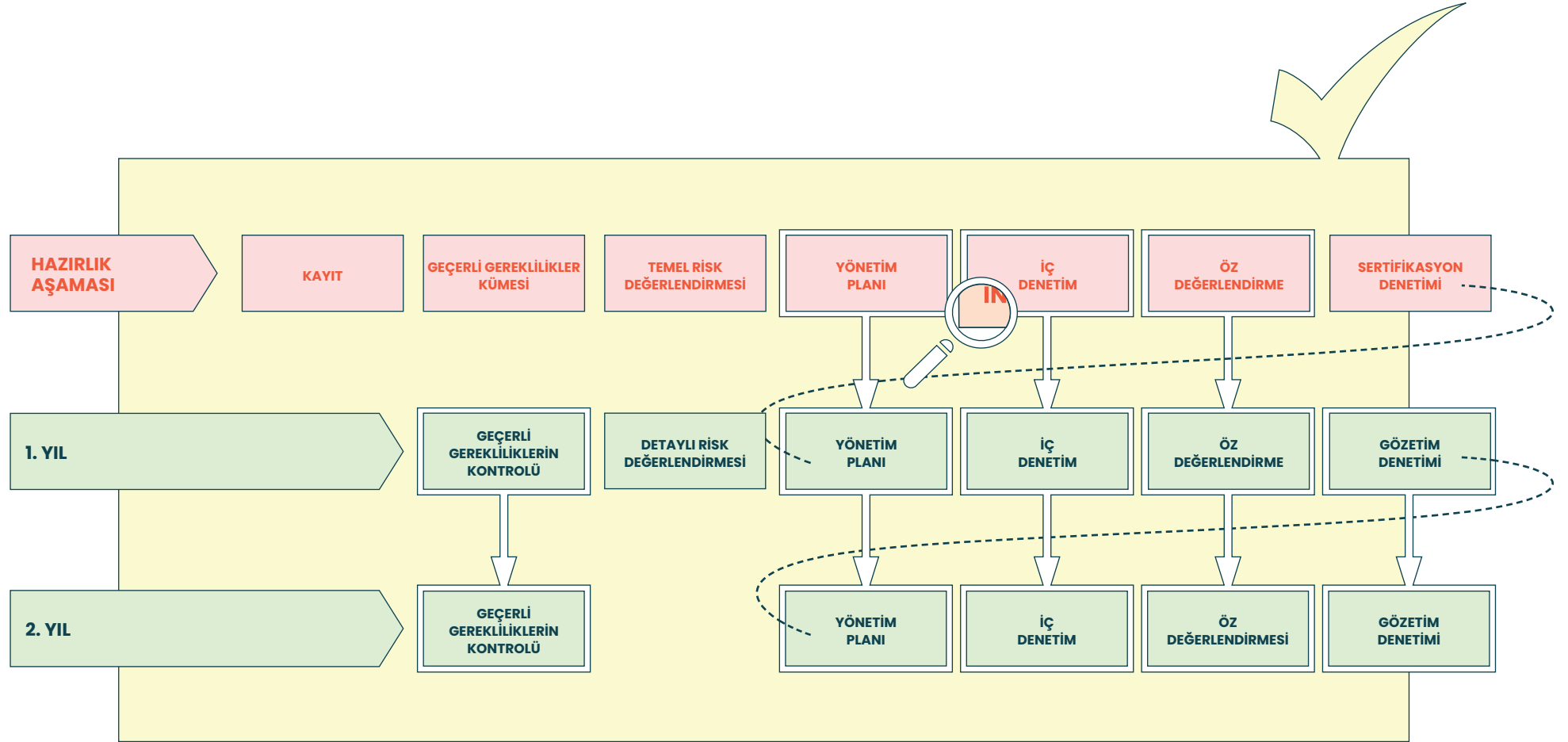
GEREKLİLİKLERE GENEL BAKIŞ

1. Yönetim		
1.1	Yönetim	Akıllı Ölçüm
1.2	İdare	
1.3	Risk Değerlendirmesi ve Yönetim Planı	
1.4	İç Denetim ve Öz Değerlendirme	
1.5	Şikayet Mekanizması	
1.6	Cinsiyet Eşitliği	Akıllı Ölçüm
1.7	Genç Üreticiler ve İşçiler	Seçmeli
2. İzlenebilirlik		
2.1	İzlenebilirlik	
2.2	Çevrimiçi Platformda İzlenebilirlik	
2.3	Kütle Denklığı	
3. Gelir ve ortak sorumluluk		
3.1	Üretim Maliyeti ve Geçinmeye Yeterli Gelir	Seçmeli
3.2	Sürdürülebilirlik Farkı	
3.3	Sürdürülebilirlik Yatırımları	
4. Arazi işletme		
4.1	Ekim/Dikim ve Rotasyon	
4.2	Budama ve Ağaç Ürünlerinin Yenilenmesi	Akıllı Ölçüm
4.3	Genetiği Değiştirilmiş Organizmalar (GDO'lar)	
4.4	Toprağın Verimliliği ve Korunması	Akıllı Ölçüm
4.5	Entegre Zararlı Yönetimi (EZY)	Akıllı Ölçüm
4.6	Tarımsal Kimyasalların Yönetimi	
4.7	Hasat ve Hasat Sonrası Uygulamaları	

5. Sosyal		
5.1	Çocuk İşçiliği, Zorla Çalıştırma, Ayrımcılık, İşyerinde Şiddet ve Taciz Konularında Değerlendirme ve Yönlendirme Yaklaşımı	Akıllı Ölçüm
5.2	Dernek Kurma ve Toplu Pazarlık Özgürlüğü	
5.3	Ücretler ve Sözleşmeler	
5.4	Geçinmeye Yeterli Ücret	Akıllı Ölçüm
5.5	Çalışma Koşulları	
5.6	Sağlık ve Güvenlik	
5.7	Konaklama ve Yaşam Koşulları	
5.8	Topluluklar	
6. Çevre		
6.1	Ormanlar, Diğer Doğal Ekosistemler ve Sit Alanları	
6.2	Doğal Ekosistemlerin ve Bitki Örtüsünün Korunması ve Geliştirilmesi	Akıllı Ölçüm
6.3	Akarsuya Kıyısı Olan Tampon Bölge	
6.4	Yaban Hayatın ve Biyolojik Çeşitliliğin Korunması	
6.5	Su Yönetimi ve Suyun Korunması	Akıllı Ölçüm
6.6	Atık Su Yönetimi	
6.7	Atık Yönetimi	
6.8	Enerji Verimliliği	Akıllı Ölçüm
6.9	Sera Gazı Emisyonlarının Azaltılması	Seçmeli

SERTİFİKASYON SÜRECİ

Arazi Gereklilikleri kullanıcıları, sertifikasyon yolculuğu boyunca bir dizi temel adımdan geçer.

Uygulanabilirlik ve Bağlamsallaştırma Çerçevesi

Rainforest Alliance sertifikasyonuna yönelik ilk adım, Rainforest Alliance'ın MultiTrace sistemine kayıt yaptırmaktır. Bu işlem, sertifikalı olmak isteyen araziler ve arazi grupları, ayrıca zaten daha önceki UTZ ve Rainforest Alliance programları kapsamında sertifikalı olan araziler tarafından yapılır.

Kayıt yaptıranlara, çevrimdışı kullanım için de indirebilecekleri, bağlamsallaştırılmış bir dijital standart gönderilir. Yani, kendi ülkeleri için geçerli olan risk profiline ve sertifika türüne dayalı olarak geçerli gerekliliklerin listesi verilir. Örneğin, Rainforest Alliance sertifikası almak isteyen bir grup küçük kakao üreticisine "Küçük Araziler" ve "Grup Yönetimi" için geçerli olan gereklilikler gönderilir ama büyük araziler için geçerli olan gereklilikler gönderilmez.

Hem ilk sertifikasyon denetimi için uyulması gereken temel gereklilikleri hem de zaman içinde uyulması gereken zorunlu Akıllı Ölçümler'i ve geliştirme gerekliliklerini görürler. Kendi seçtikleri gereklilikler, isteğe bağlı gereklilikler olarak bu genel bakışa dahil edilir.

Rainforest Alliance, eğitim kılavuzunu içeren özelleştirilmiş bir paket, Risk Değerlendirmesi Aracı ve (gruplar için) Yönetim Kapasitesi Değerlendirme Aracı sunar.

Hazırlık

0. yıl adı da verilen hazırlık dönemi, üretici tarafından risklerin, boşlukların ve başlangıç koşullarının ilk değerlendirmesini içeren bir hazırlık değerlendirmesi yapmasıyla başlar.

Temel Arazi risk değerlendirmesi, sertifika almak için üreticilerin odaklanabileceği nispeten acil hususların ve standarda uyabilmek için kapatılması gereken boşlukların anlaşılmasını sağlar. Yönetim Kapasitesi Değerlendirme Aracı, küçük arazilerden oluşan gruplar tarafından, yönetim kapasitesinde güçlendirilmesi gereken alanların saptanmasında kullanılır.

Bu hazırlık değerlendirmeleri ve arazi birimlerinin haritaları gibi diğer bilgi kaynakları, standardın temel gerekliliklerine uyabilmek için alınması gereken önlemleri tanımlayan bir başlangıç Yönetim Planı taslağının hazırlanması için veri kaynağı olarak kullanılır. Üretici daha sonra, (grup söz konusuysa) grup üreticilerinin standarda uygunluğunu değerlendirmek için iç denetimler ve geçerli akıllı ölçümlerin başlangıç aşamasını yürütür. Dış denetim gerçekleşmeden önce grupların ve bireysel arazilerin, standarda uygunluğu değerlendirmek için bir öz değerlendirme yürütmesi gerekir.

Not: temel ve detaylı Arazi risk değerlendirmesi, cinsiyet eşitliği ve iklim risk değerlendirmesi dahil olmak üzere, risk değerlendirmesinin farklı bölümleri, tek bir araçta toplanmıştır: Arazi Risk Değerlendirmesi Aracı.

Denetimler

Rainforest Alliance arazi sertifikasyonu, üç yıllık bir periyodla işler. Hazırlık aşamasıyla başlar ve ilk pozitif sertifikasyon denetiminden sonra 1. yıl başlar.

a. Sertifikasyon Denetimleri

Bu hazırlık aşamasından sonra üreticiye, bağımsız bir denetim kuruluşu tarafından ilk sertifikasyon denetimi uygulanmış olur. Üretici denetimi başarılı olarak tamamladığı takdirde sertifikasyonun ilk yılı başlar. İlk sertifikasyon denetimi için, bütün sertifika sahiplerinin, kendi kategorilerinde (küçük arazi veya büyük arazi, bireysel veya grup) geçerli olan bütün temel gerekliliklere uyması gerekir.

Detaylı Arazi risk değerlendirmesi, ilk faaliyettir. Buna, detaylı bir cinsiyet eşitliği değerlendirmesinin yanı sıra çocuk işçiliği, zorla çalıştırma, ayrımcılık ve işyerinde şiddet ve taciz risklerinin detaylı değerlendirmesini içerir. Grup sertifikasyonu için, çocuk işçiliği veya zorla çalıştırma konusunda orta seviyede veya yüksek risk mevcutsa bu detaylı değerlendirme ve yönlendirme yaklaşımı zorunludur.

Detaylı arazi risk değerlendirmesi aynı zamanda bir iklim değişikliği risk değerlendirmesi ve seçmeli bir geliştirme gerekliliğini de içerir.

Arazi risk değerlendirmesine, daha önceki denetimlerin sonuçlarına ve akıllı ölçümler için veri toplamaya odaklanılan iç denetimler, yıllık olarak gerçekleştirilir.

b. Gözetim Denetimleri

Sertifikasyon Denetimleri arasındaki iki yıl boyunca, Gözetim Denetimleri gerçekleştirilir. Bu denetimlerin çok sayıda amacı vardır:

- Kuruluşun yönetim sisteminin, kendi sorumluluğu altındaki bütün faaliyetlerin uygunluğunu hâlâ sağlıyor olup olmadığı
- Geliştirmeler konusundaki ilerlemenin takip edilmesi.

Üreticiler göstergelerden yararlanarak, gerçekleştirilen ilerlemeyi ortaya koyabilir. Bir üreticinin ilerleme kaydetmemesi durumunda bu durumun nedenlerini ve bu geliştirme üzerinde çalışmak için gerçekleştirilmiş olan faaliyetleri açıklayabilir. Bu çabayı kanıtlayamadıkları takdirde uygunsuzluk veya sertifika iptali söz konusu olur.

Gerekliliklerin Kapsamı

Arazi gerekliliklerinin kapsamı arazinin tamamıdır.

Arazi işletme başlıklı 2. Bölüm, arazinin tamamı için geçerli olan Entegre Zararlı Yönetimi ve tarımsal ilaçlar konularındaki gereklilikler haricinde, sertifikalandırılmış olan ürüne odaklanır.

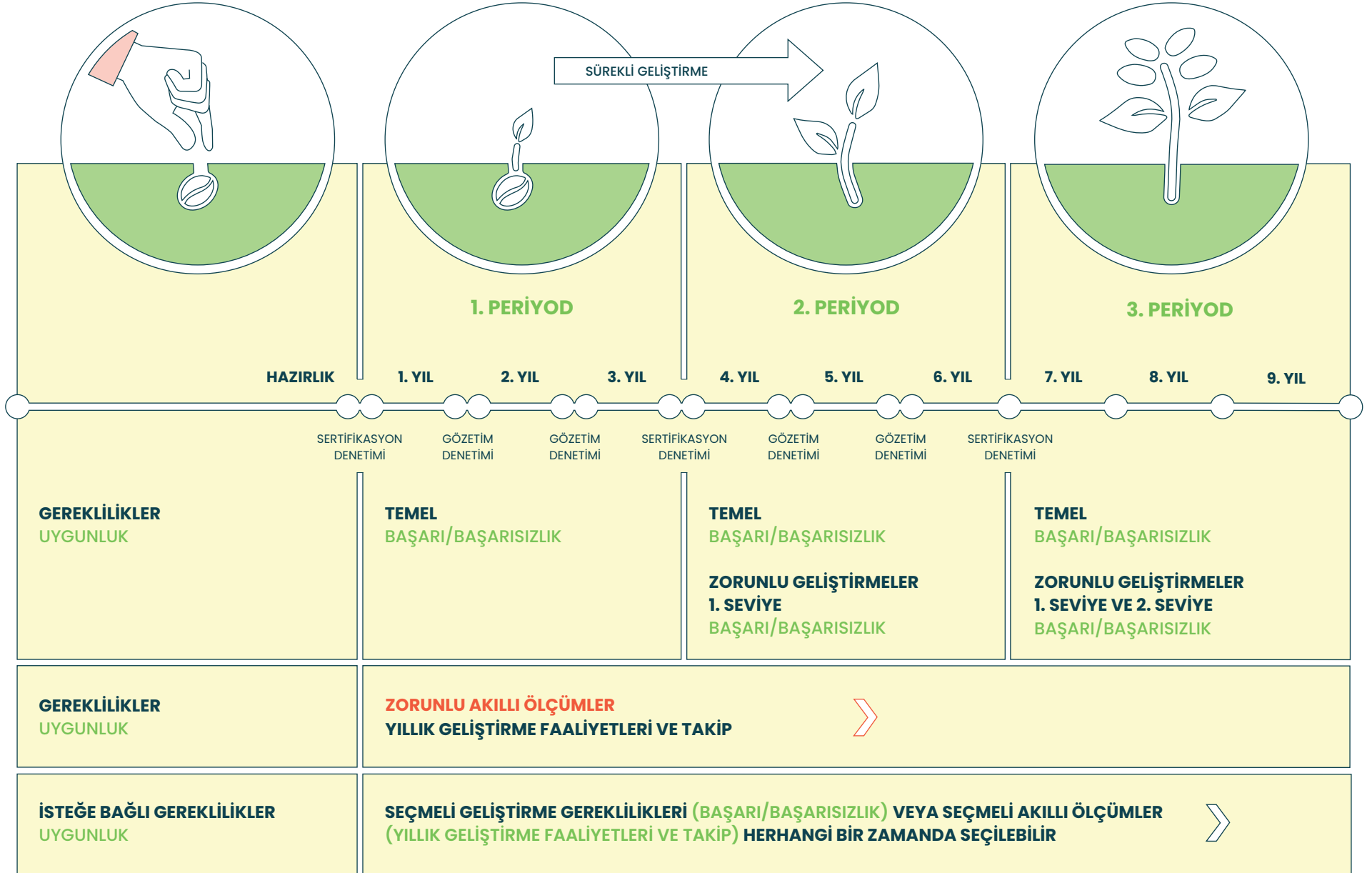
Küçük araziler

Bu standart için, aşağıdaki küçük arazi tanımlaması kullanılır:

Küçük araziler, esas olarak aile veya ev işçiliğine ya da topluluğun diğer üyeleriyle işgücü alışverişine dayalı olan, küçük ölçekli tarımsal üreticilerdir. Mevsimlik işler için geçici işçiler tutabilirler, hatta (az sayıda) daimi işçi tutabilirler. Küçük üreticiler çoğunlukla sertifika almak için grup halinde örgütlenirler ve kayıt geliştirme ve kayıt tutma işlemleri için grup yönetiminden yararlanırlar.

Yıllık bazda beş veya daha fazla tam zamanlı işçi çalıştıran küçük arazilerin, bazı ek gerekliliklere uyması gerekir.

İLERLEME SÜRECİNE GENEL BAKIŞ

BEKLENEN SONUÇLAR

Etki ve daha uzun vadeli sonuçlar

Üreticilerin, arazi çalışanlarının ve ailelerinin ve toplulukların geçim kaynakları geliştirilir

Ormanların sağlığı ve biyolojik çeşitlilik güçlendirilir ve iklim değişikliği hafifletilir

"Akıllı Araziler"
Araziler optimum verimlilik ve kârlılık ve daha fazla dayanıklılık kazanır

Sağlıklı üreticiler, işçiler ve çalışanları

İşçilerin ve çocukların hakları korunur

Toplulukların haklarına saygı gösterilir

Ormanlar ve diğer ekosistemler korunur ve geliştirilir

Yönetim

İzlenebilirlik

Gelir ve ortak sorumluluk

Arazi işletme

Sosyal

Çevre

Sonuçlar

Güçlendirilmiş arazi grup yönetimi

Üreticilerde ve işçilerde kapasite ve farkındalık artışı

Arazi/arazi grubu, sürekli geliştirmeyi desteklemek için verilerden yararlanarak sürdürülebilirlik ve arazi yönetimi konularını öğrenir

Kadın üreticiler ve kadın işçilerin konumları güçlendirilir

Genç üreticiler ve genç işçiler daha fazla katılım gösterir

Üreticilerin finansa erişimi / gelirlerini çeşitlendirmesi sağlanır

Sertifikalı ürünlerde izlenebilirlik ve güvenilirlik artışı

Araziler, sürdürülebilirliği geliştirmek için sürdürülebilirlik yatırımlarından yararlanır

Üreticiler ve işçiler, RA sürdürülebilirlik farkından yararlanır

Üreticilerin geliri, Geçinmeye Yeterli Gelir'e yönelik olarak artırılır

Tarımsal üretim, iklim değişikliğine karşı daha dayanıklı hale gelir

Arazi ürünlerinde optimum verimlilik

Araziler, birim başına üretim maliyetini düşürür

Toprak sağlığı ve verimliliği artırılır

Gübreler ve tarımsal ilaçlar güvenli, sorumlu ve verimli şekilde kullanılır

Ürünlerde kalite ve güvenlik artırılır

Ürünler yenilenir ve iyi bakılır

Çocuklar zararlı çalışma koşullarına maruz bırakılmaz ve eğitime erişimleri artırılır

İşçiler zorla çalışmaya maruz bırakılmaz ve hakları korunur

İşçiler ayrımcılığa veya işyerinde taciz ve şiddete maruz bırakılmaz

İşçilerin geliri, Geçinmeye Yeterli Ücret'e yönelik olarak artırılır

İşçiler sağlıklı ve güvenli çalışma koşullarına sahiptir

İşçiler ve aileleri güvenli ve düzgün yaşam koşullarına sahiptir

Araziler olumsuz etkilerden kaçınır ve yerel topluluklara destek olur

Ormanlar, diğer doğal ekosistemler ve sit alanları korunur

Doğal ekosistemler ve doğal bitki örtüsü korunur ve geliştirilir

Yaban hayat ve biyolojik çeşitlilik korunur

Su ve enerji kullanımındaki verimlilik artırılır

Atık ve atık su miktarı azaltılır

Sera gazı emisyonları azaltılır

Göstergeler

Daha uzun vadeli sonuçlar ve etkiler

Standardın sonuçları

Seçmeli geliştirmelerin sonuçları

Zorunlu geliştirmelere ilişkin prensipler

Temel gerekliliklere ilişkin prensipler

Seçmeli geliştirmelere ilişkin prensipler

BU DÖKÜMANIN KULLANILMASI

Arazi Gereklilikleri içinde dolaşma

Sürdürülebilir Tarım Standardı Arazi Gereklilikleri dökümanı altı bölüme ayrılmıştır. Bunlardan her biri belirli bir alana yöneliktir: arazi yönetimi, izlenebilirlik, ortak sorumluluk, tarımsal uygulamalar, sosyal ve çevre. Her bölümdeki gereklilikler, aşağıdaki benzer tablolarda sunulmuştur.

Konu başlığı	1.1 YÖNETİM					
	No.	Temel gereklilikler	Grup sertifikasyonu			Bireys. sert.
K. araziler			B. araziler	Grup yönet.	K/B	
Temel gereklilik: her zaman uyulması gerekir	1.1.1	(Gereklilik metni)		✓	✓	
Zorunlu Akıllı Ölçüm: birinci yıldan itibaren her yıl ölçülür	No.	Zorunlu Akıllı Ölçüm				
	1.1.2	(Gereklilik metni)			✓	✓
Zorunlu Geliştirme: belirtilen zamandan itibaren uyulması gerekir	No.	Zorunlu Geliştirme				
Geliştirme Seviyesi: 1. seviye (L1) sertifikanın ilk üç yılından sonra. 2. seviye (L2) sertifikanın ilk altı yılından sonra.	1.1.3 L1	(Gereklilik metni)	✓		✓	
Seçmeli: Zorunlu değildir. İstendiği zaman seçilebilir	No.	Seçmeli Geliştirmeler				
	1.1.4	(Gereklilik metni)	✓	✓	✓	

Küçük araziler: Bir grubun her üreticisinin bu gerekliliklere uyması gerekir

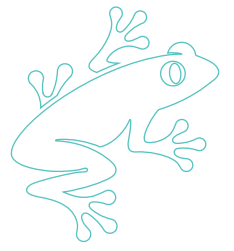
Büyük araziler: Gruptaki her büyük arazinin bu gerekliliklere uyması gerekir

Grup yönetimi: Grup yönetimi, grup üreticileri adına bu gerekliliklerin uygulanmasından sorumludur

Bireysel sertifikasyon: bireysel olarak sertifikalandırılmış olan küçük veya büyük arazilerin bu gerekliliklere uyması gerekir

Altı çizili terimlerin tanımları Ek 1, Sözlük bölümünde açıklanmıştır

BÖLÜM 1: YÖNETİM

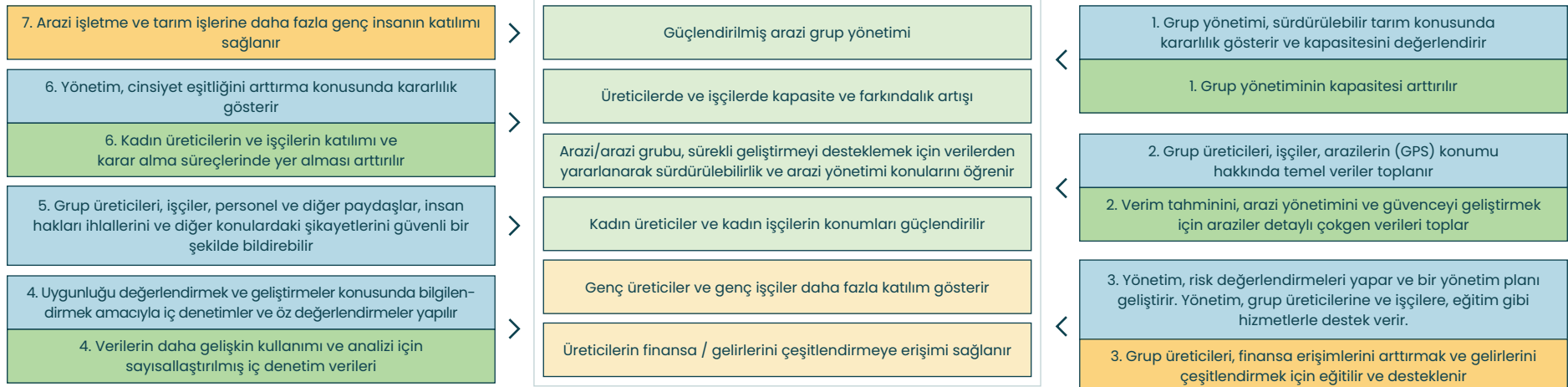
Arazi işletmek sadece bir yaşam tarzı değil, aynı zamanda profesyonel bir iştir. Başarılı bir işinse yönetilmeye ihtiyacı vardır. Rainforest Alliance, sertifikalı arazilerin verimli, şeffaf, bütünlüklü ve ekonomik açıdan makul şekilde yönetildiğini görmek ister. Bu bağlamda, arazilerin ve grupların, sürekli geliştirmeye yönelik süreçler ve sistemler içeren entegre bir planlama ve yönetim sistemini uygulamaya koyması vazgeçilmez önemdedir. Planlamanın ve yönetimin iyi yapılması, arazinin verimliliğine ve randımanına katkıda bulunur ve çevre üzerindeki olumsuz etkileri azaltır. Toprak, su, gübre ve tarımsal ilaç kullanımındaki verimin artırılması aynı zamanda iklim değişikliğine adaptasyona ve iklim değişikliğinin hafifletilmesine destek olur (iklim Açısından Akıllı Tarım).

Yönetim bölümünde, bu sonuca ulaşılmasına yardımcı olmak için, yönetim kapasitesi, arazi ve grup idaresi, veri yönetimi, sürdürülebilirlik değerlendirme ve yönetim planlamasına ilişkin konular vardır. Bu konulardaki gereklilikler, bir değerlendirme, planlama, uygulama, ölçüm ve ayarlama sürecini izler. Risk değerlendirmesine dayalı olarak belirli hafifletme ve adaptasyon uygulamaları tanımlanır. Arazi ve grup idarecilerinin bu planlama sürecini kolaylaştırmakta önemli bir rolü vardır.

Bu bölümde ayrıca, sertifikalı ürünlerin izlenebilirliğini sağlamak; ürünlerin, üretimin kesinlikle yasak olduğu, ormanları yok edilmiş bölgelerden veya sit alanlarından gelmediğinden emin olmak amacıyla coğrafi konum bilgilerinin

toplanmasına ilişkin gereklilikler de yer alır. Çokgen verilerinin toplanması sayesinde arazi boyutu hakkında daha detaylı veriler elde edilir. Bu veriler ayrıca örneğin, arazi yönetimine miktar tahminine yönelik analizi kolaylaştırmakta da destek olabilir. Bu bölümde son olarak, çapraz kesişme içindeki, cinsiyet eşitliği ve gençlerin katılımı konuları yer alır. Bu konuların yönetim bölümüne dahil edilmesi, bu konulara verilen temel önemi ve bunların arazi ve grup faaliyetlerinin çeşitli yönleri için geçerli olduğunu göstermektedir. Standartta, cinsiyet veya gençlerin katılımı konusunda belirli bir seviyenin tutturulmasını şart koşmak yerine, üreticilerin kendilerine uygun hedeflere ulaşmasına yönelik olarak araziye özel ve bağlama göre hedefler ve faaliyetler teşvik edilmiştir.

Bölüm 1 - Yönetim Sonuçlar

1.1 YÖNETİM					
No.	Temel gereklilikler	Grup sertifikasyonu			Bireys. sert.
		K. araziler	B. araziler	Grup yönet.	K/B
1.1.1	<p><u>Grup yönetimi</u>, Rainforest Alliance Sürdürülebilir Tarım Standardı'nın hayata geçirilmesine uygun kaynaklar ve personel ayırmak suretiyle, sürdürülebilir tarım konusundaki kararlılığını gösterir.</p> <p>Grup yönetimi, standarda uygunluğu ve sürdürülebilirlik performansı değişiklikleri yapabilme becerisini güvence altına almak için, üç yılda birden az olmamak üzere kendi yönetim kapasitesini değerlendirir. Grup yönetimi, aşağıdaki konuları içeren Yönetim Kapasitesi Değerlendirme Aracı'nı kullanır:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Grup organizasyon ve yönetim yapısı • Stratejik yönetim • Finans yönetimi • Üretici angajmanı ve katılım planlaması • Üretici eğitimi ve hizmetlerin sunulması • Satış ve pazarlama • İç Yönetim Sistemi (İYS) <p>Grup yönetimi, Yönetim Kapasitesi Değerlendirme Aracı'nın yedi konusunun her birinden en az birer puan alır.</p> <p> <i>Bkz. Ek 2: Yönetim Kapasitesi Değerlendirme Aracı</i></p> <p> <i>Bkz. Kılavuz Dökümanı A: Yönetim Kapasitesi Değerlendirme Aracı Nasıl Kullanılır</i></p>			✓	
No.	Zorunlu Akıllı Ölçüm				
1.1.2	<p><u>Grup yönetimi</u>, kendi yönetim kapasitesini artırır ve önlemleri <u>Yönetim Planı</u>'na dahil eder.</p> <p>Gösterge:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Yönetim Kapasitesi Değerlendirme Aracı'nın her konusundan puan alır. <p> <i>Bkz. Kılavuz Dökümanı B: Yönetim Planı Şablonu</i></p>			✓	

1.2 İDARE					
No.	Temel gereklilikler	Grup sertifikasyonu			Bireys. sert.
		K. araziler	B. araziler	Grup yönet.	K/B
1.2.1	<p>Yönetim, Rainforest Alliance Sürdürülebilir Tarım Standardı kapsamındaki <u>ilgili yasalara</u> ve toplu pazarlık sözleşmelerine (CBA) uyar.</p> <p>İlgili bir yasanın veya CBA'nın standarttaki kriterden daha sıkı olması durumunda, söz konusu yasa geçerliliğini yitirmemişse o yasa veya CBA önceliklidir. İlgili bir yasanın veya CBA'nın standarttaki kriterden daha az sıkı olması durumunda, kriter açıkça söz konusu yasanın veya CBA'nın uygulanmasına izin veriyor değilse standarttaki kriter önceliklidir.</p>	✓	✓	✓	✓
1.2.2	Hizmet sağlayıcıların, Rainforest Alliance Sürdürülebilir Tarım Standardı'nın geçerli gerekliliklerine uymasını güvence altına alacak mekanizmalar mevcuttur.		✓	✓	✓
1.2.3	<p>Bir faaliyetten önce veya faaliyet sırasında, sertifikalı ürünün mevcut <u>taşeronlarının</u> ve tedarikçilerinin, sertifikasyon kurallarına uyduklarını onaylayan bir listesi mevcuttur.</p> <p>Araziler için bu tedarikçi listesi sadece arazinin satın alma yaptığı diğer arazilere ilişkindir.</p>		✓	✓	✓
1.2.4	<p>Her grup üreticisi (arazi sahibi veya arazi işleticisi, örneğin <u>ortakçı</u>) hakkında aşağıdaki bilgileri içeren, güncel bir <u>grup üreticileri</u> kaydı tutulur:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tam adı • Ulusal kimlik numarası • Grup üreticisi kimlik numarası • <u>Cinsiyeti</u> • Doğum yılı • Konumu • Telefon numarası • <u>Hane halkı nüfusu</u> • En büyük <u>arazi biriminin</u> GPS konumu • Arazi birimlerinin sayısı • Toplam arazi yüzölçümü • Sertifikalı ürün yüzölçümü • Sertifikalı ürünün önceki yıllık toplam hasadı • Sertifikalı ürünün önceki yıllık hasadından gruba teslim edilen miktar • Sertifikalı ürünün bu yılki tahmini toplam hasadı • <u>Daimi işçi</u> sayısı • Yıllık tahmini <u>geçici işçi</u> sayısı • Başka sertifikasyon programlarına katılım • Sertifikasyonun ilk yılı <p> Bkz. Kılavuz Dökümanı C: Grup Üreticisi Kaydı</p>			✓	

No.	Temel gereklilikler	Grup sertifikasyonu			Bireys. sert.
		K. araziler	B. araziler	Grup yönet.	K/B
1.2.5	<p>Her işçi hakkında aşağıdaki bilgileri içeren, güncel bir daimi ve geçici işçiler listesi tutulur:</p> <ul style="list-style-type: none"> Tam adı Cinsiyeti Doğum yılı İstihdam başlangıç ve bitiş tarihleri Ücretler <p>Konaklama imkanı sağlanan işçiler için, ayrıca aşağıdaki bilgiler de kaydedilir:</p> <ul style="list-style-type: none"> Konaklama adresi Aile nüfusu Aile üyelerinin doğum yılı <p>Genç işçiler (15 – 17 yaş) için, ayrıca aşağıdaki bilgiler de kaydedilir:</p> <ul style="list-style-type: none"> Konaklama adresi Anne babasının veya yasal velisinin/velilerinin adı ve adresi Okul kaydı (varsa) Verilen iş veya görev türü Günlük ve haftalık çalışma saati <p> Bkz. Kılavuz Dökümanı D: İşçi Kaydı</p>	Ortalama ≥ 5 işçi çalıştırıldığı takdirde geçerlidir	✓	✓	✓
1.2.6	<p>Her işçi hakkında aşağıdaki bilgileri içeren, güncel bir daimi ve geçici işçiler listesi tutulur:</p> <ul style="list-style-type: none"> Tam adı Cinsiyeti Doğum yılı Ücretler <p>Okuma yazması olmayan grup üreticileri, yukarıdaki bilgileri sözlü olarak verebilir.</p>	✓			
1.2.7	Yönetim, Rainforest Alliance Sürdürülebilir Tarım Standardı uyarınca işçilerin veya grup üreticilerinin bilgilendirilmesi gerektiğinde bu bilgilerin, işçilerin veya grup üreticilerinin ağırlıklı dilinde/dillerinde verilmesini güvence altına alır.		✓	✓	✓

No.	Temel gereklilikler	Grup sertifikasyonu			Bireys. sert.
		K. araziler	B. araziler	Grup yönet.	K/B
1.2.8	<p>Grupla her grup üreticisi arasında, en azından aşağıdakiler konusunda taraflardan her birinin haklarının ve yükümlülüklerinin belirtildiği, imzalı veya (veya mühürlü/kaşeli/parafı) bir sözleşme mevcuttur:</p> <ul style="list-style-type: none"> Grup üreticisinin, Rainforest Alliance Sürdürülebilir Tarım Standardı'na uyma yükümlülüğü Grup üreticisinin hem iç hem de dış denetimleri ve yaptırımları kabul etme yükümlülüğü Grup üreticilerinin, sertifikalı olarak satılan herhangi bir ürünün kendi arazilerinden geldiği konusundaki garantisini Grup üreticilerinin, <u>grup yönetimi</u> tarafından alınan kararlara, <u>şikayet</u> prosedürünü kullanarak karşı çıkma hakkı <p>Her grup üreticisi, sözleşmeyi anlar. Sözleşmeler merkezi olarak arşivlenir ve talep edildiği takdirde her grup üreticisine birer kopyası verilir.</p>			✓	
1.2.9	Sertifikasyona ve uygunluğa yönelik kayıtlar en az dört yıl boyunca muhafaza edilir.	✓	✓	✓	✓
1.2.10	<p>Arazinin (büyük araziler) veya arazi alanının (<u>küçük arazilerden oluşan grup</u>) güncel bir haritası mevcuttur. Bu haritada aşağıdakiler yer alır:</p> <ul style="list-style-type: none"> Araziler / <u>arazi birimleri</u> / üretim bölgeleri İşleme tesisleri Konut alanları Okullar Tıp merkezleri / ilk yardım merkezleri Su kütleleri, <u>ormanlar</u> ve mevcut diğer <u>doğal bitki örtüsü</u> dahil olmak üzere <u>doğal ekosistemler</u> <u>Akarsuya kıyısı olan tampon bölgeler</u> <u>Tarımsal ormancılık gölge örtüsü</u> <u>Sit alanları</u> <p>Haritada, <u>arazi risk değerlendirmesinde</u> tespit edilmiş olan <u>risk bölgeleri</u> de yer alır (bkz. 1.3.1). Haritada, son güncelleştirme tarihi belirtilir.</p> <p> Bkz. Kılavuz Dökümanı E: Haritalar</p>		✓	✓	✓
1.2.11	<p>Arazinin, aşağıdakileri içeren bir çizimi mevcuttur:</p> <ul style="list-style-type: none"> Sertifikalı ürünün üretim alanı Ormanlar Su kütleleri Binalar 	✓			
1.2.12	<p>Arazilerin %100'ünün <u>coğrafi konum bilgileri</u> mevcuttur. Bunun en az %10'u <u>çokgenler</u> şeklindedir. Birden çok <u>arazi birimi</u> söz konusu olduğunda coğrafi konum bilgileri, sertifikalı ürünün bulunduğu en büyük arazi için verilir.</p> <p> Bkz. Kılavuz Dökümanı F: GPS ve çokgenler</p>			✓	
1.2.13	Arazi için, bütün <u>arazi birimlerini</u> içeren bir <u>çokgen</u> mevcuttur.		✓		✓

No.	Temel gereklilikler	Grup sertifikasyonu			Bireys. sert.
		K. araziler	B. araziler	Grup yönet.	K/B
No.	Zorunlu Geliştirme				
1.2.14 L1	<p>Bütün <u>arazi birimlerinin</u> %100'ünün <u>coğrafi konum bilgileri</u> mevcuttur. Bunun en az %30'u <u>çokgenler</u> şeklindedir.</p> <p>Göstergelerde, üçüncü yılın sonunda ulaşılabacak hedefe karşılık gelen yıllık ilerleme durumunun gösterilmesi gerekir.</p> <p>Gösterge:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Coğrafi konum bilgilerine sahip arazi birimlerinin yüzdesi • Çokgenlere sahip arazi birimlerinin yüzdesi 			✓	
1.2.15 L2	<p><u>Arazi birimlerinin</u> %100'ü için <u>çokgenler</u> mevcuttur.</p> <p>Göstergelerde, altıncı yılın sonunda ulaşılabacak hedefe karşılık gelen yıllık ilerleme durumunun gösterilmesi gerekir.</p> <p>Gösterge:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Coğrafi konum bilgilerine sahip arazi birimlerinin yüzdesi • Çokgenlere sahip arazi birimlerinin yüzdesi 			✓	

1.3 RİSK DEĞERLENDİRMESİ VE YÖNETİM PLANI

No.	Temel gereklilikler	Aşağıdakilere uygulanır			
		Grup sertifikasyonu			Bireys. sert.
		K. araziler	B. araziler	Grup yönet.	K/B
1.3.1	<p>Yönetim, üç yılda birden az olmamak üzere, Arazi Risk Değerlendirmesi Aracı'nı kullanarak, bu standarttaki gerekliliklerle ilgili bir <u>risk değerlendirmesi</u> yapar.</p> <p> Bkz. Ek 3: Arazi Risk Değerlendirmesi Aracı</p>		✓	✓	✓
1.3.2	<p>Yönetim, Arazi Risk Değerlendirmesi'ne (1.3.1) ve öz değerlendirmeye (1.4.4) dayalı hedefleri ve önlemleri içeren bir <u>Yönetim Planı</u> yapar. Gruplarda Yönetim Planı ayrıca, Yönetim Kapasitesi Değerlendirme Aracı'na (1.1.1) ve iç denetime (1.4.1) de dayalı olarak yapılır.</p> <p>Yönetim Planı her yıl güncellenir.</p> <p> Bkz. Kılavuz Dökümanı B: Yönetim Planı Şablonu</p>		✓	✓	✓
1.3.3	<p>Yönetim, <u>grup üreticilerine</u>, Yönetim Planı'na dayalı hizmetler sunar. Bunlar eğitim, teknik destek, kayıt tutma desteği, girdilere (örneğin fideler) erişim, farkındalık artırıcı faaliyetler vb. hizmetleri kapsar. Yönetim, sunulan hizmetleri dökümante eder.</p> <p>Göstergeler:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Üreticilere sunulan eğitim faaliyetlerinin sayısı • Eğitim faaliyetlerinin konuları • Eğitim faaliyetlerine katılan üreticilerin sayısı ve yüzdesi (E/K) • Üreticilere sunulan (eğitim dışı) hizmetlerin sayısı ve türü 			✓	
1.3.4	<p>Yönetim, <u>işçilere</u>, Yönetim Planı'na dayalı hizmetler sunar. Bunlar eğitim, farkındalık artırıcı faaliyetler vb. hizmetleri kapsar. Yönetim, sunulan hizmetleri dökümante eder.</p> <p>Gösterge:</p> <ul style="list-style-type: none"> • İşçilere sunulan eğitim faaliyetlerinin sayısı • Eğitim faaliyetlerinin konuları • Eğitim faaliyetlerine katılan işçilerin sayısı ve yüzdesi (E/K) • İşçilere sunulan (eğitim dışı) hizmetlerin sayısı ve türü 		✓		✓

No.	Temel gereklilikler	Grup sertifikasyonu			Bireys. sert.
		K. araziler	B. araziler	Grup yönet.	K/B
No.	Seçmeli Geliştirmeler				
1.3.5	<p>Yönetim, bölgesel bağlama uyarlanmış şekilde iklim tehditlerini ve hafifletme önlemlerini daha detaylı olarak değerlendirmek için, temel Arazi Risk Değerlendirmesi'nin (1.3.1) sonuçlarına dayalı olarak, <u>iklim değişikliği</u> detaylı Arazi Risk Değerlendirmesi'ni yürütür.</p> <p> Bkz. Ek 3: Arazi Risk Değerlendirmesi Aracı</p>		✓	✓	✓
1.3.6	<p>Yönetim, üreticilere aşağıdakilerle destek verir:</p> <ul style="list-style-type: none"> Finans, iş yönetimi konularında, ayrıca üretim maliyetlerinin ve net gelirin anlaşılması için eğitim Finans hizmetlerine (örneğin banka hesabı, mobil ödeme, arazi yatırımları için krediler) erişimin kolaylaştırılması <p>Gösterge:</p> <ul style="list-style-type: none"> Finans ve iş yönetimi konularındaki eğitimlere katılan grup üreticilerinin sayısı (E/K) Finans hizmetlerine erişimi olan grup üreticilerinin sayısı (E/K) 			✓	
1.3.7	<p>Yönetim, <u>grup</u> üreticilerine aşağıdakilere yönelik destek verir:</p> <ul style="list-style-type: none"> Uygun gelir çeşitlendirme stratejileri hakkında bilgiye dayalı kararlar vermek Gelir çeşitlendirme stratejilerinin hayata geçirilmesi için gereken duyulan bilgilere, girdilere, hizmetlere, pazarlara erişimi kolaylaştırmak Desteği <u>ev halkını</u> ve/veya <u>topluluğu</u> kapsayacak şekilde genişletmek <p>Göstergeler:</p> <ul style="list-style-type: none"> Aşağıdakilerden en az biri aracılığıyla gelirlerini çeşitlendiren grup üreticilerinin sayısı ve <u>cinsiyeti</u>: <ul style="list-style-type: none"> Gelir getiren diğer faaliyetler (türüne göre belirtilir) Ürünün değerinin artırılması (örneğin sulu işleme) 			✓	

1.4 İÇ DENETİM VE ÖZ DEĞERLENDİRME

No.	Temel gereklilikler	Aşağıdakilere uygulanır			
		Grup sertifikasyonu			Bireys. sert.
		K. araziler	B. araziler	Grup yönet.	K/B
1.4.1	<p>Grup üreticilerinin (araziler için) ve tesislerin (tedarik zinciri aktörleri için) Rainforest Alliance Sürdürülebilir Tarım Standardı'na uygunluğunu değerlendirmek için bir iç denetim sistemi mevcuttur. Sistem, şunları içerir:</p> <ul style="list-style-type: none"> Her grup üreticisinin/tesisinin Yıllık denetimi Bir grup üreticisinin/tesisinin sertifikasyonun ilk yılındaki kapsamı: Rainforest Alliance standardının bütün gereklilikleridir Sonraki yıllardaki kapsam: <u>risk değerlendirmesine</u>, önceki yılın iç denetimine ve denetim sonuçlarına dayalı olarak belirlenir <p>Sadece Arazi kapsamı için:</p> <ul style="list-style-type: none"> Her <u>arazi biriminin</u> 3 yılda birden az olmamak üzere denetlenmesini sağlayacak bir <u>rotasyon</u> sistemi. Uzak arazi birimleri söz konusuysa bu, 6 yılda birden az olmamak üzere yapılır. 			✓	
1.4.2	<p>İç denetçilerle <u>arazilerin</u> sayısı arasındaki oran, 250 araziye en az bir denetçi düşecek şekilde olmalıdır. Bir iç denetçi, günde 6 araziden fazlasını denetleyemez.</p> <p>İç denetçiler eğitilmiş, eğitim içeriğine dayalı olarak değerlendirilmiş ve iyi iç denetim uygulamaları konusunda gereken becerileri edinmiştir.</p>			✓	
1.4.3	<p>Grup üreticilerinin / tesislerinin Rainforest Alliance Sürdürülebilir Tarım Standardı'na uygunluğuyla ilgili bir onay ve yaptırım sistemi mevcuttur. Sistem, şunları içerir:</p> <ul style="list-style-type: none"> Yazılı bir onay ve yaptırım prosedürü Bir onay ve yaptırım yöneticisi veya komisyonu Grup üreticilerinin gelişimini ve düzeltme işlemlerini takip edecek bir mekanizma Her grup üreticisinin/tesisinin sertifikasyon durumu hakkında, imzalanmış ve dökümanite edilmiş ve nihai iç denetim raporuna eklenmiş bir karar 			✓	
1.4.4	<p>Yönetim her yıl, Rainforest Alliance Tarım Standardı'na uygunluğu değerlendirmek için bir <u>öz değerlendirme</u> gerçekleştirir.</p> <p>Gruplarda öz değerlendirme, grup üreticilerinin iç denetimlerini ve grup yönetiminin geçerli gereklilikler uyarınca kendi kendini değerlendirmesini içerir.</p> <p>Öz değerlendirme, dış denetçiye sunulur.</p>			✓	✓

No.	Temel gereklilikler	Grup sertifikasyonu			Bireys. sert.
		K. araziler	B. araziler	Grup yönet.	K/B
No. Zorunlu Geliştirme					
1.4.5 L1	Grup üreticilerinin en az %30'u için, iç denetim verileri bir cihaz (örneğin akıllı telefon, tablet vb.) aracılığıyla toplanır ve <u>sayısallaştırılmış</u> formatta kullanılır. Gösterge: • <u>Grup yönetimi</u> tarafından, iç denetim verileri toplanmış ve sayısallaştırılmış formatta kullanılmakta olan grup üreticilerinin yüzdesi.			✓	
1.4.6 L2	Grup üreticilerinin en az %90'ı için, iç denetim verileri bir cihaz (örneğin akıllı telefon, tablet vb.) aracılığıyla toplanır ve <u>sayısallaştırılmış</u> formatta kullanılır. Gösterge: • <u>Grup yönetimi</u> tarafından, iç denetim verileri toplanmış ve sayısallaştırılmış formatta kullanılmakta olan grup üreticilerinin yüzdesi.			✓	

1.5 ŞİKAYET MEKANİZMASI

No.	Temel gereklilikler	Grup sertifikasyonu			Bireys. sert.
		K. araziler	B. araziler	Grup yönet.	K/B
1.5.1	<p>Bireylerin, işyerindeki usulsüzlükleri bildiren çalışanlar dahil olmak üzere işçilerin, toplulukların ve/veya sivil toplumun, teknik, sosyal veya ekonomik nitelikteki herhangi türden belirli iş faaliyetleri ve/veya operasyonlarından olumsuz bir şekilde etkilendikleri konusundaki şikayetlerini yapabilmelerini sağlayan bir <u>şikayet mekanizması</u> mevcuttur. Şikayet mekanizması doğrudan doğruya başka şirketlerle işbirliği yoluyla veya bir endüstri programı veya kurumsallaşmış mekanizma aracılığıyla ve UNGP'ler uyarınca sunulabilir. Şikayet mekanizmasına yerel dillerde ve aynı zamanda okuma yazması olmayan veya internet erişimine sahip olmayan kişiler tarafından da erişilebilmelidir. Şikayet mekanizması, en azından aşağıdaki öğeleri içermelidir:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Karar alma yetkisine sahip, <u>şikayetler</u> hakkında bilgi sahibi, tarafsız ve <u>cinsiyete</u> duyarlı bir şikayet komisyonu • Şikayet komisyonu en az bir üretici/<u>işçi</u> temsilcisinden oluşur • Şikayet mekanizması, işçiler, üreticiler, personel, alıcılar, tedarikçiler, <u>yerli halklar</u> ve <u>topluluklar</u> dahil olmak üzere, iç ve dış paydaşlar için uygun bildirim kanallarına sahiptir • Anonim şikayetler kabul edilir ve <u>kişisel gizliliğe</u> saygı gösterilir • İnsan ve işçi hakları konularındaki şikayetler, İyileştirme Protokolü uyarınca ve vakaya bağlı olarak hangisi uygunsa <u>Değerlendirme ve Yönlendirme Komisyonu</u>'yla ve/veya Cinsiyet Komisyonu/Sorumlusu'yla işbirliği içinde <u>iyileştirilir</u> • Şikayetler ve üzerinde anlaşmaya varılan takip işlemleri dökümanite edilir ve makul bir süre içinde ilgili kişiyle paylaşılır • Şikayette bulunanlar, şikayet mekanizmasından yararlanmalarının sonucunda işine/üreticiliğine son verilmesine, intikam alınmasına veya tehditlere karşı korunur <p>Değerlendirme ve Yönlendirme Komisyonu: bkz. 5.1.1 Cinsiyet Komisyonu/Sorumlusu: bkz. 1.6.1</p> <p> Bkz. Ek 4: İyileştirme Protokolü</p>				
			✓	✓	✓

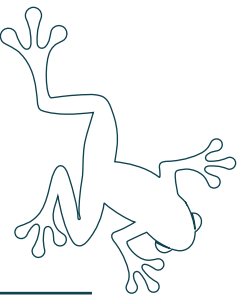
1.6 CİNSİYET EŞİTLİĞİ					
No.	Temel gereklilikler	Grup sertifikasyonu			Bireys. sert.
		K. araziler	B. araziler	Grup yönet.	K/B
1.6.1	<p>Yönetim aşağıdakiler aracılığıyla, <u>cinsiyet eşitliğini</u> teşvik etmek konusunda kararlılık gösterir:</p> <ul style="list-style-type: none"> Grup üreticilerine/işçilere iletilen, yazılı bir beyan Cinsiyet eşitliğini ve kadınların etki gücünü arttırmayı teşvik eden önlemlerin uygulamaya konulmasından, takip edilmesinden ve değerlendirilmesinden sorumlu bir komisyon oluşturulması. <u>Yönetim</u> büyük araziler haricinde, bir komisyon yerine sorumlu bir kişiyi atamayı da tercih edebilir <p>Sorumlu komisyon/kişi:</p> <ul style="list-style-type: none"> Cinsiyet eşitliği ve kadınların etki gücünün artırılması konularında bilgi sahibidir Komisyon söz konusuysa komisyonda en az bir kadın ve yönetimden en az bir kişi yer alır Grup üreticileri/işçiler tarafından bilinir, kolayca ulaşılabilir ve güvenilirdir <p> Bkz. Kılavuz Dökümanı G: Cinsiyet Eşitliği</p>		✓	✓	✓
1.6.2	<p>Sorumlu komisyon/kişi, şu faaliyetleri gerçekleştirir:</p> <ul style="list-style-type: none"> Temel Arazi Risk Değerlendirmesi veya Tedarik Zinciri Risk Değerlendirmesi uyarınca <u>cinsiyet eşitliği</u> hafifletme önlemlerini uygulamaya koyar ve bu önlemleri Yönetim Planı'na dahil eder Yılda birden az olmamak üzere, yönetim ve (grup) personel ile cinsiyet eşitliği ve kadınların etki gücünün artırılması konusunda farkındalık artırışı sağlar İyileştirme Protokolü uyarınca, cinsiyete dayalı şiddet ve cinsiyete dayalı <u>ayrımcılıkla</u> ilgili iyileştirme çalışmalarına katılır <p>Arazi kapsamında: Risk Değerlendirmesi: bkz. 1.3.1 Yönetim Planı: bkz. 1.3.2 Tedarik Zinciri kapsamında: Yönetim Planı: bkz. 1.1.3</p> <p> Bkz. Ek 3: Arazi Risk Değerlendirmesi Aracı</p> <p> Bkz. Ek 4: İyileştirme Protokolü</p>		✓	✓	✓

No.	Temel gereklilikler	Grup sertifikasyonu			Bireys. sert.
		K. araziler	B. araziler	Grup yönet.	K/B
No.	Zorunlu Akıllı Ölçüm				
1.6.3	<p>Birinci yıldan itibaren, sorumlu komisyon/kışı:</p> <ul style="list-style-type: none"> Cinsiyet konusunda detaylı Arazi Risk Değerlendirme Aracı'nı uygulamaya koyar ve bunu üç yılda birden az olmamak üzere tekrarlar Cinsiyet konusunda detaylı Arazi Risk Değerlendirme Aracı'nın, ilgili hafifletme önlemleriyle birlikte en az üç göstergesine öncelik verir Öncelik verilen hafifletme önlemlerini Yönetim Planı'na entegre eder Hafifletme önlemleri ve göstergeleri yıllık olarak uygulamaya koyar, takip eder ve raporlar <p> Bkz. Ek 3: Arazi Risk Değerlendirmesi Aracı</p>		✓	✓	✓

1.7 GENÇ ÜRETİCİLER VE İŞÇİLER

No.	Seçmeli Akıllı Ölçüm	Grup sertifikasyonu			Bireys. sert.
		K. araziler	B. araziler	Grup yönet.	K/B
1.7.1	<p>Yönetim, genç (< 35 yaş) insanların arazi işletme ve yönetim faaliyetlerine katılımını ve gelişimini teşvik eder.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Arazi işletme faaliyetlerine katılmaları konusunda onları motive eder • Okuma yazma ve matematik becerilerini geliştirmelerine destek olur • Eğitim ve karar alma süreçlerine katılmaları için onları yüreklendirir • Üretici haline gelmeleri için onları teşvik eder <p>Yönetim, önerilen (seçilen) göstergeler için hedefler tanımlar ve cinsiyete göre ayrıştırılmış olarak bu hedeflere yönelik ilerleme sürecini yıllık olarak takip eder.</p> <p>Göstergeler:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Genç üretici (35 yaş altı) olan grup üreticilerinin sayısı ve yüzdesi • Eğitime katılan gençlerin (35 yaş altı) sayısı ve yüzdesi • Genç (35 yaş altı) eğitimcilerin sayısı ve yüzdesi • Genç (35 yaş altı) iç denetçilerin sayısı ve yüzdesi • Toprağa erişimi olan genç (35 yaş altı) üreticilerin sayısı ve yüzdesi • Yönetim pozisyonlarındaki gençlerin (35 yaş altı) sayısı ve yüzdesi		✓	✓	✓

BÖLÜM 2: İZLENEBİLİRLİK

Başarılı ve güvenilir bir sürdürülebilir tarım sertifikasyon programının, sertifikalı ürünlerin gerçekten de standarda uygun şekilde üretilmiş olduğu konusunda kullanıcılarına güven verebilmesi gerekir. Bunun için, ürünleri üreticiden itibaren tedarik zinciri boyunca takip edecek sağlam ve şeffaf bir sistem gereklidir.

Bu bölümdeki gereklilikler üreticilere, operasyonları içindeki sertifikalı üretim miktarlarını, bunların sertifikasız ürünlerden ayırmasını, satış işlemlerini, dönüşüm yöntemlerini ve ticari marka kullanımını kesin ve güvenilir şekilde kaydedecek bir çerçeve sunmaktadır.

1. Üretimin isabetli bir şekilde tahmin edilmesi, ayrılması ve dökümanite edilmesi, sertifikalı ürünlerin pazara erişimini ve izlenebilirliğini geliştirir

Bölüm 2 - İzlenebilirlik

Sertifikalı ürünlerde izlenebilirlik ve güvenilirlik artışı

2.1 İZLENEBİLİRLİK

No.	Temel gereklilikler	Grup sertifikasyonu			Bireys. sert.
		K. araziler	B. araziler	Grup yönet.	K/B
2.1.1	<p>Yılda bir kez, toplam sertifikalı üretim ve her grup üreticisi için (kg, çiçeklerde sap cinsinden) sertifikalı üretim tahmin edilir. Bu tahmin, temsil edici nitelikteki bir arazi veya <u>arazi birimleri</u> örnekleminin (kg/ha, çiçeklerde sap/ha cinsinden) verim tahminine yönelik güvenilir bir metodolojiye dayalıdır. Metodoloji ve hesaplama dökümanite edilir.</p> <p>Gösterge:</p> <ul style="list-style-type: none"> Tahmini sertifikalı üretim miktarı (kg veya sap) <p> Bkz. Kılavuz Dökümanı H: Verim Tahmini</p>		✓	✓	✓
2.1.2	<p>Yönetim, aşağıdakilerin yıllık stok miktarını alır:</p> <ul style="list-style-type: none"> Toplam hasat edilen sertifikalı üretim (kg, çiçeklerde sap cinsinden) Satın alınan, üretilen, satılan ve stoktaki ürünlerin dengesi <p>Tahmini üretimle gerçek üretim arasındaki farkın > %15 olması durumunda makul bir açıklama yapılır ve bu gibi farkların ortaya çıkmasını önlemek için alınan önlemler belirtilir.</p> <p>Gruplarda farklar hem grup seviyesinde hem de tek tek üreticiler için kontrol edilir ve açıklanır.</p> <p>Gösterge:</p> <ul style="list-style-type: none"> Toplam hasat edilen sertifikalı ürün üretimi (kg veya sap)	✓	✓	✓	✓
2.1.3	<p>Sertifikalı ürünler nakliye, depolama ve işleme dahil olmak üzere bütün aşamalarda sertifikasız ürünlerden görsel olarak ayrılır.</p>			✓	✓

No.	Temel gereklilikler	Grup sertifikasyonu			Bireys. sert.
		K. araziler	B. araziler	Grup yönet.	K/B
2.1.4	Yönetim, bütün araçlar (toplama noktaları, nakliye, işleme birimleri, depolar vb.) ve ürün üzerinde yürütülen faaliyetler dahil olmak üzere, (araziler için) grup üreticilerinden / (tedarik zinciri aktörleri için) tesislerden başlayarak, sertifika kapsamının son konumuna kadar ürün akışını haritalandırmıştır.			✓	
2.1.5	Grubun sertifikalı olarak sattığı ürünler, bunların üretilmiş olduğu sertifikalı araziye/arazilere kadar geriye doğru izlenebilir. Grup yönetimi, grup üreticilerinin, grup üreticisinden gruba veya bir aracıya her teslimatında, grup üreticisinin adının, grup üreticisi kimlik numarasının, tarihin, ürün türünün ve miktarının belirtildiği bir makbuz almasını sağlar. Grup yönetimi, sertifikalı, çoklu sertifikalı ve sertifikasız ürünlerin fiziksel teslimatlarıyla ilgili satın alma ve satış dökümanlarını tutar ve bütün araçların da aynı şeyi yapmasını sağlar. Satın alma ve satış dökümanları, grup üreticisini, tarihi, ürün türünü, (yüzde cinsinden) sertifikalı miktarı ve varsa izlenebilirlik seviyesini içerir.			✓	
2.1.6	Miktarlara çifte satış uygulanmaz: konvansiyonel ürün olarak satılan ürünler veya başka bir sertifikasyon programı veya sürdürülebilirlik girişimi kapsamında satılan ürünler aynı zamanda Rainforest Alliance Sertifikalı olarak satılamaz.			✓	✓
2.1.7	Grup üreticileri, grup üreticisinin adını, grup üreticisi kimlik numarasını, tarihi, ürün türünü ve miktarını içeren satış makbuzlarını tutar.	✓	✓		
2.1.8	Sertifikalı her ürün için, dönüşüm faktörlerinin hesaplanmasında kullanılan doğru metodoloji sunulur ve dökümante edilir. Bkz. Ek 6: İzlenebilirlik ve Ortak Sorumluluk		✓	✓	✓
2.1.9	Sertifikalı ürünün ağırlığını veya miktarını tanımlamakta kullanılan ekipman, her yıl kalibre edilir.		✓	✓	✓

2.2 ÇEVİRİMİÇİ PLATFORMDA İZLENEBİLİRLİK

No.	Temel gereklilikler	Grup sertifikasyonu			Bireys. sert.
		K. araziler	B. araziler	Grup yönet.	K/B
2.2.1	Sertifikalı ürünlerin satış işlemleri, sevkiyatın gerçekleştiği üç aylık dönemin sonundan en geç iki hafta sonraya kadar Rainforest Alliance izlenebilirlik platformunda kaydedilir. Bkz. Ek 6: İzlenebilirlik ve Ortak Sorumluluk			✓	✓
2.2.2	Sertifikalı ürünlerin toplam satışı, (varsa) toplam üretimi, satın alınan sertifikalı ürünler artı önceki yıldan kalan stok miktarını aşamaz.			✓	✓
2.2.3	Rainforest Alliance sertifikalı olarak satılmayan ve/veya kaybedilen miktarlar, üç aylık dönemin sonundan iki hafta sonraya kadar izlenebilirlik platformundan kaldırılır. Bkz. Ek 6: İzlenebilirlik ve Ortak Sorumluluk			✓	✓
2.2.4	Halka açık ticari marka kullanımı durumunda, kullanımdan önce ürün içi ve dışı ticari markalar için Rainforest Alliance 2020 Etiketleme ve Ticari Markalar Prensipleri uyarınca bir onay alınır.			✓	✓

2.3 KÜTLE DENKLİĞİ

Kütle denkliliğine izin verilen ürünler üreten araziler için geçerlidir. Bkz. Ek 6: İzlenebilirlik ve Ortak Sorumluluk

No.	Temel gereklilikler	Grup sertifikasyonu			Bireys. sert.
		K. araziler	B. araziler	Grup yönet.	K/B
2.3.1	Miktar <u>kredileri</u> sadece gerçekte olabilecek bir işlem için dönüştürülür, ürün dönüşümü önceki ürüne doğru geriye doğru gidemez.			✓	✓
2.3.2	<u>Kütle denkliliği</u> olarak satılan ürünün miktarı, sertifikalı olarak satın alınan miktarla %100 örtüşür.			✓	✓
2.3.3	Sertifikalı olarak satılan ürünlerin dökümantasyonu, sertifikalı ve sertifikasız ürün girdileri için ülke seviyesine kadar kaynak bilgilerini içerir.			✓	✓
2.3.4	Sertifikalı olarak satılan ürünler, ürüne özel ekler uyarınca kaynak bilgilerine ilişkin minimum yüzde gerekliliklerine uyar. <i>Bkz. Ek 6: İzlenebilirlik ve Ortak Sorumluluk</i>			✓	✓
2.3.6	Satın alma miktarlarını aşan sertifikalı ürün satışlarının, sertifikalı miktar denkliliğinin aşıldığı üç aylık dönemin sonundan iki hafta sonraya kadar yeterli miktarda sertifikalı girdi satın alınmasıyla karşılanmasını sağlayacak bir süreç mevcuttur.			✓	✓

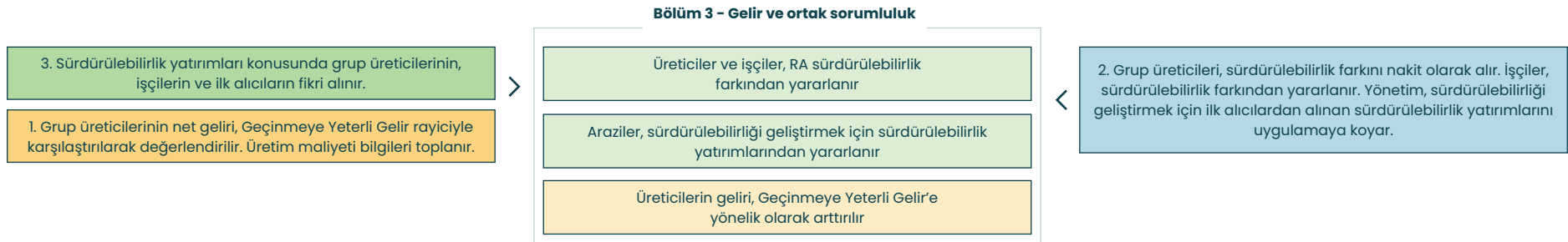
BÖLÜM 3:

GELİR VE ORTAK SORUMLULUK

Rainforest Alliance, faaliyet gösterdiği sektörlerde sürdürülebilirliği norm haline getirmeyi hedefler. Bu, o sektördeki tedarik zinciri çalışma prensiplerinde temelden değişim gerektirir: tarımsal üretimde ürünün maliyetine ek olarak sürdürülebilirliğe maddi bir hizmet olarak değer verilmesini ve fiyatlandırılmasını ve kaynağında sürdürülebilirlik uygulamalarını geliştirmek için gereken yatırımların piyasa ve üretici tarafından üstlenilmesini gerektirir.

Bu hedefler, 2020 Sürdürülebilir Tarım Standardı'nın iki ögesinde kendini gösterir. Bunlardan birincisi, sertifikalı ürünün satışı karşılığında piyasa fiyatına ek olarak üreticilere ödenen zorunlu bir nakit ödeme olan Sürdürülebilirlik Farkı'dır. İkincisiyse sürdürülebilirliğin kaynağında geliştirilmesi için gereken yatırımlara katkıda bulunmak için piyasa aktörleri tarafından yapılan Sürdürülebilirlik Yatırımları'dır.

Bu bölüm, üreticilerin kârlılığını ve gelirini arttırmak için üretim maliyetlerine ve geçinmeye yeterli gelire ilişkin, seçmeli iki gereklilikle başlar. Geçinmeye yeterli gelir kavramında, üreticilerin mesleki kârlılık oranlarını arttırabilmesi ve en azından ailelerinin ve ev halkının düzgün bir yaşam standardına sahip olmasına olanak verecek bir gelir elde etmesi hedefi esas alınır.

3.1 ÜRETİM MALİYETİ VE GEÇİNMEYE YETERLİ GELİR

No.	Seçmeli Geliştirmeler	Grup sertifikasyonu			Bireys. sert.
		K. araziler	B. araziler	Grup yönet.	K/B
3.1.1	<p>Grup yönetimi, üretim maliyetini belirleyen başlıca faktörler (örneğin gübre, tarımsal kimyasallar, işçilik ücreti, ekipman) hakkındaki verileri toplar ve grup üreticilerinin bir örneği için, sertifikalı üründen elde edilen net geliri hesaplar (brüt gelir – üretim maliyeti = net gelir). Grup yönetimi, analiz edilen verileri grup üreticileriyle paylaşır.</p> <p>Gösterge:</p> <ul style="list-style-type: none"> Hasat edilen üründe kg başına üretim maliyeti			✓	
3.1.2	<p>Grup üreticisi <u>ev halkları</u> için toplam net gelir, <u>Geçinmeye Yeterli Gelir</u> Rayici ile karşılaştırılarak değerlendirilir. Değerlendirme, Geçinmeye Yeterli Gelir Aracı kullanılarak yapılır.</p> <p>Gösterge:</p> <ul style="list-style-type: none"> Geçinmeye Yeterli Gelir Rayici ile karşılaştırılarak değerlendirilen toplam net gelir <p> Bkz. Ek 5: Geçinmeye Yeterli Gelir Aracı ve Metodolojisi</p>			✓	

3.2 SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK FARKI

No.	Temel gereklilikler	Grup sertifikasyonu			Bireys. sert.
		K. araziler	B. araziler	Grup yönet.	K/B
3.2.1	<p>Grup yönetimi, Rainforest Alliance <u>Sürdürülebilirlik Farkı</u> tutarının tamamını nakit veya parasal ödeme olarak aşağıdaki şekilde grup üreticilerine transfer eder:</p> <ul style="list-style-type: none"> Teslim edilen miktarlara göre orantılı olarak Zamanında ve uygun şekilde: en azından bir sonraki hasat mevsiminden önce veya sürekli hasat söz konusuysa yılda en az bir kez <p>Grup yönetimi yılda en az bir kez şunları yapar:</p> <ul style="list-style-type: none"> Bireysel ilk alıcılar tarafından ödenen fiyatları ve MT başına (kalite primleri veya ürüne ve Geçinmeye Yeterli Gelir Farkı gibi ülkeye özel özel primler gibi diğer primler hariç olmak üzere bireysel ilk alıcı başına) alınan Rainforest Alliance <u>Sürdürülebilirlik Farkı</u>'nı dökümente eder Sertifikalı ürün için alınan fiyatı ve <u>Sürdürülebilirlik Farkı</u>'nı grup üreticilerine bildirir Rainforest Alliance sürdürülebilirlik farkının ödemesini grup üreticilerine dökümente eder <p>Göstergeler: Alınan Rainforest Alliance <u>Sürdürülebilirlik Farkı</u> miktarı:</p> <ul style="list-style-type: none"> Grup yönetimi seviyesinde alınan toplam miktar Grup üreticisi seviyesinde kg başına alınan miktar			✓	
3.2.2	<p>Arazi yönetimi, Rainforest Alliance <u>Sürdürülebilirlik Farkı</u>'nı işçilere yarar sağlayacak şekilde kullanır. Arazi yönetimi, sürdürülebilirlik öncelikleri ve sürdürülebilirlik farkının nelere tahsis edileceği konusunda işçi temsilciliğiyle görüşür.</p> <p>Arazi yönetimi, yılda en az bir kez aşağıdakileri dökümente eder:</p> <ul style="list-style-type: none"> MT başına (kalite primleri gibi diğer primler hariç olmak üzere bireysel ilk alıcı başına) alınan Rainforest Alliance <u>Sürdürülebilirlik Farkı</u> miktarı Sürdürülebilirlik Farkı'nın, şu kategorilere göre nasıl harcılandığı: ücretler, çalışma koşulları, sağlık ve güvenlik, konaklama, diğer <p>Göstergeler:</p> <ul style="list-style-type: none"> Alınan Rainforest Alliance <u>Sürdürülebilirlik Farkı</u> miktarı (alınan toplam miktar ve MT başına miktar) Sürdürülebilirlik Farkı'nın, alınan toplam miktarın yüzdesi cinsinden, şu konulardaki dağılımı: a) ücretler; b) çalışma koşulları; c) sağlık ve güvenlik; d) konaklama; e) diğer (belirtilmelidir)		✓		✓

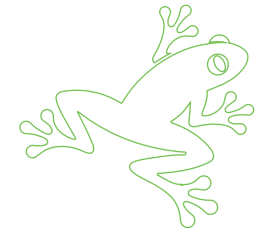
No.	Temel gereklilikler	Grup sertifikasyonu			Bireys. sert.
		K. araziler	B. araziler	Grup yönet.	K/B
Başka arazilerden sertifikalı ürünler satın alıyorsa araziler ve tedarik zinciri aktörleri için geçerlidir.					
3.2.3	Sertifikalı ürünlerin alıcısı, satıcının, pazar fiyatına, kalite primlerine veya diğer farklılara ek olarak nakit ödeme şeklinde <u>Sürdürülebilirlik Farkı</u> almasını garantiler.			✓	✓
3.2.4	Alıcı ve satıcı arasında, ödenecek Sürdürülebilir Fark tutarı ve koşulları üzerinde anlaşmaya varılmış bir sözleşme imzalanır. Sürdürülebilirlik Farkı fiyat, kalite primleri ve diğer farklılardan net olarak ayırt edilir. Bkz. Ek 6: İzlenebilirlik ve Ortak Sorumluluk			✓	✓
3.2.5	Sürdürülebilirlik Farkı, fiziki sahipliğin arazi sertifikası sahibinden ilk alıcıya geçmesinden sonra 3 ay içinde ödenir.			✓	✓
3.2.6	Sürdürülebilirlik Farkı ödemeleri, her üç aylık dönemde bir <u>izlenebilirlik platformunda</u> kaydedilir.			✓	✓
3.2.7	Belirlenmiş olan minimum Sürdürülebilirlik Farkı ödenir.			✓	✓

3.3 SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK YATIRIMLARI

No.	Temel gereklilikler	Grup sertifikasyonu			Bireys. sert.
		K. araziler	B. araziler	Grup yönet.	K/B
3.3.1	<p>Yönetim, sürdürülebilirliği geliştirmek için gereken yatırımları bir <u>yatırım planında</u> tanımlar.</p> <p>Yönetim, yatırım ihtiyaçlarını bildirmek için, aşağıdaki kaynaklardan yararlanır:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Denetim raporları (NC'ler ve geliştirilecek alanlar) • <u>Öz değerlendirmeler</u> • <u>İç denetimler</u> • <u>Yönetim Planı</u> <p>Yönetim, bu yatırım planı için alıcılardan alınan aynı veya nakdi Sürdürülebilirlik Yatırımları'nı, Rainforest Alliance yatırım kategorilerine göre dökümente eder.</p> <p>Göstergeler:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tanımlanmış Rainforest Alliance yatırım kategorilerinde, kategori başına belirlenmiş yatırım ihtiyaçları • Alıcılardan alınan Sürdürülebilirlik Yatırımları: Her yatırım kategorisi için alınan aynı ve nakdi katkılar <p> Bkz. Ek 6: İzlenebilirlik ve Ortak Sorumluluk</p>				
No.	Zorunlu Geliştirme				
3.3.2 L1	<p><u>Grup yönetimi</u>, <u>yatırım planının içeriğini</u> birlikte belirlemek üzere her yıl <u>grup üreticileri</u> temsilciliğiyle görüşür. Grup yönetimi her yıl, ilk alıcılarda yatırım planının içeriği ve alıcıların bu plana katkıları konusunda görüşür.</p>				
3.3.3 L1	<p><u>Arazi yönetimi</u>, <u>yatırım planının içeriğini</u> birlikte belirlemek üzere her yıl <u>işçi</u> temsilciliğiyle görüşür. Arazi yönetimi her yıl, <u>ilk alıcılarda</u> yatırım planının içeriği ve alıcıların bu plana katkıları konusunda görüşür.</p>				

BÖLÜM 4:

ARAZİ İŞLETME

Bu bölüm, sürdürülebilir tarım, ürün verimliliği ve kârlılığı, doğal kaynaklar ve ekosistem hizmetlerinin sonuçlarına odaklanır. İklim Açısından Akıllı Tarım ve gıda güvenliği, bu sonuçlar arasındadır: araziler ve gruplar iklim değişikliğini hafifletir, iklim değişikliğine adapte olur ve sürdürülebilir uygulamaları hayata geçirerek ve mümkünse çeşitlendirme yaparak dayanıklılıklarını ve esnekliklerini artırır.

Bu sonuçların elde edilmesi için, arazi işletme uygulamaları bölümündeki konular da bunlarla birlikte ele alınır. Sürdürülebilir üretim uygulamalarıyla ilgili bilimsel tarım faaliyetleri,

toprağın verimliliği ve korunması, entegre zararlı yönetimi ve güvenli tarımsal kimyasal yönetimi, hem sürdürülebilir verimlilik ve kârlılık sonuçlarına hem de doğal kaynakların korunmasına ve ekosistem hizmetlerine destek olur. Bu noktada gereklilikler, girdilerin ve doğal kaynakların verimli şekilde kullanılmasını, doğal döngülerin iklim değişikliğine karşı dayanıklılığı arttıracak şekilde optimize edilmesini, toprağın verimliliğinin ve sağlığının artırılmasını, polenleyicilerin çekilmesini, su tutma ve yönetiminin geliştirilmesini, tarımsal ilaç kullanımının minimuma indirilmesini ve çevre üzerinde daha fazla olumsuz etkide bulunmasının azaltılmasını sağlayacak, yerel ortama uygun ve

bağlama özel uygulamaları teşvik eder.

Ayrıca, arazilerin ve grupların pazardaki talebi karşılayacak şekilde ürün kalitesini arttırmasını sağlayacak şekilde ürün kârlılığına da destek olunur.

Bu bölümdeki kriterlerin uygulamaya konması, daha geniş kapsamlı sürdürülebilir tarım faaliyetlerinin temelini bir kısmını oluşturur. Dolayısıyla bunlar, diğer saha, pazar ve yasal savunma müdahaleleriyle birleştirildiğinde sektörel ve bölgesel seviyede etkilere destek olur.

4.1 EKİM/DİKİM VE ROTASYON					
No.	Temel gereklilikler	Grup sertifikasyonu			Bireys. sert.
		K. araziler	B. araziler	Grup yönet.	K/B
4.1.1	<p>Ekim/dikim, aşılama ve yenileme için bitki çeşitleri kaliteye, verimliliğe, zararlılara ve hastalıklara karşı dayanıklılığa ve bitkilerin yaşam süresi boyunca iklime uygunluğuna göre seçilir. Bu işlem, yapılmışsa iklim göz önüne alınarak <u>Arazi Risk Değerlendirmesi</u> (1.3.5) bulgularına göre yapılır.</p> <p>Ekim/dikim materyallerinde zararlı ve hastalık yoktur.</p>	✓	✓	✓	✓
4.1.2	<p>Yeni ekim/dikimlerde, örneğin aşağıdakilerin göz önüne alındığı, oturmuş bir ürün yetiştirme sistemi mevcuttur:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kullanılan çeşidin gereklilikleri • Coğrafi, ekolojik ve bilimsel tarım koşulları • Toprak kalitesini ve sağlığını arttırmak için, farklı kök salma derinliklerindeki ürünlerle çeşitlendirme ve karma ekim • Ekim/dikim sıklığı 	✓	✓		✓
No.	Zorunlu Geliştirme				
4.1.3 L1	<p>Üreticiler toprak sağlığını arttırmak ve zararlı ot yönetimini geliştirmek amacıyla zararlıları ve hastalıkları önlemeye ve bunların biyolojik çevrimlerini kesintiye uygulamaya yönelik önlemler alır. Bu gibi önlemler karma ekimi ve ürün rotasyonu veya nadasa bırakma gibi, ürün döngüleri arasında alınan önlemleri içerir.</p> <p> Bkz. Kılavuz Dökümanı I: EZY Stratejisi</p>	✓	✓		✓

4.2 BUDAMA VE AĞAÇ ÜRÜNLERİNİN YENİLENMESİ					
No.	Temel gereklilikler	Grup sertifikasyonu			Bireys. sert.
		K. araziler	B. araziler	Grup yönet.	K/B
4.2.1	<p>Yönetim, ürünün ihtiyaçlarına, tarımsal-ekolojik koşullara ve geçerli budama prensiplerine göre uygun şekillendirme, bakım ve <u>gençleştirme</u> budaması için bir <u>budama döngüsü</u> uygular.</p> <p>Grup yönetimi, grup üreticilerine bu <u>budama döngüsünü</u> uygulamakta destek olur.</p> <p> Bkz. Kılavuz Dökümanı J: Budama</p>		✓	✓	✓
No.	Zorunlu Akıllı Ölçüm				
4.2.2	<p>Üreticiler, 4.2.1 gerekliliğine uygun şekilde <u>budama</u> yapar</p> <p>Gösterge:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ürünün ihtiyaçlarına, tarımsal-ekolojik koşullara ve geçerli budama prensiplerine göre uygun şekilde budama yapan <u>grup üreticilerinin</u> yüzdesi 	✓			
No.	Seçmeli Akıllı Ölçüm				
4.2.3	<p>Üreticiler verimliliği korumak için, yaşa, hastalık veya başka nedenlere göre gerektiği takdirde sertifikalı ürünü yeniler. Buna, üretim alanında yeniden ekim/dikim yapılması, boşluk doldurma ve aşılama dahildir.</p> <p>Göstergeler:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Küçük araziler için: Sertifikalı ürün için yenileme uygulamaları yapan grup üreticilerinin yüzdesi • Büyük araziler için: Sertifikalı ürünlerin yer aldığı ve yenileme işlemlerinin uygulandığı arazi alanının yüzdesi 	✓	✓	✓	✓

4.3 GENETİĞİ DEĞİŞTİRİLMİŞ ORGANİZMALAR (GDO'lar)

No.	Temel gereklilikler	Grup sertifikasyonu			Bireys. sert.
		K. araziler	B. araziler	Grup yönet.	K/B
4.3.1	Sertifikalı ürün üzerinde genetik değişiklik (GDO) yapılmamıştır.	✓	✓	✓	✓
No.	Seçmeli Geliştirme				
4.3.2	Arazide genetiği değiştirilmiş (GDO) ürün yoktur.	✓	✓	✓	✓

4.4 TOPRAĞIN VERİMLİLİĞİ VE KORUNMASI

No.	Temel gereklilikler	Grup sertifikasyonu			Bireys. sert.
		K. araziler	B. araziler	Grup yönet.	K/B
4.4.1	<p>Yönetim, temsil edici nitelikteki alan örnekleri için bir <u>toprak değerlendirmesi</u> yapar ve bunu üç yılda birden az olmamak üzere günceller. Toprak değerlendirmesi, gerekiyorsa aşağıdakileri içerir:</p> <ul style="list-style-type: none"> Erozyona açık alanlar ve eğimli araziler Toprağın yapısı Toprak derinliği ve zemin horizonları Sıkıştırma alanlarının yoğunlaştırılması Toprak nemi ve topraktaki su seviyesi Drenaj koşulları Besin maddelerinin eksikliğine ilişkin görsel belirtiler gösteren alanların belirlenmesi		✓	✓	✓
4.4.2	<p>Yönetim, <u>toprak değerlendirmesine</u> dayalı olarak, topraktaki organik materyallerin birikmesini sağlamak, arazi içi besin maddeleri geri dönüşümünü arttırmak ve toprağın nemini optimize etmek için gereken toprak yönetim önlemlerini belirler ve bunları <u>Yönetim Planı</u>'na dahil eder.</p> <p> <i>Bkz. Kılavuz Dökümanı K: Toprak Matrisi</i></p>		✓	✓	✓
4.4.3	<p>Yönetim, temsil edici nitelikteki örnek alanlarda makro besinler ve organik materyaller dahil olmak üzere, düzenli toprak testleri ve/veya (görsel) yaprak testleri yürütür. Çok yıllık ürünlerde bu işlem üç yılda birden az olmamak üzere, tek yıllık ürünlerdeyse yılda birden az olmamak üzere yapılır.</p>		✓	✓	✓
4.4.4	<p>Üreticiler önce arazi seviyesinde mevcut olan organik <u>gübreleri</u> ve yan ürünleri kullanır. Yine de besin maddelerinde eksiklik varsa açığı inorganik gübreyle kapatır.</p> <p>Riski minimuma indirmek için, hayvansal gübreler arazide kullanılmadan önce ısıtma işlemiyle <u>kompost</u> haline getirilir. Üreticiler, hayvansal gübre ve kompostu, her türlü su kütlesinden en az 25 mesafede tutar.</p>	✓	✓		✓

No.	Temel gereklilikler	Grup sertifikasyonu			Bireys. sert.
		K. araziler	B. araziler	Grup yönet.	K/B
No.	Zorunlu Geliştirme				
4.4.5 L1	Üretim alanının toprağı açıkta bırakılmaz, örtücü bitkiler, ürün artıkları veya malçla korunur.	✓	✓		✓
4.4.6 L1	Gübreler, ürünler nerede ve ne zaman ihtiyaç duyarsa o zaman kullanılacak şekilde uygulanır ve çevrenin kirlenmesi minimuma indirilir.	✓	✓		✓
No.	Zorunlu Akıllı Ölçüm				
4.4.7	<p>Üreticiler, inorganik gübrelerin kullanımını takip altında tutar ve optimize eder.</p> <p>Gösterge:</p> <ul style="list-style-type: none"> Ha başına N, P ve K miktarı (yıllık veya ürün döngüsü başına kg/ha) <p>Küçük arazilerden oluşan gruplarda gösterge, temsil edici nitelikteki örnek araziler bazında takip edilebilir.</p>	✓	✓		✓

4.5 ENTEGRE ZARARLI YÖNETİMİ (EZY)					
No.	Temel gereklilikler	Grup sertifikasyonu			Bireys. sert.
		K. araziler	B. araziler	Grup yönet.	K/B
4.5.1	<p>Yönetim, <u>yetkin bir profesyonel</u> tarafından geliştirilen <u>EZY stratejisini</u> uygulamaya koyar ve ilgili Rainforest Alliance EZY ilkelerini uygular. EZY stratejisi, işleme tesisleri dahil olmak üzere bütün arazi kapsamında önleme, izleme ve müdahale önlemlerini içerir. EZY stratejisi, iklim koşullarına, <u>zararlı</u> izleme sonuçlarına, uygulanan EZY faaliyetlerine ve <u>tarımsal ilaç</u> uygulama kayıtlarına dayandırılır. EZY stratejisi her yıl güncellenir.</p> <p> Bkz. Kılavuz Dökümanı I: EZY Stratejisi</p>		✓	✓	✓
4.5.2	<p>Üreticiler, <u>zararlıları</u> ve zararlıların başlıca <u>doğal düşmanlarını</u> düzenli olarak izler.</p> <p>Büyük araziler tarafından ve temsil edici nitelikteki örnek üreticiler için grup yönetimi tarafından, izleme sürecinin kayıtları tutulur. Kayıtlar tarihi, yeri, zararlı tipini ve yararlı böcekleri içerir.</p>	✓	✓	✓	✓
4.5.3	<p><u>Zararlılarda eşik seviyelerine</u> ulaşıldığında üreticiler ilk olarak biyolojik, fiziksel kontrol metodlarını ve kimyasal olmayan diğer kontrol metodlarını dener ve bunları dökümanite eder. Bu gibi metodların etkili olmadığı ortaya çıktığı takdirde üreticiler, <u>yetkin bir teknisyenin</u> tavsiyesine ve/veya resmi bir ulusal kurumun tavsiye veya talimatına göre <u>tarımsal kimyasal</u> uygulamalarına yönelir.</p> <p>Tarımsal kimyasallar kullanıldığında:</p> <ul style="list-style-type: none"> • En düşük toksisite seviyesine ve en yüksek seçicilik seviyesine sahip tarımsal kimyasallar kullanılır • Uygulamalar sadece zararlıdan etkilenen bitkiler ve bölgeler üzerinde yapılır • Direnç gelişmesini önlemek ve azaltmak için, <u>etken maddeler</u> dönüşümlü olarak kullanılır • Takvime göre ilaçlama yapmaktan kaçınılır ve buna ancak yetkin bir teknisyen veya resmi bir ulusal kurum tarafından tavsiye edildiği takdirde izin verilir 	✓	✓		✓
4.5.4	<p><u>Zararlı</u> yönetimi faaliyetlerine dahil olan üreticiler ve <u>işçiler</u>, EZY stratejisi hakkında eğitimden geçirilir.</p>	✓	✓	✓	✓

No.	Temel gereklilikler	Grup sertifikasyonu			Bireys. sert.
		K. araziler	B. araziler	Grup yönet.	K/B
No. Zorunlu Geliştirme					
4.5.5 L1	Üreticiler, EZY stratejisini uygulamaya koymuştur.	✓	✓		✓
4.5.6 L1	Üreticiler, <u>doğal düşmanların</u> yaşam alanını arttırmak için, ürün üretim alanlarının yakınındaki <u>doğal ekosistemleri</u> geliştirir. Örnekler: insektaryumlar, kuş/yarasa/polenleyici çeken ağaç ve çalılıkların dikilmesi, düşük rakımlı alanların bitkili göletlere dönüştürülmesi ve akarsuya kıyısı olan tampon bölgelerin ve bitki örtüsünün geliştirilmesi.	✓	✓	✓	✓
No. Zorunlu Akıllı Ölçüm					
4.5.7	Üreticiler, <u>tarımsal ilaçların</u> kullanımını takip altında tutar ve azaltır. Gösterge • Ha başına <u>etken madde</u> (yıllık veya ürün döngüsü başına kg/ha etken madde) • Kullanılan etken maddelerden, İstisnai Kullanım listesinde ve Risk Hafifletme listesinde yer alanlar Küçük arazilerden oluşan gruplarda gösterge, temsil edici nitelikteki örnek araziler bazında takip edilebilir. Bkz. Ek 7: Tarımsal İlaçlar Yönetimi	✓	✓	✓	✓

4.6 TARIMSAL KİMYASALLARIN YÖNETİMİ

No.	Temel gereklilikler	Grup sertifikasyonu			Bireys. sert.
		K. araziler	B. araziler	Grup yönet.	K/B
4.6.1	<p>Aşağıdaki türden tarımsal kimyasallar kullanılmaz:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rainforest Alliance Yasaklı Listesi'ndekiler • İlgili yasaya göre yasaklanmış olanlar • Arazinin bulunduğu ülkede yasal olarak tescilli olmayanlar <p>Üreticiler sadece, yetkili satıcılar tarafından, orijinal ve fabrikada kapatılmış ambalajda satılan tarımsal kimyasalları kullanır.</p> <p>Grup yönetiminin satın alma görevi varsa, grup yönetimi için geçerlidir.</p> <p> Bkz. Ek 7: Tarımsal İlaçlar Yönetimi</p>	✓	✓	✓	✓
4.6.2	<p>Üreticiler Risk Hafifletme listesinde yer alan tarımsal ilaçları kullandığı takdirde Ek 7, Tarımsal İlaçlar Yönetimi bölümünde açıklanan, ilgili bütün risk hafifletme uygulamaları yapılır.</p> <p> Bkz. Ek 7: Tarımsal İlaçlar Yönetimi</p>	✓	✓	✓	✓
4.6.3	<p>Tarımsal ilaçlarla çalışan kişiler tarımsal ilaçların hazırlanması ve uygulanması konusunda gereken bilgi ve becerilere sahiptir ve her yıl eğitim alır.</p> <p>Tarımsal ilaçlarla çalışan kişiler, ürünün etiketinde veya Malzeme Güvenliği Bilgi Formu'nda (MSDS) belirtilen <u>Kişisel Koruyucu Ekipman'ı</u> (KKE) kullanır. Üründe herhangi bir bilgi verilmemişse potansiyel risklere göre ve <u>yetkin bir teknisyen</u> tarafından tavsiye edilen <u>temel koruyucu kıyafet</u> ve ekipmanlar kullanılır. KKE iyi durumdadır. KKE kullanıldıktan hemen sonra yıkanıp güvenli bir ortamda saklanır ve <u>işçilerin konaklama</u> ortamına sokulmaz. Tek kullanımlık malzemeler, tek kullanımdan sonra atılır.</p> <p>KKE, işçilere ücretsiz olarak temin edilir.</p> <p>Arazi/grup yönetimi, KKE'lerin kullanımını kaydetmeye, izlemeye ve zorunlu tutmaya yarayan bir sisteme sahiptir.</p>	✓	✓	✓	✓
4.6.4	<p>Tarımsal ilaçları kullanan kişiler uygulamadan sonra yıkanır, kıyafetlerini değiştirir ve uygulama sırasında giydikleri kıyafetleri yıkar.</p> <p>Yönetim, tarımsal ilaçları kullanan kişilere en azından mahremiyet olanağı, su ve sabun ve mümkünse yıkanma üniteleri sunar.</p>	✓	✓	✓	✓

No.	Temel gereklilikler	Grup sertifikasyonu			Bireys. sert.
		K. araziler	B. araziler	Grup yönet.	K/B
4.6.5	<p>Tarımsal ilaçlar etiketine, MSDS veya güvenlik etiketine ya da resmi bir ulusal kurumun veya yetkin bir teknisyenin tavsiyesine göre hazırlanır ve uygulanır. Bu konuda özellikle aşağıdakilere dikkat edilmelidir:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uygulama alanına güvenli taşıma • Doğru dozaj • Uygun ekipman ve tekniklerin kullanılması • Uygun hava koşulları • Yerel dildeki uyarı levhaları ve etkilenebilecek kişilere veya topluluklara önceden haber verilmesi dahil olmak üzere, kısıtlanmış giriş sürelerine (REI) dikkat edilmesi <p>Başka bir bilgi yoksa kısıtlanmış giriş süreleri, WHO II. sınıf ürünler için 48 saat, diğer ürünler için 12 saattir. Aynı anda farklı kısıtlanmış giriş sürelerine sahip iki veya daha fazla ürün kullanıldığı takdirde en uzun süre geçerlidir.</p> <p>Miktar ve dozaj hesaplama metodları gözden geçirilir ve tarımsal ilaçların gereğinden fazla dozajlanması ve kullanılması ihtimalini azaltacak şekilde detaylandırılır.</p> <p>Ürünün MSDS, etiket veya güvenlik etiketinde ya da resmi kurumun yönetmeliğinde belirtilen hasat öncesi bekleme sürelerine uyulur. Farklı hasat öncesi bekleme sürelerine sahip iki veya daha fazla ürün kullanıldığı takdirde en uzun süre geçerlidir.</p>	✓	✓	✓	✓
4.6.6	<p>Tarımsal ilaçların ilaç serpintisi veya başka yollardan, bütün su ve kara doğal ekosistemleri ve altyapı dahil olmak üzere, uygulama yapılan alanlardan diğer alanlara bulaşmasını önlemeye yönelik mekanizmalar oluşturulmalı ve sürdürülmelidir.</p> <p>Ticari ürün dışı bitki setleri, uygulama dışı bölgeler veya etkili başka mekanizmalar, bu gibi mekanizmalar arasındadır.</p>	✓	✓	✓	✓
4.6.7	<p>Havadan uygulamaya ancak Ek 7: Tarımsal İlaçlar Yönetimi bölümünde ana hatları verilen koşullar altında izin verilir.</p> <p> Bkz. Ek 7: Tarımsal İlaçlar Yönetimi</p>	✓	✓	✓	✓

No.	Temel gereklilikler	Grup sertifikasyonu			Bireys. sert.
		K. araziler	B. araziler	Grup yönet.	K/B
4.6.8	<p>Tarımsal ilaç uygulamaları kayıt altına alınır. Kayıtlar, şunları içerir:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ürün markası ve etken madde(ler) • Uygulamanın tarih ve saati • Uygulamanın yeri ve yüzölçümü • Dozaj ve miktar • Ürün • Uygulayıcının/uygulayıcıların adı • Hedeflenen zararlı <p><u>Grup yönetimi</u>, gerektiğinde <u>grup üreticileri</u> için kayıt tutmaya yardımcı olur.</p>	✓	✓	✓	✓
4.6.9	<p>Boş <u>tarımsal ilaç</u> kapları ve uygulama ekipmanları üç kez yıkanır ve yıkama suyu, ürüne uygulanacak karışımın son partisine katılır. Tarımsal ilaçlar uygulandıktan sonra uygulama ekipmanları üç kez yıkanır ve artan karışım, çevre üzerindeki ve insan sağlığı üzerindeki negatif etkiyi minimuma indirecek şekilde atılır. Artan karışım on misli temiz suyla sulandırılır ve tarımsal ilaç uygulanan alana eşit şekilde uygulanır.</p> <p>Boş tarımsal ilaç kapları, resmi toplama kanalıyla ve geri dönüşüm programı kapsamında güvenli bir şekilde atılincaya veya tedarikçiye iade edilinceye kadar kilitli bir depoda tutulur. Tedarikçi boş kapları almıyorsa başka şekilde kullanılmasını önlemek için kaplar kesilir veya delinir. Kaplar ancak orijinal içeriği için ve ancak buna göre etiketlendiği takdirde yeniden kullanılabilir.</p> <p>Yasaklanmış, <u>geçerliliğini yitirmiş</u> ve süresi dolmuş olan tarımsal ilaçlar, tedarikçiye veya yerel yetkili kuruma iade edilir. Toplama sistemi mevcut değilse bu ürünler etiketlenir ve kilitli bir yerde, güvenli ve diğer ürünlerden ayrı bir şekilde saklanır.</p>	✓	✓	✓	✓
4.6.10	<p><u>Tarımsal ilaçlar</u> ve uygulama ekipmanları, etiketteki bilgilere uygun şekilde ve çevre üzerindeki ve insan sağlığı üzerindeki olumsuz etkileri minimuma indirecek şekilde saklanır. Tarımsal ilaçlar orijinal kaplarında veya ambalajlarında saklanır.</p> <p>Tarımsal ilaçların ve uygulama ekipmanlarının saklanması için kullanılacak ortamlar, aşağıdaki özelliklere sahip olmalıdır:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kuru, temiz, iyi havalandırılmış • Emici olmayan materyallerden yapılmış • Güvenli şekilde kilit altında ve ancak eğitimli kullanıcılar tarafından erişilir durumda • <u>Çocukların</u> erişemeyeceği şekilde • Ürünlerden, gıda ürünlerinden ve ambalaj malzemelerinden ayrılmış şekilde 	✓			

No.	Temel gereklilikler	Grup sertifikasyonu			Bireys. sert.
		K. araziler	B. araziler	Grup yönet.	K/B
4.6.11	<p>Tarımsal ilaçlar ve uygulama ekipmanları, etiketteki bilgilere uygun şekilde ve çevre üzerindeki ve insan sağlığı üzerindeki olumsuz etkileri minimuma indirecek şekilde saklanır. Tarımsal ilaçlar orijinal kaplarında veya ambalajlarında saklanır.</p> <p>Tarımsal ilaçların ve uygulama ekipmanlarının saklanmasında kullanılacak ortamlar, aşağıdaki özelliklere sahip olmalıdır:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kuru, temiz, iyi havalandırılmış, sağlam bir çatıya ve geçirgen olmayan zemine sahip • Güvenli şekilde kilit altında ve ancak eğitimli kullanıcılar tarafından erişilir durumda • Ürünlerden, gıda ürünlerinden veya ambalaj malzemelerinden ayrılmış şekilde • Dökülme acil durum kitiyle birlikte • Görünür ve anlaşılır güvenlik uyarı etiketlerine ve işaretlere sahip • Acil durum prosedürüne, göz yıkama yerine ve acil durum duşuna sahip 		✓	✓	✓
4.6.12	<p>Güncel bir tarımsal ilaç stok envanteri mevcuttur ve düzenli şekilde tutulur. Envanter, şunları içerir:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Satın alma tarihi • Ürün markası ve Risk Hafifletme listesinde yer alan kimyasal maddelerin belirtildiği, etken maddeler listesi • Miktar • Son kullanma tarihi <p>Gruplarda bu sadece, merkezi stok için geçerlidir.</p>		✓	✓	✓
No.	Zorunlu Geliştirme				
4.6.13 L1	Tarımsal ilaçların karıştırılmasında ve uygulanmasında kullanılan ekipmanlar her bakım işleminde ve en az yılda bir ve farklı türden bir tarımsal ilaç için kullanılmadan önce kalibre edilir.	✓	✓	✓	✓
No.	Seçmeli Geliştirme				
4.6.14	Püskürtme işlemleri, merkezi, uzman püskürtme ekipleri tarafından gerçekleştirilir.			✓	

4.7 HASAT VE HASAT SONRASI UYGULAMALARI					
No.	Temel gereklilikler	Grup sertifikasyonu			Bireys. sert.
		K. araziler	B. araziler	Grup yönet.	K/B
4.7.1	<p>Üreticiler yükleme, işleme, ambalajlama, nakliye ve depolama dahil olmak üzere hasat işlemleri ve <u>hasat sonrası işlemler</u> sırasında ürünün kalitesini ve miktarını optimize eder.</p> <p>Bunlar, aşağıdakileri içerir:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kaliteyi optimize etmek için ürünler, doğru zamanda ve doğru sürede hasat edilir • Daha sonraki üretimler için, hasat sırasında bitkinin göreceği hasarlar minimuma indirilir • Yabancı maddeler, temizlik ürünleri ve <u>tarımsal ürünler</u>, mikroplar ve <u>zararlıların</u> bulaşması önlenir • Nemden kaynaklanacak zararlar önlenir • Ürünler serin, kuru, iyi havalandırılmış ve karanlık bir ortamda saklanır • Hasat sırasındaki ve hasat sonrası aletler, makineler ve ekipmanların bakımı ve temizliği yapılır • Gıda ürünlerine uygun ve gıda ürünlerinde kullanılması onaylanmış ambalaj malzemeleri kullanılır 	✓	✓	✓	✓
No.	Zorunlu Geliştirme				
4.7.2 L1	<p>Üreticiler, üretim yapılan ülkenin ve ürünün gideceği bilinen ülkelerin belirlediği <u>maksimum kalıntı seviyelerine (MRL'lere)</u> uymak için gereken önlemleri alır. Önlemler, örneğin şunları içerir:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hasat sonrası kullanılan <u>tarımsal kimyasalların</u> etiket bilgilerinin sıkı şekilde takibi • Üreticinin kendi testleriyle veya alıcılardan alınan bilgilerle, üründeki kalıntılar hakkında bilgi edinme • MRL'ler aşıldığı takdirde önlemler alınması • MRL'ler aşıldığı takdirde alıcıya bildirilmesi 		✓	✓	✓

BÖLÜM 5:

SOSYAL

Arazi Gereklilikleri'nin Sosyal bölümünde, üreticilerin ve işçilerin kendileri ve aileleri için daha iyi çalışma ve yaşam koşulları elde etmesine yardımcı olmak; göçmenler, çocuklar, gençler ve kadınlar gibi savunmasız gruplara özel özen göstererek herkese eşit davranılmasını ve saygı gösterilmesini teşvik etmek; sertifikalı arazilerde insan ve işçi haklarının korunmasını güçlendirmek amaçlanmıştır.

Sürdürülebilir tarım, doğal olarak milyonlarca üreticinin, ailenin ve bunların ait olduğu toplulukların geçim kaynaklarıyla ilişkilidir. Rainforest Alliance Sürdürülebilir Tarım Standardı'nda, sürdürülebilir yaşam kaynaklarını desteklemek için, bütün temel insan ve işçi haklarıyla, geçinmeye yeterli ücretle, sağlık ve güvenlikle ve düzgün yaşam ve çalışma koşullarıyla ilgili gereklilikler yer alır. Arazilerin ve grupların, yerli halkların yasal ve göreneksel haklarına saygı göstermesi şart koşulur. Bu gereklilikler, BM İş Dünyası ve İnsan Hakları Hakkında Kılavuz İlkeler (NGP'ler; Guiding Principles on Business and Human Rights) dökümanı, ilgili ILO konvansiyonları ve Küresel Geçinmeye Yeterli Ücret Koalisyonu (Global Living Wage Coalition) ile koordinasyon halinde geliştirilen, geçinmeye yeterli ücret gibi diğer çoklu paydaş kavramlarıyla uyumludur.

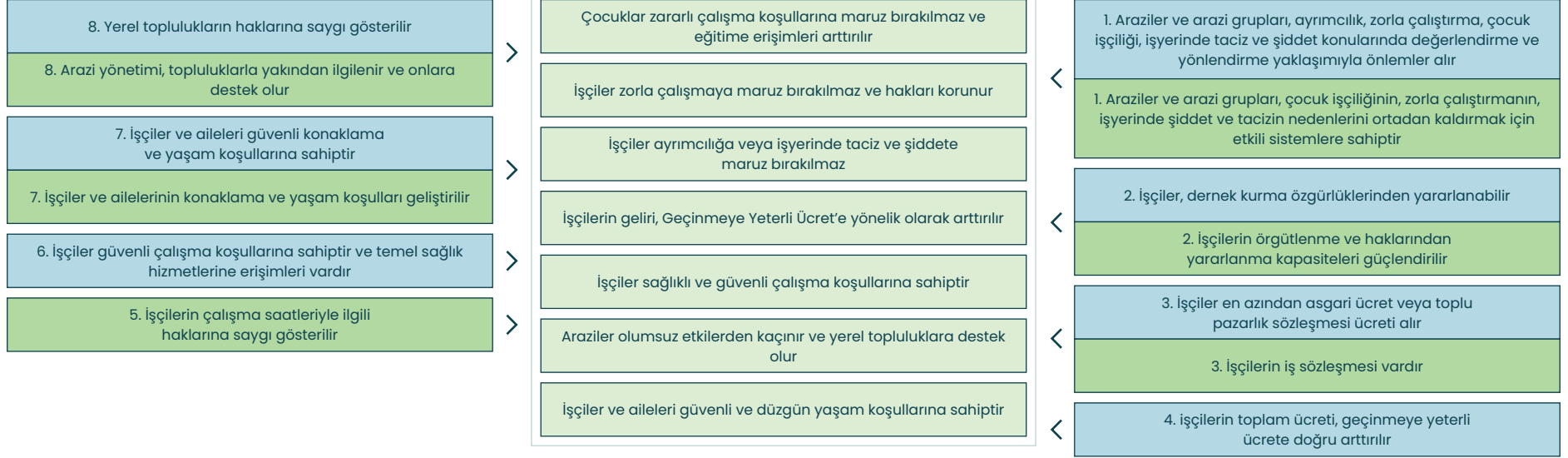
Rainforest Alliance sertifikalı arazilerde çocuk işçiliği, zorla çalıştırma, ayrımcılık veya işyerinde

şiddet ve taciz gibi insan hakları ihlallerinin yeri yoktur. Sertifikasyon sistemimizde, bu dört türden ihlal konusunda, değişimler sağlama yeteneği bakımından basit bir yasaklama yaklaşımından çok daha ileri giden "Değerlendirme ve Yönlendirme Yaklaşımı" modeli benimsenmiştir. Bazı tarımsal tedarik zincirlerinde bu gibi ihlallere ilişkin yüksek risk göz önüne alındığında, arazilerin ve grupların sağlam bir sistem geliştirmelerini şart koşarız. Bu sistem, bir risk değerlendirmesi yapılmasını ve ilgili hafifletme önlemlerinin uygulamaya konmasını, düzenli bir kendi kendini izleme sürecinin yürütülmesini ve bu gibi ihlallere ilişkin bilinen bütün vakaların azaltılmasını içerir. Sertifikasyon/Denetim Kuralları'nda açıklandığı gibi, Sertifikasyon kuruluşları, geçerli ceza hukukunun ihlali gibi ciddi vakalarda sertifikaları askıya alma ve/veya geri alma konusunda takdir yetkisine sahiptir. Bu yaklaşım, 5.1. kriterde ve ilgili eklerinde daha ayrıntılı olarak ele alınmıştır.

Ayrıca, sertifikasyon sisteminde, tarım işçilerinin ve ailelerinin düzgün bir yaşam standardına sahip olması ve geçinmeye yeterli ücret almaları hedeflenmiştir. Standartta bu amaçla, işçilerin toplu pazarlık ve dernek kurma özgürlüğüne, sağlıklı ve güvenli yaşam ve çalışma koşullarına ve sağlık hizmetlerine erişimlerine saygı gösterilmesi şart koşulur. Sistem, asgari ücret ödenmesini ve geçinmeye yeterli bir ücrete yönelik ilerleme

kaydedilmesini şart koşturmak suretiyle işçiler için daha iyi ücretlere katkıda bulunmayı hedeflemekle birlikte Rainforest Alliance, üreticilerin düşük ücret sorununu tek taraflı olarak çözmesindeki sınırlılığı göz önüne alır. Yaklaşımımız, BM İş Dünyası ve İnsan Hakları Hakkında Kılavuz İlkeler (Guiding Principles on Business and Human Rights) dökümanına uygun şekilde, tarımsal üretimdeki ücret rayiçlerine şeffaflık kazandırmak, sertifika sahiplerini sürekli gelişme ve diyaloga yönlendirmek ve yetersiz ücretler üzerindeki olumsuz etkileri önlemek ve azaltmak için şirketleri tedarik zinciri ortak sorumluluklarını üstlenmeye teşvik etmektedir.

Bölüm 5 - Sosyal Sonuçlar

5.1 ÇOCUK İŞÇİLİĞİ, ZORLA ÇALIŞTIRMA, AYRIMCILIK, İŞYERİNDE ŞİDDET VE TACİZ KONULARINDA DEĞERLENDİRME VE YÖNLENDİRME YA-KLAŞIMI

Rainforest Alliance sertifikalı arazilerde çocuk işçiliği, zorla çalıştırma, ayrımcılık ve işyerinde şiddet ve tacize göz yumulmaz. Değerlendirme ve yönlendirme sistemi, sertifika sahiplerinin, çocuk işçiliği, zorla çalıştırma, ayrımcılık, işyerinde şiddet ve tacizle ilgili riskleri izlemek ve azaltmak için belirli önlemler almasını şart koşar.

Rainforest Alliance sertifikalı arazilerde veya sertifika başvurusunda bulunmuş olan arazilerde bu gibi vakalar tespit edildiği takdirde bunların iyileştirilmesi gerekir. Sertifikasyon/Denetim Kuralları'nda açıklandığı gibi, Sertifikasyon kuruluşları, geçerli ceza hukukunun ihlali gibi ciddi vakalarda sertifikaları askıya alma ve/veya geri alma konusunda takdir yetkisine sahiptir.

Dört sorunun hepsi için dört temel gerekliliğin uygulamaya konması gerekir: çocuk işçiliği, zorla çalıştırma, ayrımcılık ve işyerinde şiddet ve taciz. Rainforest Alliance çocuk işçiliği ve zorla çalıştırmanın belirli bir ülke veya sektörde orta/yüksek riske sahip olduğunu tespit ettiği takdirde bu sorunlar için geliştirme gerekliliklerinin uygulamaya konması zorunludur. Ayrımcılık ve işyerinde şiddet ve taciz konusundaki geliştirme gereklilikleri büyük araziler ve bireysel olarak sertifikalandırılmış araziler için daima eksiksiz olarak geçerlidir.

Çocuk işçiliği, zorla çalıştırma, ayrımcılık ve şiddet/taciz, Ek 1: Sözlük bölümünde tanımlanmıştır. Bu tanımlarda, ilgili ILO standartları esas alınmıştır. Bunlar arasında aşağıdakiler vardır:

138. K., Minimum Yaş Konvansiyonu (Minimum Age Convention)

182. K., En Kötü Biçimlerdeki Çocuk İşçiliği Konvansiyonu (Worst Forms of Child Labor Convention)

29. K., Zorla Çalıştırma Konvansiyonu (Forced Labor Convention)

105. K., Zorla Çalıştırma Yasağı Konvansiyonu (Abolition of Forced Labor Convention)

100. K., Eşit Hizmet Karşılığında Eşit Ücret (Equal Remuneration Convention)

111. K., Ayrımcılık (Employment and Occupation) Konvansiyonu

190. K., Şiddet ve Taciz Konvansiyonu (Violence and Harassment Convention)

Kadınlara Karşı Her Türü Ayrımcılığın Önlenmesi Konvansiyonu (CEDAW; Convention on the Elimination of all Forms of Discrimination Against Women)

No.	Temel gereklilikler	Grup sertifikasyonu			Bireys. sert.
		K. araziler	B. araziler	Grup yönet.	K/B
5.1.1	<p>Kararlılık:</p> <p>Yönetim, aşağıdakiler aracılığıyla, <u>çocuk işçiliğine, zorla çalıştırmaya, ayrımcılığa ve işyerinde şiddet ve tacize karşı değerlendirme ve yönlendirme yaklaşımını</u> uygulamak konusunda kararlılık gösterir:</p> <ul style="list-style-type: none"> Değerlendirme ve yönlendirme sisteminden sorumlu bir yönetim sorumlusu atamak Büyük arazilerde, bireysel olarak sertifikalandırılmış arazilerde ve tedarik zinciri aktörlerinde: atanmış olan yönetim temsilcisinden ve <u>işçi temsilcisinden/temsilcilerinden</u> oluşan bir komisyona, değerlendirme ve yönlendirme sistemini yönetmek için vekalet vermek. <u>İşçi temsilcisi/temsilcileri</u>, işçiler tarafından seçilir. <u>Grup yönetimi</u> için: atanmış olan yönetim temsilcisinden ve bir grup üreticisi temsilcisinden oluşan komisyona, değerlendirme ve yönlendirme sistemini yönetmek için vekalet vermek. Grup yönetimi, bir komisyon yerine sadece bir yönetim temsilcisi atamayı tercih edebilir. <p>Komisyon üyeleri şu özelliklere sahiptir:</p> <ul style="list-style-type: none"> Çocuk işçiliği, zorla çalıştırma, ayrımcılık ve işyerinde şiddet ve taciz konularında bilgi sahibidir Tarafsız, kolay ulaşılır ve <u>işçiler/grup üreticileri</u> tarafından güvenilir <p>İletişim:</p> <ul style="list-style-type: none"> Yönetim temsilcisi/komisyonu: yönetimle, şikayet komisyonuyla ve cinsiyet komisyonu/sorumlusuyla koordinasyon içindedir Yılda en az bir kez yönetim ve (grup) personel içinde bu dört sorun konusunda farkındalık artışı sağlar İşçileri/grup üreticilerini çocuk işçiliği, zorla çalıştırma, ayrımcılık ve işyerinde şiddet ve tacize göz yumulmayacağı ve yönetimin bu gibi vakalara değerlendirme ve yönlendirme yaklaşımında bulunmayı sağlayan bir sisteme sahip olduğu konularında bilgilendirmek. Bu bilgiler, merkezi yerlerde, kolay görülür şekilde sürekli olarak sergilenir <p> Bkz. Kılavuz Dökümanı L: Değerlendirme ve Yönlendirme Yaklaşımı</p>		✓	✓	✓
5.1.2	<p>Risk hafifletme:</p> <p>Yönetim temsilcisi/komisyonu, temel <u>Arazi Risk Değerlendirmesinde</u> veya <u>Tedarik Zinciri Risk Değerlendirmesinde</u> belirtilen azaltma önlemlerini <u>Yönetim Planı</u>'na dahil eder ve gereken önlemleri alır.</p> <p>Temel Arazi Risk Değerlendirmesi, üç yılda birden az olmamak üzere tekrarlanır. Tedarik Zinciri Risk Değerlendirmesi her yıl tekrarlanır.</p> <p>Arazi Kapsamında:</p> <ul style="list-style-type: none"> Yönetim Planı: bkz. 1.3.2 Arazi Risk Değerlendirmesi: bkz. 1.3.1 <p>Tedarik Zinciri kapsamında:</p> <ul style="list-style-type: none"> Yönetim Planı: bkz. 1.1.3 <p> Bkz. Ek 3: Arazi Risk Değerlendirmesi Aracı</p>		✓	✓	✓

No.	Temel gereklilikler	Grup sertifikasyonu			Bireys. sert.
		K. araziler	B. araziler	Grup yönet.	K/B
5.1.3	<p>İzleme: Yönetim temsilcisi/komisyonu</p> <ul style="list-style-type: none"> Riskleri ve risk hafifletme önlemlerinin uygulanmasını izler Potansiyel <u>çocuk işçiliği</u>, <u>zorla çalıştırma</u>, <u>ayrımcılık</u> ve <u>işyerinde şiddet ve taciz</u> vakalarını yönetime ve Şikayet Komisyonu'na bildirir <u>İyileştirme</u> faaliyetlerini izler (bkz. 5.1.4) <p>İzleme sisteminin yoğunluğu, risk seviyesine ve soruna göre ayarlanır.</p> <p>Gösterge:</p> <ul style="list-style-type: none"> İzleme sistemi tarafından belirlenen ve <u>Şikayet Mekanizması</u>'na iletilen potansiyel vaka sayısı (<u>cinsiyete</u>, yaşa ve sorunun türüne göre) 		✓	✓	✓
5.1.4	<p><u>İyileştirme</u>: Yönetim temsilcisi/komisyonu, <u>çocuk işçiliği</u>, <u>zorla çalıştırma</u>, <u>ayrımcılık</u>, <u>işyerinde şiddet ve taciz</u> vakalarının nasıl düzeltileceğini <u>Yönetim Planı</u>'nda açıklar. Doğrulanmış olan vakalar, Rainforest Alliance İyileştirme Protokolü uyarınca düzeltilir ve dökümanente edilir. Tüm süreç boyunca mağdurların güvenliği ve <u>kişisel gizliliği</u> korunur.</p> <p>Gösterge:</p> <ul style="list-style-type: none"> İyileştirme Protokolü uyarınca doğrulanan çocuk işçiliği, zorla çalıştırma, ayrımcılık ve işyerinde şiddet ve taciz vakalarının sayısı ve yüzdesi (<u>cinsiyete</u>, yaşa ve sorunun türüne göre) <p> Bkz. Ek 4: İyileştirme Protokolü</p>		✓	✓	✓

No.	Temel gereklilikler	Grup sertifikasyonu			Bireys. sert.
		K. araziler	B. araziler	Grup yönet.	K/B
No.	Zorunlu Geliştirme (Çocuk işçiliği ve/veya zorla çalıştırma konularında orta seviyede veya yüksek risk söz konusu olduğunda geçerlidir. Büyük araziler ve bireysel olarak sertifikalandırılmış araziler, ayrımcılık ve işyerinde şiddet ve tacize yönelik geliştirmeleri daima uygulamaya koyar)				
5.1.5 L1	<p>Sertifikanın 1. yılında yönetim temsilcisi/komisyonu:</p> <ul style="list-style-type: none"> Değerlendirme ve yönlendirme yaklaşımı detaylı Arazi Risk Değerlendirmesi'ni uygulamaya koyar İlgili hafifletme önlemlerini <u>Yönetim Planı</u>'na entegre eder (1.3.2) Bu önlemleri uygulamaya koyar <p>Değerlendirme ve yönlendirme yaklaşımı detaylı Arazi Risk Değerlendirmesi, üç yılda birden az olmamak üzere tekrarlanır.</p> <p><i>Bkz. Ek 3: Arazi Risk Değerlendirmesi Aracı</i></p>		✓	✓	✓
5.1.6 L1	Yönetim temsilcisi/komisyonu, (küçük arazilerde) bütün grup üreticilerine veya (büyük arazilerin veya bireysel olarak sertifikalandırılmış arazilerin) işçilerine <u>çocuk işçiliği</u> , <u>ayrımcılık</u> ve <u>işyerinde şiddet ve taciz</u> konularında eğitim/farkındalık artışı sağlar.		✓	✓	✓
5.1.7 L1	Yönetim, (grup) personelinin, grup üreticilerinin ve grup üreticisi işçilerinin <u>çocuklarının</u> okula devam etmesini aktif olarak teşvik eder.			✓	
No.	Zorunlu Akıllı Ölçüm (Çocuk işçiliği ve/veya zorla çalıştırma konularında orta seviyede veya yüksek risk söz konusu olduğunda geçerlidir. Büyük araziler ve bireysel olarak sertifikalandırılmış araziler, ayrımcılık ve işyerinde şiddet ve tacize yönelik geliştirmeleri daima uygulamaya koyar)				
5.1.8	<p>Yönetim, değerlendirme ve yönlendirme sisteminin iyi çalışmasını güvence altına alır. Bu amaçla, birinci yıldan itibaren aşağıdaki beş öğeye dayalı olarak, ilgili konu(lar) için değerlendirme ve yönlendirme sisteminin yıllık değerlendirmesi yapılır:</p> <ul style="list-style-type: none"> Risk hafifletme önlemlerinin etkili şekilde uygulanması İlgili değerlendirme ve yönlendirme konularında etkili eğitim Dış aktörlerle etkili işbirliği Değerlendirme ve yönlendirme sisteminin etkili şekilde izlenmesi Değerlendirme ve yönlendirme konularında etkili iç işbirliği <p>Gösterge:</p> <ul style="list-style-type: none"> Değerlendirme ve yönlendirme sisteminin öğelerinden puan alır 		✓	✓	✓

5.2 DERNEK KURMA VE TOPLU PAZARLIK ÖZGÜRLÜĞÜ					
No.	Temel gereklilikler	Grup sertifikasyonu			Bireys. sert.
		K. araziler	B. araziler	Grup yönet.	K/B
5.2.1	<p><u>İşçiler</u>, işverenden önceden izin almaksızın ve ulusal yasalara uymak suretiyle kendi tercih ettikleri bir sendika veya <u>işçi örgütü</u> kurma ve katılma ve toplu pazarlığa katılma hakkına sahiptir. İşçi temsilcileri, işçiler arasında düzenli, serbest seçimlerle, demokratik olarak seçilir.</p> <p>Yönetim, istihdamın başlamasından önce, anladıkları dilde yazılmış bir prensip metni aracılığıyla işçileri bu haklar konusunda bilgilendirir. <u>Dernek kurma</u> ve toplu pazarlık özgürlüğü hakkındaki yazılı prensip metni, işyerinde sürekli olarak görünür bir yerde tutulur.</p> <p>Dernek kurma ve toplu pazarlık özgürlüğünün yasalarla kısıtlanmış olduğu yerlerde yönetim, bağımsız ve özgür örgütlenme, yönetimle pazarlık ve diyaloga yönelik paralel yöntemlerin geliştirilmesini engellemez.</p> <p>ILO Konvansiyonları, Dernek Kurma Özgürlüğü ve Örgütlenme Hakkının Korunması Konvansiyonu (Freedom of Association and Protection of the Right to Organise Convention), 1948 (No. 87)</p>	Ortalama ≥ 5 işçi çalıştırıldığı takdirde geçerlidir	✓	✓	✓
5.2.2	<p><u>İşçiler</u>, eskiden veya şu anki işçi örgütü veya sendika üyeliği veya faaliyetleri nedeniyle <u>ayrımcılığa</u> veya <u>misillemeye</u> maruz bırakılmaz. Yönetim, sendika üyelerini veya işçi temsilcilerini cezalandırmaz, rüşvet vermez veya başka bir şekilde etkilemez. İşe son verme nedenini ve işçinin bir sendikayla veya işçi örgütüyle bağlantısını da içeren, işe son verme kayıtları tutulur. Yönetim, işçi örgütlerinin ve/veya sendikalarının iç işlerine veya bu gibi örgütlerin seçimlerine veya üyelikle ilgili görevlerine karışmaz.</p> <p>ILO Konvansiyonları, Örgütlenme ve Toplu Pazarlık Hakkı Konvansiyonu (Right to Organise and Collective Bargaining Convention), 1949 (No. 98)</p>	Ortalama ≥ 5 işçi çalıştırıldığı takdirde geçerlidir	✓	✓	✓
5.2.3	<p>Yönetim, <u>işçi temsilcilerine</u>, temsilcilik fonksiyonlarını yürütebilmeleri ve toplantılara katılabilmeleri için, işten makul ücretli izin verir.</p> <p>Yönetim, gerektiğinde işçi temsilcilerine toplantı yeri, iletişim araçları ve <u>çocuk</u> bakımı hizmeti gibi makul imkanlar sağlar.</p> <p>Yönetim, <u>işçi örgütüne</u> ve/veya sendikaya, kendi faaliyetleri hakkında iletişim kurabilmek için bir ilan panosuna erişim olanağı sağlar.</p> <p>Yönetim, özgürce seçilmiş <u>işçi temsilcileriyle</u>, çalışma koşulları ve istihdam şartlarını kolektif olarak gündeme getirmek ve ele almak üzere dürüst bir diyalog kurar.</p> <p>Yönetim, işçi örgütleriyle ve/veya sendikalarla yapılan toplantı dakikalarının kaydını tutar.</p> <p>ILO Konvansiyonları, İşçi Temsilcileri Konvansiyonu (Workers' Representatives Convention), 1971 (No. 135)</p>	Ortalama ≥ 5 işçi çalıştırıldığı takdirde geçerlidir	✓	✓	✓

No.	Temel gereklilikler	Grup sertifikasyonu			Bireys. sert.
		K. araziler	B. araziler	Grup yönet.	K/B
No.	Zorunlu Geliştirme				
5.2.4 L1	Yönetim dahil olmak üzere bütün <u>işçiler</u> , üç yılda bir <u>dernek kurma özgürlüğü</u> ve toplu pazarlık hakkının efektif şekilde tanınmasına ilişkin bilgi alır.	Ortalama ≥ 5 işçi çalıştırıldığı takdirde geçerlidir	✓	✓	✓

5.3 ÜCRETLER VE SÖZLEŞMELER					
No.	Temel gereklilikler	Grup sertifikasyonu			Bireys. sert.
		K. araziler	B. araziler	Grup yönet.	K/B
5.3.1	<p>Ard arda üç aydan uzun süre istihdam edilen <u>daimi</u> ve <u>geçici işçilerin</u>, her iki tarafça imzalanmış, yazılı bir <u>iş sözleşmesi</u> vardır. Sözleşme imzalandığında <u>işçiye</u> sözleşmenin bir kopyası verilir. Üç aydan az süreyle istihdam edilen daimi ve geçici işçilerle en azından sözlü sözleşme yapılmalıdır.</p> <p>Yazılı sözleşme yerine sözlü sözleşme ancak <u>geçerli yasa</u> uyarınca bağlayıcı istihdam ilişkisi teşkil ediyorsa kabul edilir. İşveren, aşağıda sıralanan bütün şartları içeren sözlü sözleşmelerin kaydını tutar ve işçilere bu şartları bildirir.</p> <p>Yazılı/sözlü sözleşmeler en azından aşağıdakileri içerir:</p> <ul style="list-style-type: none"> • İş tanımındaki görevler • İşin yapılacağı yer • Çalışma saatleri • Ücret oranı ve/veya hesaplama yöntemi • Fazla mesai ücret oranı • Ödeme sıklığı ve takvimi • Ücret kesintileri, aynı yardımlar gibi sosyal yardımlar • Ücretli izin • Hastalık izni ve hastalık, sakatlanma veya kaza durumundaki koruma önlemleri • (Varsa) sözleşmenin sona erdirilmesi öncesindeki ihbar süresi 	Ortalama ≥ 5 işçi çalıştırıldığı takdirde geçerlidir	✓	✓	✓

5.3 ÜCRETLER VE SÖZLEŞMELER					
No.	Temel gereklilikler	Grup sertifikasyonu			Bireys. sert.
		K. araziler	B. araziler	Grup yönet.	K/B
5.3.2	Yönetim, daimi veya sürmekte olan işler için geçici işçiler istihdam etmek gibi, işçilerin ücretlerini ve/veya sosyal yardımlarını ortadan kaldırmaya veya azaltmaya yönelik düzenlemelere gitmez.	Ortalama ≥ 5 işçi çalıştırıldığı takdirde geçerlidir	✓	✓	✓
5.3.3	İşçilere en azından geçerli asgari ücret veya Toplu Pazarlık Sözleşmesi'nde (CBA) üzerinde anlaşmaya varılan ücret (hangisi daha yüksekse) ödenir. Üretim, pay veya parça başı işlerde ödeme en azından, 48 saatlik çalışma haftasına veya ulusal yasal çalışma saati sınırına (hangisi daha düşükse) dayalı olarak asgari ücret ödenmelidir. Asgari ücretin her yıl yeniden ayarlanmadığı veya bir CBA ile düzenlenmediği ülkelerde ücretler her yıl, o ülkedeki enflasyon oranına dayalı olarak ayarlanmalıdır.		✓		✓
5.3.4	İşçilere en azından geçerli asgari ücret veya Toplu Pazarlık Sözleşmesi'nde (CBA) üzerinde anlaşmaya varılan ücret (hangisi daha yüksekse) ödenir. Üretim, pay veya parça başı işlerde ödeme en azından, 48 saatlik çalışma haftasına veya ulusal yasal çalışma saati sınırına (hangisi daha düşükse) dayalı olarak asgari ücret ödenmelidir.	✓		✓	
5.3.5	Ücret kesintilerine ancak ulusal yasalarda veya CBA'da yer alıyorsa izin verilir. Avans ödemesi, sendika üyeliği veya kredi gibi nedenlerle ücretten yapılacak kesintiler ancak işçinin yazılı veya sözlü rızasıyla yapılabilir. Disiplin cezası olarak maaştan kesinti yapılamaz. Yasalarca izin verilmediği sürece, işle ilgili aletler, ekipmanlar veya donanım materyali için kesintilere izin verilmez. Aynı yardımların ulusal yasalara uygun olması gerekir; ancak toplam ücretin %30'unu geçemez.	✓	✓	✓	✓
5.3.6	İşçilere önceden belirlenmiş ve üzerinde işçi ve işveren arasında anlaşmaya varılmış bir takvime göre düzenli aralıklarla, ancak ayda birden az olmamak üzere ödeme yapılır. Her işçi için, toplam çalışma saati (düzenli ve fazla mesai) ve/veya üretilen miktar (geçerliyse), ücretlerin ve kesintilerin hesaplanma şekli ve ödenen ücretler kayıt altında tutulur. Her ödemede işçilere bu bilgileri içeren ücret hesap pusulası verilir.		✓	✓	✓
5.3.7	İşçilere önceden belirlenmiş ve üzerinde işçi ve işveren arasında anlaşmaya varılmış bir takvime göre düzenli aralıklarla, ancak ayda birden az olmamak üzere ödeme yapılır. Grup üreticileri her işçi için, toplam çalışma saati (düzenli ve fazla mesai) ve/veya üretilen miktar, ücretlerin, aynı yardımların ve kesintilerin hesaplanma şekli kayıt altında tutulur. Her işçi ücretini alırken bu kaydı imzalar.	Ortalama ≥ 5 işçi çalıştırıldığı takdirde geçerlidir			

No.	Temel gereklilikler	Grup sertifikasyonu			Bireys. sert.
		K. araziler	B. araziler	Grup yönet.	K/B
5.3.8	Örneğin <u>cinsiyete</u> veya <u>işçinin türüne</u> , etnik kökenine, yaşına, ten rengine, dinine, siyasi görüşüne, milliyetine, sosyal kökenine vb. göre <u>ayrımcılık</u> yapılmaksızın, eşit değerdeki eşit ücret ödenir.	✓	✓	✓	✓
5.3.9	Tarım iş araçları kullanılıyorsa yönetim, tarım iş aracısının aşağıdaki koşulları yerine getirdiğini güvence altına alan, yazılı bir sözleşmeye ve dökümanite edilmiş bir gözetim mekanizmasına sahiptir: <ul style="list-style-type: none"> Varsa yetkin ulusal yetkili kurumdan, geçerli yasal gerekliliklere uygun lisans veya sertifika almıştır Hileli veya zorlayıcı işe alma uygulamalarına karışmamıştır Bu standardın işçilerle ilgili bütün gerekliliklerine uyar <p>Bütün işe alma ücretleri, işçiler tarafından değil <u>yönetim</u> tarafından ödenir.</p>		✓	✓	✓
5.3.10	Tarım iş araçları kullanılıyorsa tarım iş aracısının adı, iletişim bilgileri ve tarım iş aracı resmi olarak tescilliye resmi sicil numarası kayıt altına alınır. <p>Bütün işe alma ücretleri, işçiler tarafından değil <u>arazi</u> tarafından ödenir.</p>	✓			
No.	Zorunlu Geliştirme				
5.3.11 L1	Üç aydan az süreyle istihdam edilen <u>daimi</u> ve <u>geçici işçilerle</u> en azından sözlü sözleşme yapılır. <p><u>Grup üreticisi</u>, sözlü sözleşmelerin kaydını tutar ve <u>işçilere</u> bu şartları bildirir:</p> <ul style="list-style-type: none"> İş tanımındaki görevler Çalışma saatleri Ücret oranı ve hesaplama yöntemi <u>Fazla mesai</u> saatleri Aynı yardımlar 	✓			
5.3.12 L1	Kesintisiz olarak bir aydan uzun süre istihdam edilen <u>daimi</u> ve <u>geçici işçilerin</u> , işçinin anladığı bir dilde kaleme alınmış ve hem işveren hem de <u>işçi</u> tarafından imzalanmış, yazılı bir sözleşmesi vardır. Sözleşme imzalandığında işçiye sözleşmenin bir kopyası verilir. <p>5.3.1 sayılı maddenin bütün gereklilikleri geçerlidir.</p>	Ortalama ≥ 5 işçi çalıştırıldığı takdirde geçerlidir	✓	✓	✓

5.4 GEÇİNMEYE YETERLİ ÜCRET					
No.	Temel gereklilikler	Grup sertifikasyonu			Bireys. sert.
		K. araziler	B. araziler	Grup yönet.	K/B
5.4.1	<p>Her türden işçi için ödenen toplam tutar (ücretler artı nakdi ve aynı yardımlar) her yıl, Rainforest Alliance tarafından onaylanan ve Küresel Geçinmeye Yeterli Ücret Koalisyonu (GLWC; Global Living Wage Coalition) hükümlerine uygun <u>Geçinmeye Yeterli Ücret</u> rayicisiyle karşılaştırılarak değerlendirilir. Yönetim, Rainforest Alliance Maaş Tablosu Aracı'ndan yararlanarak işçilerin ücretleriyle ilgili verileri ayrıntılı şekilde doldurur.</p> <p> Bkz. Ek 8: Maaş Tablosu Aracı</p> <p> Bkz. Ek 9: Ücret Miktarını ve Geçinmeye Yeterli Ücretle Aradaki Farkı Ölçme Metodolojisi Bkz. Ek 10: Ülkelere Göre Çizelgeler</p>		✓	✓	✓
5.4.2	Herhangi türden bir işçi için ödenen toplam tutar, uygulanan <u>rayicin</u> altında kalıyorsa yönetim, işçi temsilcileriyle görüşerek, geçerli rayice ulaşmaya yönelik olarak hedefleri, önlemleri, takvimi ve sorumlu kişileri içeren bir ücret artış planını devreye sokar. Ücretler en azından, her yıl o ülkedeki enflasyon oranına dayalı olarak ayarlanır.		✓	✓	✓
5.4.3	Bir tedarik zinciri aktörünün (SCA) ücretlerin <u>Geçinmeye Yeterli Ücret</u> seviyesine veya üzerine çıkartılması konusunda, (doğrudan finansal veya farklı türden bir yatırım yaparak) katkıda bulunmak suretiyle ortak sorumluluğu paylaştığı durumlarda <u>arazi yönetimi</u> SCA'yla, bu katkının sunulduğu süre için katkıyla ilgili olarak ücret artış planının payları ve takvimleri (5.4.2) konusunda yazılı olarak anlaşma yapar. Arazi yönetimi, ücret artış planının uygulamaya konmasındaki gelişimi SCA'ya ve RA'ya rapor eder. İşçilere daha yüksek seviyede ücret ödenmesine yönelik gelişmeyi destekleyecek ilgili dökümanlar toplanır ve denetlenmek üzere bağımsız bir denetçiye sunulur.		✓	✓	✓
No.	Zorunlu Akıllı Ölçüm				
5.4.4	<p>İşçilere ödenen toplam tutar (nakit, ücretler, parasal yardımlar, aynı yardımlar), ücret artış planındaki hedefler doğrultusunda, geçerli ücret rayicine ulaşmaya ve üzerine çıkmaya yönelik olarak arttırılır.</p> <p>Göstergeler:</p> <ul style="list-style-type: none"> Aynı yardımlar dahil olmak üzere ödenen, Rainforest Alliance tarafından sunulan <u>Geçinmeye Yeterli Ücret</u> rayicinin yüzdesi olarak belirtilen, en düşük ücret Ücretleri artı aldıkları aynı yardımlarının, Rainforest Alliance tarafından sunulan <u>Geçinmeye Yeterli Ücret</u> rayicinin altında kaldığı işçilerin (cinsiyete ve işçi türüne göre) sayısı ve yüzdesi 		✓	✓	✓

5.5 ÇALIŞMA KOŞULLARI					
No.	Temel gereklilikler	Grup sertifikasyonu			Bireys. sert.
		K. araziler	B. araziler	Grup yönet.	K/B
5.5.1	<p>İşçiler günde 8 düzenli çalışma saatinden ve haftada 48 düzenli çalışma saatinden fazla çalışmaz. Ayrıca, işçiler kesintisiz olarak en çok altı saat çalıştıktan sonra en az 30 dakika mola yapar ve ard arda altı gün çalıştıktan sonra en az bir tam gün dinlenme hakkı vardır.</p> <p>Bekçilerin düzenli çalışma saatleri yıl ortalamasında haftada elli altı saati aşamaz.</p> <p>ILO Konvansiyonları, Çalışma Saatleri (Endüstri) (Hours of Work (Industry)) Konvansiyonu, 1919 (No. 1) ILO Konvansiyonları, Çalışma Saatleri (Ticaret ve Ofisler) (Hours of Work (Commerce and Offices)) Konvansiyonu, 1930 (No. 30)</p>	✓	✓	✓	✓
5.5.2	<p>Fazla mesai gönüllülük esasına dayanır ve ancak aşağıdaki şartlar altında izin verilir:</p> <p>a Yeterince önceden belirtilmelidir</p> <p>b Ulusal yasalara veya CBA'ya göre (hangisi daha yüksekse) ödeme yapılır. İlgili yasa veya CBA yoksa normal ücret seviyesinin en az 1,5 misli ödenir</p> <p>c Fazla mesai, sağlık ve güvenlik riski yaratmamalıdır. Fazla mesai yapılan sürelerdeki kazalar izlenir ve fazla mesai süreleri içindeki kaza oranları düzenli çalışma saatleri içindeki oranlardan daha yüksekse fazla mesailer azaltılır</p> <p>d İşçilere işten sonra evlerine güvenli şekilde dönme olanağı sağlanır*</p> <p>e Toplam çalışma haftası, haftada 60 saati aşamaz. Sadece araziler için geçerli olan istisnai şartlar için bkz. h)</p> <p>f İşçiler kesintisiz olarak en çok altı saat çalıştıktan sonra en az 30 dakika mola yapar ve 24 saatlik süre içinde kesintisiz olarak en az 10 saat dinlenme süresi verilir</p> <p>g Her işçinin düzenli çalışma saatlerinin ve fazla mesai saatlerinin kaydı tutulur*</p> <p>h Sadece çay, kahve, muz, taze meyve, çiçek üretilen araziler için geçerlidir: Örneğin aşırı üretim, altyapının zarar görmesi nedeniyle hasadın kaybedilmesi riski mevcutsa, yılda maksimum 12 haftalık bir dönem için, fazla mesai süresi haftada toplam 24 saate kadar uzatılabilir ve işçiler ard arda en çok 21 gün çalışabilir</p> <p>* Küçük arazilerden oluşan gruplarda bu, grup üreticisi işçileri için geçerli değildir</p> <p>ILO Konvansiyonları, Çalışma Saatleri (Endüstri) (Hours of Work (Industry)) Konvansiyonu, 1919 (No. 1) ILO Konvansiyonları, Çalışma Saatleri (Ticaret ve Ofisler) (Hours of Work (Commerce and Offices)) Konvansiyonu, 1930 (No. 30) ILO Tarımda Güvenlik ve Sağlık Konusundaki Davranış Kuralları (Code of Practice on Safety and Health in Agriculture), 2010 Uluslararası Çalışma Konferansı (ILC), 107. Oturum, çalışma süresine ilişkin araçlarla ilgili Genel Araştırma, 2018</p>	Ortalama ≥ 5 işçi çalıştırıldığı takdirde geçerlidir	✓	✓	✓

No.	Temel gereklilikler	Grup sertifikasyonu			Bireys. sert.
		K. araziler	B. araziler	Grup yönet.	K/B
5.5.3	<p>Hamile <u>daimi işçilere</u> en az 14 haftalık ücretli hamilelik/doğum izni hakkı tanınır. Bunun en çok altı haftası beklenen doğum tarihinden önce, en az altı haftası doğum yaptıktan sonra verilir ve doğum haklarından ve doğum yardımından yararlanırlar.</p> <p>Hamilelik/doğum izninden sonra aynı hüküm ve şartlar altında ve <u>ayrımçılık</u> yapılmaksızın, kıdem kaybetmeden veya ücret kesintisi yapılmaksızın işlerine geri dönebilirler.</p> <p>Hamile, bebek emziren veya yakın tarihte doğum yapmış olan <u>işçilere</u> esnek çalışma takvimleri ve çalışma yeri düzenlemeleri önerilir. Bebek emziren kadınlara günde iki kez fazladan 30'ar dakikalık mola verilir ve <u>çocukla</u> ilgilenmeleri için emzirme ortamı sağlanır. Bu bebek bakım ortamının aşağıdaki şartlara sahip olması gerekir:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Emzirmeye uygundur (en azından bir sandalye ve ihtiyaç duyulduğunda pompa ekipmanı için düz bir yüzey bulunmalıdır) • Mahremiyeti sağlanmıştır • Herkesin ve diğer çalışanların serbestçe girmesi önlenmiştir • Anne sütünü sağmaya veya bebeği emzirmeye her ihtiyaç duyduğunda bu ortamı kullanabilmelidir • Tuvalet değildir <p>ILO Konvansiyonu, Hamilelik/Annelik Koruma Konvansiyonu (Maternity Protection Convention), 1952 (No. 183)</p>	Ortalama ≥ 5 işçi çalıştırıldığı takdirde geçerlidir	✓	✓	✓
5.5.4	<p><u>İşçilerin</u> geçerli minimum çalışma yaşının altındaki ve anne/babalarıyla birlikte işe gelen <u>çocuklarına</u>:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kalabilecekleri, yaşlarına uygun ve güvenli bir yer sağlanır • Daima yetişkinlerin gözetiminde olurlar <p>ILO Tarımda Güvenlik ve Sağlık Konusundaki Davranış Kuralları (Code of Practice on Safety and Health in Agriculture), 2010</p>	✓	✓	✓	✓

5.6 SAĞLIK VE GÜVENLİK					
No.	Temel gereklilikler	Grup sertifikasyonu			Bireys. sert.
		K. araziler	B. araziler	Grup yönet.	K/B
5.6.1	<p>Yetkin bir profesyonel, iş sağlığı ve güvenliği riskleri analizi yapar. Analizin sonucunda belirlenen sağlık ve güvenlik önlemleri, <u>Yönetim Planı</u>'na dahil edilir ve en azından aşağıdakiler göz önüne alınarak uygulamaya konur:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Risk analizi • Yasal düzenlemelere uygunluk • İşçilerin eğitilmesi • Sağlığı ve güvenliği güvence altına alacak prosedürler ve ekipmanlar <p>İş sağlığı ve güvenliği vakalarının sayısı ve türü (erkekler ve kadınlar için ayrı ayrı) kaydedilir ve <u>tarımsal ilaçların</u> kullanımına bağlı vakalar dahil edilir.</p> <p>Küçük arazilerden oluşan gruplar için bu işlem, kendi tesisleri için yapılır.</p> <p>ILO Konvansiyonları, İş Güvenliği ve Sağlığı Konvansiyonu (Occupational Safety and Health Convention), 1981 (No. 155)</p>		✓	✓	✓
5.6.2	<p>İşle ilgili yaralanmaların tedavisi için <u>işçilerin</u> kullanımına ilkyardım kutuları sunulur ve hastaneye nakil ve hastanede tedavi dahil olmak üzere ücretsiz olarak <u>acil durum</u> sağlık hizmetleri sağlanır.</p> <p>İlkyardım kutuları üretim, işleme ve bakım yerlerinde merkezi yerlere yerleştirilir. Acil durum için, duşlar ve göz yıkama istasyonları dahil olmak üzere uygun önlemler mevcuttur.</p> <p>Çalışma saatleri boyunca, eğitilmiş ilkyardım çalışanları mevcuttur. İşçiler, acil durumda ilkyardım müdahalesi için nereye ve kime gitmeleri gerektiği konusunda bilgilendirilir.</p>	Ortalama ≥ 5 işçi çalıştırıldığı takdirde geçerlidir	✓	✓	✓
5.6.3	Grup üreticileri ve işçileri <u>acil durumda</u> nereye gideceklerini bilir.	✓			
5.6.4	<p>İşçilere, aşağıdakilerden biri vasıtasıyla her zaman yeterli miktarda ve güvenli <u>içme suyu</u>na erişim olanağı sağlanır:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kamuya açık bir içme suyu sistemi veya • Yönetim tarafından sağlanan ve her Rainforest Alliance sertifikasyon denetiminden önce ve suyun kirlenmesi <u>riskinin</u> ortaya çıktığı veya saptandığı her durumda yapılan testlere dayalı olarak, yerel yasalarca veya WHO tarafından belirlenen içme suyu parametrelerine uygun içme suyu <p>Suyun kirlenmesini önlemek için, içme suyu kaynakları koruma altına alınır ve su dağıtım mekanizmaları gözetim altında tutulur.</p> <p>Depolanan su, bir kapakla kirlenmeye karşı korunur ve 24 saatte birden az olmamak üzere taze içme suyuyla yenilenir.</p>		✓	✓	✓

No.	Temel gereklilikler	Grup sertifikasyonu			Bireys. sert.
		K. araziler	B. araziler	Grup yönet.	K/B
5.6.5	Küçük arazilerde, <u>kamuya açık güvenli içme suyuna erişimin olmaması durumunda yönetim, grup üreticilerini kaynatma, filtreleme veya klorlama yoluyla içme suyu hazırlanması ve suyun kirlenmesinin önlenmesi konularında bilgilendirmek için bir eğitim programının dökümanlarını hazırlar ve eğitim programını uygulamaya koyar.</u>			✓	
5.6.6	<u>İşçilerin</u> her zaman güvenli ve yeterli miktarda içme suyuna erişimi vardır.	✓			
5.6.7	Tarımsal üretim, işleme, bakım, ofisler ve <u>işçilerin konaklama ortamlarının</u> içinde veya yakınında yeterli, temiz ve düzgün çalışan tuvaletler ve lavabolar sağlanır. 10 veya daha fazla işçi varsa tuvaletler <u>cinsiyete</u> göre ayrılır. Pisuvarlar, kadınların kullandığı tuvaletlerden ayrılır. En azından iyi aydınlatılmış ve kilitlenebilen tuvaletler sağlamak suretiyle, <u>savunmasız grupların</u> güvenliği ve mahremiyeti güvence altına alınır. İşçilerin, ihtiyaç duyduklarında bu tuvaletlere girmesine izin verilir.		✓	✓	✓
5.6.8	<u>İşçilere</u> sağlık, tıbbi izin prensipleri konusunda ve <u>topluluk</u> içinde temel, hamilelik/doğum ve üreme sağlığı hizmetlerinin kullanılabilirliği hakkında bilgi verilir.		✓	✓	✓
5.6.9	<u>Tehlikeli durumlarda</u> (örneğin zorlu arazilerde, makinelerle veya <u>tehlikeli maddelerle</u>) çalışan kişiler, uygun <u>Kişisel Koruyucu Ekipman (KKE)</u> kullanır. Bu kişiler, KKE'nin kullanımı konusunda eğitilir ve ücretsiz olarak KKE'lere erişim olanağı sağlanır.	✓	✓	✓	✓
5.6.10	İşçiler tarafından kullanılan bütün aletler iyi durumda tutulur. Makinelerde, <u>işçiler</u> tarafından anlaşılabilir şekilde, açık ve net güvenli kullanım talimatları yer alır ve tehlikeli kısımlar siperlikler veya mahfazalarla kapatılır. Bu gibi makineleri kullanan işçiler gerektiği gibi eğitilir ve yasalar gerektirdiği takdirde makine kullanan işçiler gereken lisanslara sahiptir. Makineler ve diğer ekipmanlar, kullanılmadıkları zaman güvenli şekilde depolanır.	✓	✓	✓	✓
5.6.11	Hamile olan, bebek emziren veya yakın zamanda doğum yapmış olan kadın işçilere kadının, fetüsün veya bebeğin sağlığı üzerinde <u>risk</u> oluşturacak işler verilmez. İşlerinin değiştirilmesi gerektiği takdirde ücret kesintisi yapılmaz. Yönetim, hamilelik testi yapılmasını talep etmez.		✓	✓	✓
5.6.12	<u>İşçiler</u> , <u>yakın tehlike arzeden</u> durumları, işverenden izin istemeksizin ve cezalandırılmaya yol açmaksızın terk edebilir.	✓	✓	✓	✓

No.	Temel gereklilikler	Grup sertifikasyonu			Bireys. sert.
		K. araziler	B. araziler	Grup yönet.	K/B
5.6.13	Atölyeler, depolama alanları ve işleme tesisleri güvenli ve temizdir ve yeterli ışığa ve havalandırmaya sahiptir. Açık ve net, yazılı bir kaza ve <u>acil durum</u> prosedürü mevcuttur. Bu prosedür, işaretlenmiş yangın çıkışlarını, tahliye haritalarını ve her yıl en az bir kez acil durum tatbikatını içerir. Yönetim, <u>işçileri</u> bu prosedür hakkında bilgilendirir. Yangınla mücadele ekipmanı ve malzemelerin dökülmesi durumunda müdahale ekipmanı mevcuttur. İşçiler, bu ekipmanların nasıl kullanılacağı konusunda eğitilir. Atölyelere, depolara veya işleme tesislerine sadece yetkili kişilerin girmesine izin verilir.		✓	✓	✓
5.6.14	Atölyelerdeki, depolardaki ve işleme tesislerindeki <u>işçilerin</u> , güneşten ve yağmurdan korunaklı, temiz ve güvenli yemek yeme yerleri vardır. Tarlada çalışan işçilerin yanlarına aldıkları yiyecekleri güneşten ve yağmurdan koruma olanağı sağlar.		✓	✓	✓
5.6.15	<u>işçilere</u> , iş sağlığı, güvenliği ve hijyeni hakkında temel eğitim verilir. Hijyen talimatları, merkezi yerlerde, kolay görünür şekilde sergilenir.		✓	✓	✓
5.6.16	Düzenli olarak tehlikeli tarımsal ilaçlarla işlem yapan <u>işçilere</u> yılda en az bir kez tıbbi muayene yapılır. Düzenli olarak organofosfatlı veya karbamatlı <u>tarımsal ilaçlara</u> maruz kalanlarda muayeneye kolinesteraz testi dahil edilir. İşçiler, kendi tıbbi muayene sonuçlarını görebilir.		✓	✓	✓
No.	Zorunlu Geliştirme				
5.6.17 L1	20 veya daha fazla işçisi olan <u>arazilerde / grup yönetimlerinde işçiler</u> tarafından, iş gücünün bileşimini yansıtan bir <u>İş Sağlığı ve Güvenliği (İSG)</u> komisyonu seçilir. Komisyon, düzenli İSG incelemelerine katılır veya İSG incelemeleri yürütür ve bu incelemelerin sonucundaki bulgular ve kararlar, <u>sağlık ve güvenlik</u> risk analizinin bulgularının güncellenmesinde ve uygulamaya konmasında göz önüne alınır.		✓	✓	✓
5.6.18 L2	Hamilelik, bebek emzirme veya fiziksel sakatlıklar dahil olmak ancak bunlarla sınırlı olmamak üzere, geçici sağlık koşulları nedeniyle işlerini yapamayan işçilere, ceza veya ücret kesintisi uygulanmaksızın, geçici olarak başka bir görev verilir.		✓	✓	✓

5.7 KONAKLAMA VE YAŞAM KOŞULLARI

No.	Temel gereklilikler	Grup sertifikasyonu			Bireys. sert.
		K. araziler	B. araziler	Grup yönet.	K/B
5.7.1	<p>Arazide konaklayan veya barınan <u>işçiler</u> ve aileleri, yerel koşulların göz önüne alındığı, güvenli, temiz ve düzgün yaşam alanlarına sahiptir. Bunlar en azından şu koşulları içerir:</p> <p>Konum ve yapı:</p> <ul style="list-style-type: none"> Güvenli inşaat; tehlikeli olmayan bir konuma kurulan yapılar, binalar aşırı hava şartlarına karşı koruma sağlar, en azından kuru bir zemin, sabit duvarlar mevcuttur ve onarımı düzgün şekilde yapılmış durumdadır Hava şartlarına karşı <u>koruma</u> <u>İşçiler/aileleri</u>, <u>acil durumda</u> tahliye planları hakkında bilgilendirilir Sel gibi aşırı iklim şartlarının etkisini azaltmaya yönelik önlemler alınmıştır Yangına karşı güvenlik: toplu <u>konaklama ortamlarında</u> işaretli yangın çıkışları, yangınla mücadele ekipmanları ve talimatlar mevcuttur Konaklama ortamlarının, hava kirliliğine ve yüzey suyuna maruz kalan yerlerde kurulmasından kaçınılır <p>Sağlık ve Hijyen:</p> <ul style="list-style-type: none"> <u>Güvenli içme suyu mevcuttur</u>; her yetişkin için 20'şer litre su ve gidiş dönüş 1 km / 30 dakikalık mesafe içinde uygun <u>tuvalet</u> ve yıkanma üniteleri: Tuvaletlerin sayısı 6-15 kişi başına 1 ünitelidir, pisuvarlarda 15 kişi başına en az 1 ünitelidir. Lavabo ünitelerinin sayısı 6-15 kişi başına 1 ünitelidir. Lavabo üniteleri bir musluk ve bir lavabodan oluşur. Duş/banyo ünitelerinin sayısı 6-15 kişi başına 1 ünitelidir. En azından iyi aydınlatılmış ve kilitlenebilen üniteler sağlamak suretiyle, <u>savunmasız grupların güvenliği</u> ve mahremiyeti güvence altına alınır. Tuvalet/lavabo üniteleri aynı binaların içinde veya binalara güvenli bir mesafe (odalardan/yatakhanelerden 30 ila 60 metre mesafe) içindedir ve erkekler ve kadınlar için ayrıdır Uygun kapalı <u>kanalizasyon</u> veya foseptik ve çöp atma üniteleri mevcuttur. Dumanı atmak için aspiratörlü yemek pişirme yerleri Yeterli aydınlatma (gün ışığı ve yapay ışık) Kuru zeminler; toprak seviyesinden yüksekte, beton, taş, seramik karo, ahşap veya kilden (son seçenek ancak sızdırmazlığı sağlanmış ve terazilenmişse) <u>Zararlılarla mücadele</u>; sıçan, fare, böcek ve haşarattan arındırılmıştır ya da hastalığa neden olabilecek veya hastalık taşıyabilecek parazitlerin konakçılarının üremesine elverişli olmayan koşullara sahiptir. <p><i>Devamı sonraki sayfada ></i></p>				

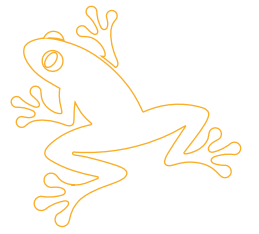
No.	Temel gereklilikler	Grup sertifikasyonu			Bireys. sert.
		K. araziler	B. araziler	Grup yönet.	K/B
5.7.1	<p>Rahatlık ve Uygunluk:</p> <ul style="list-style-type: none"> Çocuklu daimi işçilerin ailelerinin odaları, bekar üretici işçilerinin odalarından ayrıdır İşçilerin çocukları, anne babalarıyla birlikte yaşar ve onlardan ayrılmaz İşçilerin arazide yaşayan çocukları, çalışma saatleri boyunca güvenli bir yeredir ve bir yetişkinin gözetimi altındadır Bekar işçilerin toplu olarak konakladığı yerlerde kadınlar ve erkekler için, kilitlenebilen ayrı odaları ve ayrı tuvalet/banyo üniteleri vardır. Yataklar arasında en az 1 metre mesafe bırakılır. Ranzaların kullanıldığı durumlarda ranzanın katları arasında en az 0,7 metrelik, yeterli mesafe bulunmalıdır İşçilerin kişisel eşyalarını koyabileceği yerler sağlanır: bunlar her işçi için ayrı birer dolapla 1 metrelik raf arasında değişebilir Bölgede elektrik varsa (binada veya yakınında) elektrik sağlanır <p>ILO Tavsiyesi, İşçi Konaklama Tesisleri Tavsiyesi (Workers' Housing Recommendation), 1961 (No. 115) ILO Tarımda Güvenlik ve Sağlık Konusundaki Davranış Kuralları (Code of Practice on Safety and Health in Agriculture), 2010</p> <p> Bkz. Kılavuz Dökümanı M: Konaklama ve Yaşam Koşulları</p>		✓		✓
5.7.2	<p>Arazide yaşayan ve okul çağındaki çocuklar okula gider. Aşağıdaki koşullardan biri yerine getirilmelidir:</p> <ul style="list-style-type: none"> Güvenli yürüme mesafesindeki bir okula giderler Güvenli ulaşım aracı mevcuttur ve makul mesafedeki bir okula giderler Arazi içinde, onaylanmış ve eşdeğer seviyede öğrenim görürler. 		✓		✓
5.7.3	<p>Arazide konaklayan veya barınan işçiler ve aileleri, yerel koşulların göz önüne alındığı, güvenli, temiz ve düzgün yaşam alanlarına sahiptir:</p> <ul style="list-style-type: none"> Güvenli konaklama; tehlikeli olmayan bir konuma kurulan yapılar, binalar aşırı hava şartlarına karşı koruma sağlar, en azından kuru bir zemin, sabit duvarlar mevcuttur ve onarımı düzgün şekilde yapılmış durumdadır Toplu konaklama tesislerinde işaretli tahliye rotaları Hava kirliliğine ve yüzey suyuna karşı koruma. Uygun kanalizasyon, tuvalet/banyo ve çöp atma üniteleri mevcuttur Güvenli içme suyuna erişim Uygun tuvalet ve yıkanma üniteleri. En azından iyi aydınlatılmış ve kilitlenebilen üniteler sağlamak suretiyle, <u>savunmasız grupların</u> güvenliği ve mahremiyeti güvence altına alınır. <p>ILO Tavsiyesi, İşçi Konaklama Tesisleri Tavsiyesi (Workers' Housing Recommendation), 1961 (No. 115)</p>	✓		✓	

No.	Temel gereklilikler	Grup sertifikasyonu			Bireys. sert.
		K. araziler	B. araziler	Grup yönet.	K/B
No.	Zorunlu Geliştirme				
5.7.4 L1	Arazi içindeki yaşam koşulları, aşağıdakiler yardımıyla iyileştirilir: <ul style="list-style-type: none"> • Dayanıklı inşaat malzemeleri • Kapalı mekânda tuvaletler; varsa <u>kanalizasyon</u> sistemine bağlantı • Toplu konaklama için daha fazla yaşam alanı • Yemek pişirme olanağı • Yataklar, iki kattan fazla olmayacak şekilde düzenlenir • Her türlü hava ve iklim şartlarında havalandırma sağlayan, doğal havalandırma • İşçilere, yemek saatlerinde ve molalarda kullanacakları, göreneklerine uygun, üstü kapalı ve rahat alanlar sağlanır 		✓	✓	
5.7.5 L1	Arazide <u>konaklama</u> tesisleri, şunları içerir: <ul style="list-style-type: none"> • Dumanı atmak için aspiratörlü yemek pişirme yerleri • Kuru zeminler • <u>Zararlılarla</u> mücadele 	✓		✓	
5.7.6 L2	Arazi içindeki yaşam koşulları, aşağıdakiler yardımıyla iyileştirilir: <ul style="list-style-type: none"> • Sızdırmazlığı sağlanmış zeminler • Odalarda, en çok kaç kişilik olduğu belirtilmelidir • Konaklama tesislerinin güvenli ve temiz durumda olduğunu doğrulamak için sık sık denetleme yapılır, denetim raporları dökümante edilir • Çamaşır kurutma alanları • Aile başına en az bir tuvalet, bir duş ve bir çamaşır yıkama teknesi • Toplu konaklama tesislerinde altı kişi başına en az bir tuvalet vardır 		✓		✓
5.7.7 L1	<u>Geçici işçiler arazi dışı konaklama tesislerinde</u> kalıyorsa grup ve/veya <u>arazi yönetimi</u> , mal sahipleriyle veya yerleşim/ belediye yetkilileriyle birlikte düzenlemeler veya işbirliği yaparak, yerel koşulların göz önüne alındığı, güvenli, temiz ve düzgün yaşam koşulları sağlar.		✓	✓	✓

5.8 TOPLULUKLAR					
No.	Temel gereklilikler	Grup sertifikasyonu			Bireys. sert.
		K. araziler	B. araziler	Grup yönet.	K/B
5.8.1	<p>Yönetim, yerli halkların ve yerel toplulukların yasal ve göreneksel haklarına saygı gösterir. 5. veya 6. dereceden Yüksek Koruma Değerine Sahip (HCV) alanlar dahil olmak üzere, yerli halkların ve yerel toplulukların toprak ve kaynak kullanım haklarını veya toplu çıkarlarını zayıflatan faaliyetler ancak Rainforest Alliance Rainforest Alliance eki uyarınca özgür, önceden ve bilgilendirilmiş rıza (FPIC) alındıktan sonra gerçekleştirilebilir.</p> <p> Bkz. Ek 11: Özgür, Önceden ve Bilgilendirilmiş Rıza (FPIC) Süreçleri</p>		✓		✓
5.8.2	<p>Üretici, araziyi kullanmak için yasal ve meşru haklara sahiptir. Bu hak, istek üzerine tapu, kira sözleşmesi veya diğer yasal belgelerle veya geleneksel veya göreneksel kullanım haklarının dökümante edilmesi suretiyle kanıtlanır.</p> <p>Yerli halklar ve yerel toplulukların, şu anki veya önceki yerel sakinlerin veya diğer paydaşların arazi kullanımına (daha önceki kamulaştırmalar, zorla terk ettirme veya yasadışı işlemler dahil olmak üzere) geçerli şekilde itiraz etmesi durumunda, yasadışı işlemler söz konusu olduğu takdirde ilgili yetkililerin de sürece dahil edilmesiyle, uyuşmazlık çözümü ve düzeltme süreci dökümante edilmiş, uygulamaya konmuş ve etkilenen taraflarca kabul edilmişse, meşru haklar kanıtlanabilir durumdadır.</p> <p>Yerli halklar ve yerel topluluklar da uyuşmazlığın tarafları arasındaysa büyük araziler ve bireysel olarak sertifikalandırılmış araziler, gereken uyuşmazlık çözümü ve düzeltme sürecinin sağlanması için Rainforest Alliance FPIC Eki'ndeki hükümlere uygun bir FPIC süreci izler.</p>	✓	✓	✓	✓
No.	Zorunlu Geliştirme				
5.8.3 L1	Yönetim, arazi sınırları içinde veya bitişiğinde yaşayan ve arazinin faaliyetlerinden etkilenme olasılığı yüksek olan topluluklarla, toplulukların bu faaliyetlerle ilgili kaygı ve çıkarlarını saptamak ve kendilerini 1.5.1 uyarınca şikayette bulunma olanağı hakkında bilgilendirmek üzere onlarla iletişime geçer.		✓		✓
5.8.4 L2	Yönetim, arazi sınırları içindeki veya bitişiğindeki topluluklara, saptanan ihtiyaçlara ve önceliklere (5.8.3) yönelik olarak destek verir; örneğin, yerel okullara, tıbbi hizmetlere destek veya çevre sorunlarına yönelik yardım.		✓		✓

BÖLÜM 6: ÇEVRE

Tarımın, nasıl yönetildiğine bağlı olarak doğal çevre üzerinde olumlu veya olumsuz etkileri olabilir. Bu bölümde, sertifikalı arazilerin gezegen, ormanlar, biyolojik çeşitlilik, su ve iklim üzerinde olumlu bir etkisi olmasını sağlayacak yolların ana hatları verilmiştir. Araziler, Arazi Gereklilikleri'nin temel kriterlerine uymak suretiyle aynı zamanda HCV Ağı tarafından belirlenen Yüksek Koruma Değerine Sahip alanlar yaklaşımına da uyumlu olur.

Bu bölümün ilk konusu, arazilerin ve grupların ormanların yok edilmesine, bozulmasına ve diğer doğal ekosistemlerin tahrip edilmesine katkıda bulunmamasına ve doğal ekosistemleri ve doğal ekosistem hizmetlerini korumasına, sürdürmesine ve yenilemesine yönelik sonuçları destekler.

Yaban hayat ve biyolojik çeşitlilik, arazilerin ve grupların doğal yaşam alanlarının bozulmasını önlemeye, biyolojik çeşitliliğin artırılmasına katkıda bulunmaya ve nesli tehdit altındaki türlerin soyunun tükenmesini önlemeye yönelik sonuçları destekler. Araziler su, atık ve enerji konularına yönelik olarak kirlenmeyi azaltır, atık suyu artırır ve zararlı kirleticilerin suya atılmasını minimuma indirir ve önleme, azaltma, geri dönüşüm ve yeniden kullanım yoluyla atık miktarını ve enerji tüketimini azaltır. Sera gazının azaltılmasına yönelik önlemler konusunda adım atan araziler ve gruplar için bir seçmeli konu eklenir. Son olarak, bu bölümdeki ve arazi işletme uygulamaları bölümündeki Arazi Gereklilikleri, arazilerin ve grupların iklim değişikliğine

adaptasyon ve iklim değişikliğine karşı dayanıklılığı artırma tekniklerini benimsemesine ve iklim değişikliğinin hafifletilmesini desteklemesine yönelik sonuçlara katkıda bulunur.

Rainforest Alliance'ın, arazi sertifikasyonunun, biyolojik çeşitlilik ve gezegen için kalıcı etkiler oluşturmak amacıyla birden çok stratejinin bir arada uygulanmasını gerektiren, daha geniş kapsamlı bir arazi koruma yaklaşımını benimsemeyi gerektirdiğini hatırlatmakta yarar vardır. Bu bölümün içeriği, sertifikalı arazilerin ve grupların bu hedefe yönelmek için yola çıkacakları bir başlangıç noktası teşkil eder.

9. Üreticiler, Sera Gazı Emisyonları'nı azaltmak için gereken önlemleri alır	>
8. Üreticiler, enerji verimliliğini artırır ve yenilenemez enerji kaynaklarına bağımlılığı azaltır	>
8. Biyokütle kullanılıyorsa üreticiler, doğal ekosistemler üzerindeki etkilerini minimuma indirir	>
7. Atıklar, güvenli ve çevre dostu şekilde yönetilir	>
7. Atıklar yeniden kullanılır veya geri dönüştürülür	>
6. İşleme faaliyetlerinden kaynaklanan atık su atılmaz ve toprak erozyonuna veya toprağın kirlenmesine neden olmaz	>
5. Üreticiler suyu verimli kullanır	>
5. Üreticiler, sulama ve işleme faaliyetlerindeki su kullanımını azaltır	>

Bölüm 6 - Çevre Sonuçları

Ormanların, diğer doğal ekosistemlerin ve sit alanlarının korunması
Doğal ekosistemler ve doğal bitki örtüsü korunur ve geliştirilir
Yaban hayat ve biyolojik çeşitlilik korunur
Su ve enerji kullanımındaki verimlilik artırılır
Atık ve atık su miktarı azaltılır
Sera gazı emisyonları azaltılır

1. Üreticiler ormanlara veya diğer doğal ekosistemlere zarar vermez ve Yüksek Koruma Değerine Sahip alanlar üzerinde orta veya yüksek seviyede risk söz konusu olduğu takdirde önlemler alır
2. Üreticiler, arazi sınırları içindeki doğal bitki örtüsünü korur
2. Doğal bitki örtüsü artırılır ve optimum gölge örtüsü sağlanır
3. Üreticiler, akarsuya kıyısı olan tampon bölgeleri korur
3. Üreticiler, akarsuya kıyısı olan tampon bölgeler oluşturur ve yeniler
4. Üreticiler, nesli tehlike altındaki türleri ve doğal flora ve faunayı korumak için önlemler alır
4. İnsanla yaban hayat arasındaki çatışma minimuma indirilir

6.1 ORMANLAR, DİĞER DOĞAL EKOSİTEMLER VE SİT ALANLARI					
No.	Temel gereklilikler	Grup sertifikasyonu			Bireys. sert.
		K. araziler	B. araziler	Grup yönet.	K/B
6.1.1	1 Ocak 2014 tarihinden itibaren <u>doğal ormanlar</u> ve diğer <u>doğal ekosistemler</u> tarımsal üretime veya başka toprak kullanım şekillerine <u>dönüştürülmemektedir</u> . Bkz. Ek 12: Dönüşüm Yapılmaması Durumundaki Gereklilikler Hakkında Ek Ayrıntılar	✓	✓		✓
6.1.2	Üretim veya işleme faaliyetleri, <u>geçerli yasalara</u> uygun olduğu durumlar haricinde, <u>sit alanlarında</u> veya sit alanlarının belirlenmiş olan <u>tampon bölgelerinde</u> yapılmaz.	✓	✓		✓
6.1.3	Yönetim <u>Yüksek Koruma Değerine Sahip</u> alanlar (1.3.2) konusunda 1.3.1. maddede Arazi Risk Değerlendirmesi Aracı'nda belirlenen risk hafifletme önlemlerini <u>Yönetim Planı</u> 'na dahil eder. Yönetim, bu önlemleri uygulamaya koyar. Bkz. Ek 3: Arazi Risk Değerlendirmesi Aracı		✓		✓
No. Zorunlu Geliştirme					
6.1.4 LI	Yönetim, <u>Yüksek Koruma Değerine Sahip</u> alanlar (1.3.2) konusunda 1.3.1. maddede Arazi Risk Değerlendirmesi Aracı'nda belirlenen risk hafifletme önlemlerini <u>Yönetim Planı</u> 'na dahil eder. Yönetim, bu önlemleri uygulamaya koyar. Bkz. Ek 3: Arazi Risk Değerlendirmesi Aracı			✓	

6.2 DOĞAL EKOSİSTEMLERİN VE BİTKİ ÖRTÜSÜNÜN KORUNMASI VE GELİŞTİRİLMESİ

No.	Temel gereklilikler	Grup sertifikasyonu			Bireys. sert.
		K. araziler	B. araziler	Grup yönet.	K/B
6.2.1	<p>Yönetim, doğal ekosistemleri korumaya yönelik bir plan geliştirir ve uygulamaya koyar. Plan, 1.2.9. maddede şart koşulan haritaya ve 1.3.1. maddedeki Risk Değerlendirmesi Aracı'nın <u>doğal ekosistemler</u> bölümüne dayalı olarak hazırlanır ve her yıl güncellenir.</p> <p> Bkz. Ek 3: Arazi Risk Değerlendirmesi Aracı</p> <p> Bkz. Kılavuz Dökümanı N: Doğal Ekosistemler ve Bitki Örtüsü</p>		✓	✓	✓
6.2.2	<p>Yönetim, insanlar veya altyapı üzerinde <u>tehlike</u> teşkil etmedikleri sürece <u>ormanlardan</u> kalan bütün ağaçları korur. Arazi sınırları içindeki diğer yerel ağaçlar ve bunların hasatları, arazide aynı miktarda ve kalitede ağaç kalmasını güvence altına alarak, sürdürülebilir şekilde yönetilir.</p>	✓	✓	✓	✓
No.	Zorunlu Akıllı Ölçüm				
6.2.3	<p>Üreticiler <u>doğal bitki örtüsünü</u> korur, durum yönetim tarafından izlenir ve birinci yıldan itibaren her yıl göstergede bildirilir.</p> <p>Doğal bitki örtüsü toplam yüzölçümünün %10'undan azını veya <u>gölgeye uygun</u> ürünler yetiştiren arazilerde %15'inden azını kaplıyorsa yönetim, araziler için, 6.2.4. maddede şart koşulan bu eşik değerlere ulaşmaya yönelik hedefler koyar ve önlemler alır.</p> <p>Doğal bitki örtüsü, çoğunlukla yerel veya lokal ortama adapte olmuş türlerden oluşan, türler bileşimi ve yapı itibarıyla, insan müdahalesi olmasaydı görülecek olan bitki örtüsünü andıran bitki örtüsüdür. Doğal bitki örtüsü, (sadece bunlardan ibaret olmamak üzere) aşağıdakilerden birini veya daha fazlasını içerebilir:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <u>Akarsuya kıyısı olan tampon bölgeler</u> • Arazi sınırları içindeki <u>koruma altındaki</u> alanlar • <u>Tarımsal ormancılık</u> sistemlerindeki doğal bitki örtüsü • <u>Konaklama tesisleri</u> ve altyapının çevresindeki ve diğer sınır bitkileri, çit bitkileri ve çalılık bariyerler • Sertifikalı arazinin dışında, söz konusu alanlar için uzun vadeli olarak (en az 25 yıl boyunca) mevcut duruma göre ek koruma değeri elde edilmesini sağlayan koruma ve restorasyon alanları <p>Gösterge:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Toplam arazi yüzölçümünün doğal bitki örtüsüyle kaplı olan yüzdesi	✓	✓	✓	✓

No.	Temel gereklilikler	Grup sertifikasyonu			Bireys. sert.
		K. araziler	B. araziler	Grup yönet.	K/B
No.	Zorunlu Geliştirme				
6.2.4 L2	Arazideki mevcut doğal bitki örtüsü: <ul style="list-style-type: none"> Gölgeye uygun olmayan ürünler yetiştiren arazilerin toplam yüzölçümünün en az %10 kadarında Gölgeye uygun ürünler yetiştiren arazilerin toplam yüzölçümünün en az %15 kadarında 	✓	✓	✓	✓
No.	Seçmeli Akıllı Ölçüm				
6.2.5	Gölgeye uygun ürünler yetiştiren araziler, Gölge örtüsü ve tür çeşitliliği referans parametreleri uyarınca optimum gölge örtüsüne ve tür çeşitliliğine sahip tarımsal ormancılık sistemlerine yönelik çalışma yapar. <p>Göstergeler:</p> <ul style="list-style-type: none"> Arazinin veya arazi grubunun gölgeye uygun ürünler yetiştirilen kısımlarında ortalama gölge örtüsü yüzdesi Gölgeye uygun ürünler yetişen hektar başına gölge veren ağaçların ortalama sayısı 	✓	✓		✓
6.2.6	Araziler, doğal bitki örtüsüyle kaplı olan alanları, 6.2.3. kriter uyarınca şart koşulan miktarın üzerine çıkarır. <p>Gösterge:</p> <ul style="list-style-type: none"> Toplam arazi yüzölçümünün doğal bitki örtüsüyle kaplı olan yüzdesi 	✓	✓	✓	✓

6.3 AKARSUYA KIYISI OLAN TAMPON BÖLGELER

No.	Temel gereklilikler	Grup sertifikasyonu			Bireys. sert.
		K. araziler	B. araziler	Grup yönet.	K/B
6.3.1	Araziler, <u>su ekosistemlerine</u> bitişik olan, <u>akarsuya kıyısı olan mevcut tampon bölgeleri</u> korur.	✓	✓		✓
6.3.2	Arazi, bir içme suyu kaynağına 50 m'den daha yakın mesafede yer alıyorsa üreticiler, <u>içme suyunun korunması için</u> aşağıdaki ek <u>önlemleri</u> alır. Su kaynağının çevresinde: <ul style="list-style-type: none"> • <u>Akarsuya kıyısı olan tampon bölge</u> (> 10 m) oluşturur veya mevcut tampon bölgeyi korur • Tarımsal ilaç uygulama dışı bölge (> 20 m) oluşturur • Ayrıca, tarımsal ilaçların sadece mekanik, el yardımıyla ve hedefe dönük olarak uygulandığı ek bir bölge (> 40 m) oluşturur	✓	✓		✓
No.	Zorunlu Geliştirme				
6.3.3	<u>Su ekosistemleri</u> , aşağıdaki akarsuya kıyısı olan tampon bölge genişlik parametrelerine sahip <u>akarsuya kıyısı olan tampon bölgelerle</u> çevrelenir: <ul style="list-style-type: none"> • 1 - 5 m genişliğindeki akarsuların her iki kıyısında, 5 metre yatay genişlikte. < 2 ha arazilerde tampon bölgenin genişliği, iki yanda 2'şer metreye indirilebilir • 5-10 m genişliğindeki akarsuların her iki kıyısında ve kaynakların, sulak alanların ve diğer su kütlelerinin etrafında 8 metre yatay genişlikte • 10 m'den geniş nehirlerin her iki kıyısında 15 m yatay genişlikte	✓	✓		✓

6.4 YABAN HAYATIN VE BİYOLOJİK ÇEŞİTLİLİĞİN KORUNMASI

No.	Temel gereklilikler	Grup sertifikasyonu			Bireys. sert.
		K. araziler	B. araziler	Grup yönet.	K/B
6.4.1	<p>Tehdit altındaki hayvanlar ve bitkiler <u>avlanmaz</u>, öldürülmez, yakalanmaz, toplanmaz veya satılmaz.</p> <p>Ayrıca, üreticiler ve işçiler, aşağıdaki istisnalar haricinde diğer hayvanları da avlamaz:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <u>Küçük arazilerin</u> üreticileri, tehdit altında olmayan hayvanları, sadece ticari olmayan kullanım için avlayabilir • Üreticiler, arazideki omurgalı <u>yaban hayatı zararlılarını</u> sadece arazinin <u>entegre zararlı yönetimi (EZY)</u> planına uyarak ve sadece son çare olarak avlayabilir. <p>Avlanma, balık tutma veya yaban hayatı zararlılarıyla mücadelede asla patlayıcı maddeler veya zehirli maddeler kullanılmaz.</p>	✓	✓	✓	✓
6.4.2	<p>Üreticiler, <u>yaban hayatı</u> hayvanlarını esaret altında tutmaz. İlk sertifikasyon tarihinden önce arazide esaret altında tutulmakta olan yabani hayvanlar profesyonel barınaklara gönderilir veya hayatlarının geri kalanı boyunca sadece ticari olmayan amaçlarla beslenebilir. Esaret altındaki yabani hayvanlara ve arazinin hayvanlarına, <u>hayvan haklarındaki beş özgürlük</u> prensibine uygun şekilde davranılır.</p>	✓	✓		✓
6.4.3	<p>Üreticiler istilacı türleri kasıtlı olarak getiremez veya ortama bırakamaz. Üreticiler, mevcut <u>istilacı türleri</u> veya bunların herhangi bir parçasını <u>su ekosistemlerine</u> bırakamaz</p>	✓	✓		✓
6.4.4	<p>Üreticiler, <u>yabani hayvanları</u> herhangi bir ürünün hasadında (örneğin kahvede misk kedisi, hindistan cevizinde maymun vb.) kullanamaz.</p>	✓	✓		✓
6.4.5	<p>Dik yamaçların yeniden bitkilendirilmesi ve teraslama gibi yöntemlerle, suyun ve rüzgarın yol açtığı erozyon azaltılır.</p>	✓	✓		✓
6.4.6	<p>EZY planında özel olarak gerekçelendirilmiş olmadıkça, tarlaların hazırlanmasında veya temizlenmesinde ateşten yararlanılmaz.</p>	✓	✓		✓
No.	Zorunlu Geliştirme				
6.4.7 LI	<p>Üreticiler, yerel ortama uygun hafifletme önlemleri vasıtasıyla, insanla <u>yaban hayatı</u> arasındaki, <u>işçileri</u>, yaban hayatını, ürünleri veya arazideki varlıkları etkileyecek çatışmaları minimuma indirir. Önlemler, altyapının konumlandırılması, çitler ve koridorları içerebilir ancak bunlar, yabani hayvanların geçişini ya da suya veya diğer kaynaklara erişimini gereksiz yere engelleyecek şekilde olmamalıdır. İşçiler, ürünler üzerindeki zararlara veya yabani hayvan saldırılarına karşı prosedürler ve <u>acil durum</u> müdahaleleri konusunda eğitilir.</p>		✓		✓
6.4.8 LI	<p>Grup yönetimi üreticilerin yerel ortama uygun hafifletme önlemleri vasıtasıyla, insanla <u>yaban hayatı</u> arasındaki, <u>işçileri</u>, yaban hayatını, ürünleri veya arazideki varlıkları etkileyecek çatışmaları minimuma indirmesinde onlara destek verir. Önlemler, altyapının konumlandırılması, çitler ve koridorları içerebilir ancak bunlar, yabani hayvanların geçişini ya da su gibi kaynaklara erişimini gereksiz yere engelleyecek şekilde olmamalıdır.</p>			✓	
6.4.9 LI	<p>Üreticiler, mevcut <u>istilacı türlerin</u> yayılmasını sınırlamak ve bu türleri azaltmak için önlemler alır</p>	✓	✓	✓	✓

6.5 SU YÖNETİMİ VE SUYUN KORUNMASI

No.	Temel gereklilikler	Grup sertifikasyonu			Bireys. sert.
		K. araziler	B. araziler	Grup yönet.	K/B
6.5.1	Üreticiler, yüzey ve yeraltı sularının tarımsal, ev kullanımına veya işleme faaliyetlerine yönelik olarak çekilmesi konusunda <u>geçerli yasalara uyar.</u>	✓	✓	✓	✓
6.5.2	Üreticiler gerekiyorsa, yüzey ve yeraltı sularının tarımsal, ev kullanımına veya işleme faaliyetlerine yönelik olarak çekilmesi konusunda lisans veya izin alır (veya bunun için başvuruda bulunur).		✓		✓
6.5.3	Sulama ve su dağıtım sistemleri, hem ürün verimliliğini optimize edecek hem de su tüketimini, erozyonu ve toprağın tuzlanması minimuma indirecek şekilde organize edilir.		✓	✓	✓
No.	Zorunlu Akıllı Ölçüm				
6.5.4	Sulama ve su dağıtım sistemleri, en azından aşağıdaki faktörler göz önüne alınarak ürün verimliliğini optimize edecek şekilde organize edilir: <ul style="list-style-type: none"> • Büyüme sürecinin farklı aşamalarında ürünün terleme yoluyla su kaybı • Toprak koşulları • Yağmur düzeni Üreticiler birinci yıldan itibaren, sulamada kullanılan su miktarının kaydını tutar. Gösterge: <ul style="list-style-type: none"> • Sulamada kullanılan toplam ve ürün birimi başına su kullanımı (lt, lt/kg)		✓	✓	✓
6.5.5	Yönetim, ürün birimi başına işleme suyu kullanımını azaltacak önlemler alır. Su kullanımı ve azaltma miktarı birinci yıldan itibaren izlenir ve dökümanteye edilir. Gösterge: <ul style="list-style-type: none"> • İşleme faaliyetlerinde kullanılan toplam ve araziden dışarı çıkan nihai ürün birimi başına su kullanımı (lt, lt/kg)		✓	✓ Merkezi işleme tesisleri için	✓
No.	Seçmeli geliştirmeler				
6.5.6	Üreticiler, sulama ve/veya uygulamalarda kullanma amacıyla <u>yağmur suyu toplama</u> yöntemlerinden yararlanır.	✓	✓	✓	✓
6.5.7	Üreticiler yerel havza komisyonuna veya girişimine katılır ve bu kolektif sürecin parçası olarak akaçlama havzasının sağlığının korunmasına yardımcı olur. Katılım şekli ve alınan önlemler dökümanteye edilir.	✓	✓	✓	✓

6.6 ATIK SU YÖNETİMİ

No.	Temel gereklilikler	Grup sertifikasyonu			Bireys. sert.
		K. araziler	B. araziler	Grup yönet.	K/B
6.6.1	<p>Temsil edici nitelikteki işletim döneminde/dönemlerinde bütün boşaltma noktalarında işleme <u>atık suyu</u> test edilir ve sonuçları dökümantate edilir.</p> <p>Bütün arazi gruplarında bu işlem, grup yönetimindeki (toplu) bütün işleme tesislerinde ve farklı türden arıtma sistemlerini içerecek şekilde, üreticilerin işleme faaliyetlerinden temsil edici nitelikteki örnekler üzerinde yapılır.</p> <p><u>İşleme faaliyetlerinden su ekosistemlerine atılan atık sular, yasal atık su parametrelerine uygundur. Yasa yoksa atık su parametrelerine uygundur.</u></p> <p><u>İşleme faaliyetlerinden kaynaklanan atık suyun, parametrelere uyulabilmesi için, temiz suya karıştırılmaması gerekir.</u></p>		✓	✓	✓
6.6.2	<p>İnsan kaynaklı <u>kanalizasyon</u>, lağım tortul atıkları ve kanalizasyon suyu, üretim ve/veya işleme faaliyetlerinde kullanılmaz.</p> <p>Kanalizasyon, arıtılmadığı takdirde <u>su ekosistemlerine</u> atılmaz.</p> <p>Arıtılmış atık suyun, yasal atık su kalite parametrelerine uygun olduğu, yasa yoksa <u>atık su parametrelerine</u> uygun olduğu kanıtlanır (küçük arazi sahipleri için geçerli değildir).</p>	✓	✓	✓	✓
6.6.3	<p><u>İşleme faaliyetlerinden kaynaklanan atık su</u>, partiküllerden ve toksinlerden arındırılacak şekilde arıtma işleminden geçmedikçe toprağa verilmez.</p> <p>Sulamada arıtılmış <u>atık su</u> kullanılıyorsa <u>atık su parametrelerine</u> ek olarak sulama atık su parametrelerine de uyması gerekir.</p>	✓	✓	✓	✓

6.7 ATIK YÖNETİMİ

No.	Temel gereklilikler	Grup sertifikasyonu			Bireys. sert.
		K. araziler	B. araziler	Grup yönet.	K/B
6.7.1	Atıklar insanlar, hayvanlar veya <u>doğal ekosistemler</u> üzerinde sağlık veya güvenlik riski oluşturmayacak şekilde depolanır, işlem görür ve atılır. Atıklar sadece atıklara <u>ayrılmış alanlara</u> atılır ve doğal ekosistemlere veya <u>su ekosistemlerine</u> atılmaz. Organik olmayan atıklar arazide bırakılmaz.	✓	✓	✓	✓
6.7.2	Üreticiler, teknik olarak belirli türde atıklar için tasarlanmış çöp fırınları haricinde <u>atıkları</u> yakmaz.	✓	✓	✓	✓
No.	Zorunlu Geliştirme				
6.7.3 L1	Üreticiler <u>atıkları</u> mevcut atık yönetimi, geri dönüşüm ve imha seçeneklerine dayalı olarak ayırır ve geri dönüşümünü sağlar. Organik atıklar <u>kompost</u> haline getirilir, organik gübre veya başka işlemler için girdi olarak kullanılabilir şekilde işleminden geçirilir.		✓	✓	✓

6.8 ENERJİ VERİMLİLİĞİ

No.	Temel gereklilikler	Grup sertifikasyonu			Bireys. sert.
		K. araziler	B. araziler	Grup yönet.	K/B
6.8.1	<p>Yönetim, enerji verimliliğini artırır ve üretimde ve işleme faaliyetlerinde kullanılan yenilenemez enerji kaynaklarına bağımlılığı azaltır.</p> <p>Enerji kaynağı türleri ve üretimde ve işleme faaliyetlerinde bunların kullanıldığı makineler sayılır/ölçülür ve dökümanite edilir.</p> <p>Bkz. Kılavuz Dökümanı O: Enerji Verimliliği</p>		✓	✓ Gruplar işleme faaliyetleri için enerji kullanımına sahipse geçerlidir	✓
No. Zorunlu Akıllı Ölçüm					
6.8.2	<p>Yönetim, enerji kullanımında daha fazla verimlilik elde edilmesi ve yenilenemez enerji kaynaklarına bağımlılığı azaltmaya yönelik hedefler belirler. İlerleme süreci izlenir ve her yıl raporlanır.</p> <p>Göstergeler:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Türlerine göre, kullanılan yenilenebilir ve yenilemez enerji miktarları (örneğin yakıt miktarı, kWh elektrik, biyokütle enerjisinin miktarı) • Toplam enerji kullanımı • Ürünün kg'ı başına toplam enerji kullanımı		✓	✓ Gruplar işleme faaliyetleri için enerji kullanımına sahipse geçerlidir	✓
No. Zorunlu Geliştirme					
6.8.3	<p>İşleme faaliyetlerinde ve/veya evsel kullanımda biyokütle enerjisi kullanılıyorsa üreticiler, aşağıdaki gibi önlemler vasıtasıyla, biyokütle kullanımının <u>doğal ekosistemler</u> üzerindeki doğrudan ve dolaylı etkilerini minimuma indirir:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Arazide veya arazi çevresinde biyokütle enerjisinin mevcudiyetini arttırmak için ağaç dikmek • Biyokütle dışarıdan satın alınıyorsa kaynakları, <u>ormanların</u> veya diğer <u>doğal ekosistemlerin</u> tahrip edilmesiyle ilişkili olmayan kaynaklar aranır.		✓	✓	✓

6.9 SERA GAZLARININ AZALTILMASI

No.	Temel gereklilikler	Grup sertifikasyonu			Bireys. sert.
		K. araziler	B. araziler	Grup yönet.	K/B
No.	Seçmeli Akıllı Ölçüm				
6.9.1	<p>Üreticiler üretimdeki ve işleme faaliyetlerindeki temel kaynaklardan kaynaklanan net <u>Sera Gazı</u> (GHG) emisyonlarını dökümanite eder. Buna, fosil yakıtlar ve elektrik kullanımından, <u>gübre</u>, <u>atık</u> ve <u>atık su</u> ve toprak kullanımı değişikliğinden kaynaklanan emisyonlar dahildir.</p> <p>Üreticiler GHG azaltma hedefleri belirler, bu hedeflere ulaşmaya yönelik bir strateji geliştirir ve uygulamaya koyar ve bu hedeflerle karşılaştırmalı olarak yıllık izleme yapar.</p> <p>Göstergeler:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Yukarıda belirtilen kaynaklardan kaynaklanan yıllık net GHG emisyonları (ton cinsinden CO₂e miktarı) • Nihai ürünün birimi başına yukarıda belirtilen kaynaklanan net GHG emisyonları (birim başına ton cinsinden CO₂e miktarı) <p> Bkz. Kılavuz Dökümanı P: GHG Emisyonlarının Azaltılması</p>		✓	✓	✓